

Bokföringsnämndens VÄGLEDNING

Redovisning av fusion

Vägledning till BFNAR 2020:5
Uppdaterad 2021-05-07

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Förkortningslista	5
Lagregler, allmänt råd (BFNAR 2020:5) och kommentarer	6
Kapitel 1 – Tillämpning	6
Tillämpning	6
Definitioner.....	6
Kapitel 2 – Redovisning av fusion	7
Värdering av övertagna tillgångar och skulder.....	8
Elimineringar	16
Obeskattade reserver.....	16
Överlåtande företags årsresultat	16
Fusionsdifferens	18
Bundet eget kapital m.m.	19
Kapitel 3 – Särskilda regler vid nedströmsfusion	21
Tillämpning	21
Värdering av tillgångar och skulder	21
Fusionsdifferens	22
Elimineringar	23
Bundet eget kapital	23
Överlåtande företags årsresultat	23
Kapitel 4 – Upplysningar i årsredovisningen	24
Upplysningar i förvaltningsberättelsen.....	24
Förändringar i eget kapital.....	24
Noter	25
Kapitel 5 – Bokföring och arkivering	26
Löpande bokföring	26
Räkenskapsinformation och arkivering	27
Ikraftträdande	27
Exempel	28
Gemensamma förutsättningar exempel 1–3	28

Exempel 1 – Fusion utan internvinster eller omföringar mellan bundet och fritt eget kapital	30
Exempel 2 – Fusion när det finns internvinster	36
Exempel 3 – Fusion när det överlåtande företaget redovisat uppskrivning efter förvärvet	40
Gemensamma förutsättningar exempel 4–6	42
Exempel 4 – Fusion av helägt dotterbolag som förvärvats med blandad verksamhet	43
Exempel 5 – Fusion av helägt nybildat dotterbolag	47
Exempel 6 – Fusion av DB med fastighet som enda tillgång.....	50
Exempel 7 – Förvärv av konsultrörelse, all goodwill avskriven	55
Exempel 8 – Fusion av holdingbolag	59
Exempel 9 – Nedströmsfusion.....	65
Exempel 10 – Absorption fristående företag	70
Exempel 11 – Systerabsorption, emission och kontant likvid högre än bokfört värde	73
Exempel 12 – Systerabsorption, vederlagsfri	78
Exempel 13 – Absorption av delägt dotterföretag	83
Exempel 14 – Fusion med dotterföretag som förvärvats succesivt	92
Exempel 15 – Absorption i oäkta koncern	103
Exempel 16 – Fusion av ekonomiska föreningar med förlagsandelar.....	105
Exempel 17 – Fusion av ekonomiska föreningar med reservfond	109
Exempel 18 – Upplýsningar	112

Inledning

Bokföringsnämnden (BFN) har i denna vägledning samlat de regler som ett företag ska tillämpa vid redovisning av fusion. Vägledningen innehåller lagregler, Bokföringsnämndens allmänna råd, kommentarer och exempel.

Fusion kan enligt 23 kap. ABL ske genom att två eller flera aktiebolag går samman genom att samtliga tillgångar och skulder i ett eller flera av aktiebolagen övertas av ett annat företag mot vederlag till aktieägarna i det eller de överlåtande bolagen. Fusion kan även ske enligt 16 kap. FL mellan två eller flera ekonomiska föreningar och i vissa fall även mellan en ekonomisk förening och ett helägt aktiebolag.

Ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening kan även delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom EES än Sverige, så kallad gränsöverskridande fusion. När en fusion genomförs ska det övertagande företags redovisningsprinciper tillämpas. Om det övertagande företaget är ett svenskt företag ska svenska redovisningsprinciper tillämpas, oavsett om det överlåtande företaget är ett svenskt eller utländskt företag. Det allmänna rådet är därmed tillämpligt även på gränsöverskridande fusioner om det övertagande företaget är ett svenskt företag.

Från ekonomisk utgångspunkt finns stora likheter mellan å ena sidan en fusion, å andra sidan ett förvärv av en andel som har en sådan storlek att moderföretaget ska upprätta koncernredovisning. En likartad situation kan även uppnås genom ett direkt förvärv av ett annat företags tillgångar och skulder (inkrångsförvärv). Från legal synpunkt finns emellertid betydande skillnader. Den allmänna utgångspunkten för denna vägledning är att redovisning av en fusion ska ske utifrån transaktionens ekonomiska innebörd och att det därför, så långt det är möjligt, ska bli samma redovisningsmässiga effekter av transaktioner som är ekonomiskt likvärdiga oavsett om transaktionen legalt ges formen av en fusion, ett andelsförvärv eller ett inkrångsförvärv. Bland annat på grund av olikheter i de legala förutsättningarna kan denna utgångspunkt inte upprätthållas i alla lägen.

Det finns två grundläggande redovisningsfrågor vid fusion. Den ena är hur de tillgångar och skulder som övergår genom fusionen ska värderas i det övertagande företaget. Den andra är hur förhållandet mellan fritt och bundet eget kapital påverkas av fusionen. Båda dessa behandlas i vägledningen.

Vägledningen behandlar också andra frågor, t.ex. hur den löpande bokföringen i det överlåtande företaget ska hanteras och avslutas i samband med fusionen samt vilka upplysningar som ska lämnas av det övertagande företaget.

Förkortningslista

I vägledningen används följande förkortningar:

ABL	Aktiebolagslagen (2005:551)
BFL	Bokföringslagen (1999:1078)
FL	Lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar
IFRS	Internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder
ÅRL	Årsredovisningslagen (1995:1554)

Lagregler, allmänt råd (BFNAR 2020:5) och kommentarer

Kapitel 1 – Tillämpning

Tillämpning

Allmänt råd 1.1 Detta allmänna råd ska tillämpas vid redovisning av fusion enligt 23 kap. aktiebolagslagen (2005:551) och enligt 16 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

Kommentar Bestämmelser om fusion av aktiebolag finns i 23 kap. ABL. I 16 kap. FL finns bestämmelser om fusion mellan ekonomiska föreningar samt om fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotteraktiebolag. Respektive kapitel innehåller även bestämmelser om gränsöverskridande fusioner, dvs. fusion av motsvarande juridisk person med hemvist i annan stat inom EES än Sverige. För finansiella företag finns ytterligare bestämmelser i rörelselagarna (t.ex. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse).

Det finns olika fusionsförfaranden. En absorption innebär att ett företags tillgångar och skulder överförs till ett annat redan existerande företag varefter det överlåtande företaget upplöses utan något likvidationsförfarande. En kombination innebär att två eller flera företag överlåter sina tillgångar och skulder till ett företag som bildas genom fusionen varefter de överlåtande företagen upplöses utan något likvidationsförfarande. När det gäller redovisningen görs ingen skillnad mellan de olika fusionsförfarandena.

Har det övertagande företaget fusionerat in fler än ett företag under räkenskapsåret tillämpas vägledningen på var och en av dessa fusioner. Att upplysningar ska anges särskilt för varje företag som har övertagits framgår av punkt 4.2.

Definitioner

Allmänt råd 1.2 I detta allmänna råd betyder

- a) *företag* – en juridisk person som kan delta i en fusion enligt 23 kap. aktiebolagslagen (2005:551) eller enligt 16 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar,
- b) *överlåtande företag* – företag som upplöses genom fusionen,
- c) *övertagande företag* – företag som genom fusionen övertar det överlåtande företags tillgångar och skulder,
- d) *skulder* – skulder och avsättningar, och
- e) *fusionsdag* – den dag fusionen får rättsverkan.

Kommentar I 23 kap. ABL finns bestämmelser som innebär att ett svenskt aktiebolag får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom EES än Sverige. I 16 kap. FL finns motsvarande bestämmelser för ekonomiska föreningar. Punkt 1.1 och definitionen av företag i punkt 1.2 a

innebär att det allmänna rådet ska tillämpas även på så kallade gränsöverskridande fusioner enligt ABL och FL.

Enligt punkt 1.2 e är fusionsdagen den dag fusionen får rättsverkan. Fusionens rättsverkningar och att de inträder när en anmälan om fusionen registreras framgår av 23 kap. 26 § ABL respektive 16 kap. 25 § FL. Vid fusion av helägda dotterbolag får fusionen rättsverkan redan när Bolagsverket registrerar tillståndet att verkställa fusionsplanen i aktiebolagsregistret respektive föreningsregistret. Detta framgår av 23 kap. 34 § ABL respektive 16 kap. 29 § FL. Vid gränsöverskridande fusioner finns särskilda bestämmelser om fusionens rättsverkningar i 23 kap. 49 § ABL respektive i 16 kap. 47 och 51 §§ FL.

Kapitel 2 – Redovisning av fusion

Kommentar

Genom en fusion övertar ett företag samtliga tillgångar och skulder från ett annat företag. Effekten av en fusion är i denna del densamma som om det övertagande företaget hade förvärvat samtliga tillgångar och skulder från ett annat företag. Det överlåtande företags tillgångar och skulder kommer efter fusionen att redovisas i det övertagande företaget.

Utgångspunkten i det allmänna rådet är att redovisningen av en fusion så långt det är möjligt ska göras utifrån transaktionens ekonomiska innebörd. Det ska bli samma redovisningsmässiga effekter av transaktioner som är ekonomiskt likvärdiga oavsett om transaktionen legalt ges formen av ett aktieförvärv, ett inkråmsförvärv eller en fusion.

I samband med fusionen ska aktieägarna i det överlåtande företaget erhålla ett fusionsvederlag. Vid koncerninterna fusioner är det vanligt att ägarföretaget avstår från fusionsvederlag. Fusionsvederlaget är den ersättning som ägarna i det överlåtande företaget får till följd av fusionen. Ofta utgår vederlaget i form av aktier i det övertagande företaget. Anskaffningsvärdet på de tillgångar och skulder som övertas genom fusionen ska bestämmas med utgångspunkt i fusionsvederlaget. Fusionsvederlaget fördelas på de genom fusionen övertagna tillgångarna och skulderna samt eventuell goodwill.

Vid en fusion där det övertagande företaget äger samtliga andelar i det överlåtande företaget ersätts ett indirekt ägande av det överlåtande företags tillgångar och skulder med ett direkt ägande.

När ett företag förvärvar andelar i ett annat företag redovisas andelarna i det förvärvande företags balansräkning. Anskaffningsvärdet på andelarna ska fastställas i enlighet med 4 kap. 3 § andra stycket ÅRL. Genom andelarna blir det förvärvande företaget indirekt ägare av de tillgångar och skulder som finns i det förvärvade företaget.

Värderingen av de tillgångar och skulder som övertas genom en fusion ska, så långt det är möjligt, inte skilja sig från om tillgångarna och skulderna i stället

övergått genom ett inkråmsförvärv vid andelsförvärvet. Vid redovisning av en koncernintern fusion får det därför betydelse hur anskaffningsvärdet för andelarna fördelade sig på de tillgångar och skulder som fanns i det överlåtande företaget vid anskaffningstillfället. I företag som ingår i en koncern kan därför de värden som ska redovisas i det övertagande företaget efter fusionen ofta, men inte alltid, hämtas från koncernredovisningen.

I de fall det övertagande företaget äger andelarna i det överlåtande företaget före fusionen ska värderingen utgå från anskaffningsvärdet för andelarna i det överlåtande företaget i stället för ett eventuellt fusionsvederlag. Vid värderingen av de tillgångar och skulder som övertas genom fusionen samt värderingen av eventuell uppkommen goodwill är följande av betydelse:

- anskaffningsvärdet för andelarna i det överlåtande företaget,
- hur anskaffningsvärdet för andelarna fördelade sig på de indirekt förvärvade tillgångarna och skulderna vid förvärvstillfället, och
- den tid som förflutit mellan förvärvet av andelarna och fusionen.

De tillgångar och skulder som fanns i det överlåtande företaget när andelarna förvärvades ska på fusionsdagen värderas med beaktande av t.ex. avskrivningar från tidpunkten för förvärvet av andelarna.

När en fusion genomförs mellan ett övertagande företag som endast äger en del av det överlåtande företaget, ska anskaffningsvärdet på de övertagna tillgångarna och skulderna samt eventuell goodwill bestämmas med utgångspunkt i både fusionsvederlaget och anskaffningsvärdet för andelarna.

I ÅRL anges vilka utgifter som ska ingå i anskaffningsvärdet för förvärvade tillgångar. Dessutom finns kompletterande bestämmelser om beräkning av anskaffningsvärdet i t.ex. Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Värderingen av de tillgångar och skulder som övertas genom fusionen, samt värderingen av eventuell uppkommen goodwill, regleras närmare i punkterna 2.1–2.10.

Värdering av övertagna tillgångar och skulder

Lagtext

4 kap. 3 § första och andra styckena ÅRL

Anläggningstillgångar ska tas upp till belopp som motsvarar utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning (anskaffningsvärdet), om inte annat följer av 4, 5, 6, 12, 13 a, 14 a eller 14 e §.

I anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång ska, utöver inköpspriset, utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet räknas in.

– – – Lag (2015:813)

Lagtext

4 kap. 9 § första och andra styckena ÅRL

Omsättningstillgångar ska, om inte annat följer av 10, 12, 13 a, 14 a eller 14 e § tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Med anskaffningsvärde förstås, om inte annat följer av 11 §, utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning. Vid bestämmande av anskaffningsvärdet tillämpas 3 § andra–fjärde styckena.

– – – Lag (2011:1554)

Lagtext

2 kap. 3 a § ÅRL

Ett företag får avvika från bestämmelserna om redovisning, uppställning, värdering, upplysningar och konsolidering i denna lag, om följderna av avvikelsen inte är väsentlig.

Följden av en avvikelse ska anses vara väsentlig om utelämnad eller felaktig information, ensam eller tillsammans med annan information, rimligen kan förväntas påverka de beslut som användare fattar på grundval av informationen. Lag (2015:813).

Allmänt råd

2.1 Värderingen av tillgångar och skulder som övertas genom fusion ska göras utifrån förhållandena på fusionsdagen och med ledning av de redovisningsprinciper som det övertagande företaget tillämpar i juridisk person.

Allmänt råd

2.2 Om fusionsvederlag utgår i samband med fusionen ska värdet av fusionsvederlaget fördelas på de övertagna tillgångarna och skulderna och eventuell goodwill.

Fördelningen enligt första stycket ska endast avse den del av de övertagna tillgångarna och skulderna som fusionsvederlaget avser.

Allmänt råd

2.3 Avviker de värden på de identifierbara tillgångarna och skulderna som framkommer vid fördelningen av fusionsvederlaget enligt punkt 2.2 från tillgångarnas och skuldernas bokförda värden, ska de bokförda värdena justeras med skillnaden.

Allmänt råd

2.4 Äger det övertagande företaget samtliga andelar i det överlåtande företaget på fusionsdagen, ska anskaffningsvärdet för andelarna fördelas på de identifierbara tillgångar och skulder som fanns i det överlåtande företaget, och på eventuell goodwill som uppkom vid förvärvet av andelarna.

Om andelarna i det överlåtande företaget har förvärvats genom flera förvärv ska fördelningen av anskaffningsvärdet för andelarna enligt första stycket avse den del av de övertagna tillgångarna och skulderna som andelarna motsvarade vid respektive förvärv.

Tillgångar och skulder som tillkommit efter förvärvet av andelarna ska värderas till bokförda värden.

Äger det övertagande företaget inte samtliga andelar ska fördelningen av

anskaffningsvärdet för andelarna avse den del av de övertagna tillgångarna och skulderna som andelarna motsvarade vid förvärvet.

Allmänt råd 2.5 Avviker de värden som framkommer vid fördelningen av anskaffningsvärdet enligt punkt 2.4 från tillgångarnas och skuldernas bokförda värden vid förvärvet av andelarna, ska de bokförda värdena på fusionsdagen justeras med den kvarstående skillnaden med hänsyn till den tid som förflutit mellan förvärvstillfället av andelarna och fusionsdagen.

Kommentar Värderingen av de genom fusionen förvärvade tillgångarna och skulderna ska avse förhållandena på fusionsdagen. De bokförda värdena på de tillgångar och skulder som övertas i samband med fusionen kan därför behöva justeras i vissa fall.

Om fusionen sker mellan ett övertagande företag och ett överlåtande företag utan att det föreligger ett ägarsamband mellan företagen före fusionen, ska värdena justeras med utgångspunkt i fusionsvederlaget och de värden som föreligger på fusionsdagen fastställda enligt det övertagande företagets tillämpade redovisningsprinciper.

Äger det övertagande företaget andelar i det överlåtande företaget vid fusionen, ska anskaffningsvärdet för andelarna ligga till grund för värderingen av de tillgångar och skulder som ingick vid förvärvet av andelarna. Även i ett sådant fall ska värdena justeras med utgångspunkt i förhållandena på fusionsdagen. Det innebär t.ex. att avskrivningar som belöper på identifierade övervärden och goodwill från anskaffningstillfället ska beaktas.

Om det övertagande företaget endast äger en del av det överlåtande företaget vid fusionen ska fusionsvederlaget fördelas på de övertagna tillgångarna och skulderna i förhållande till hur stor andel fusionsvederlaget representerar och anskaffningsvärdet för andelarna som innehas före fusionen fördelas i förhållande till den andel av övertagna tillgångar och skulder som andelarna representerar.

Den normgivning företaget avser att tillämpa när årsredovisningen upprättas kan ge vägledning när det gäller vilka tillgångar och skulder som ska redovisas i företaget och till vilket värde. Ett företag som har för avsikt att tillämpa Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag när årsredovisningen upprättas efter fusionen får t.ex. inte redovisa uppskjuten skatt i årsredovisningen. I samband med att fusionsvederlaget eller anskaffningsvärdet för andelarna i det överlåtande företaget fördelas på tillgångar och skulder, ska inte någon del av värdet fördelas på uppskjuten skatt. Det gäller även om värdet på någon av tillgångarna i det överlåtande företaget överstiger tillgångens bokförda värde. Det kan få till följd att goodwill kan komma att redovisas till ett lägre belopp och att uppskjuten skatt ingår i fusionsdifferensen och redovisas direkt mot eget kapital. I de fall

uppskjuten skatt, som belöper på ett övervärde på en övertagen tillgång, har påverkat fusionsvederlaget eller ersättningen för andelarna i det överlåtande företaget kan tillgångens värde justeras med den uppskjutna skatten, se exempel 4 och 6.

Upprättades en förvärvsanalys i samband med ett förvärv av samtliga andelar i ett dotterföretag kan den förvärvsanalysen normalt ligga till grund för det övertagande företags värdering av tillgångar och skulder som övertas. Genom förvärvsanalysen fastställs och fördelas koncernens anskaffningsvärde för andelarna på de indirekt förvärvade tillgångarna och skulderna vid anskaffningstillfället.

Har andelarna i det överlåtande företaget förvärvats i flera steg kan en förvärvsanalys som är upprättad i samband med att det bestämmande inflytandet uppnåddes inte ensamt ligga till grund för redovisningen och värderingen. Den förvärvsanalysen kan endast läggas till grund för redovisningen av den andel av tillgångarna och skulderna som förvärvades då. Om det övertagande företaget skulle finna att värden beräknade med förvärvsanalysen som grund inte innebär en väsentlig avvikelse jämfört med en beräkning av värdena enligt punkterna 2.1 och 2.4, kan förvärvsanalysen läggas till grund för värderingen med stöd av 2 kap. 3 a § ÅRL.

De värden som beräknas och fördelas enligt punkt 2.4 ska justeras med hänsyn till den tid som förflutit mellan förvärvstillfället av andelarna och fusionsdagen. Värdet på anläggningstillgångar, inklusive goodwill, som är föremål för avskrivning justeras med hänsyn till innehavstiden. Uppskjuten skatt som är hänförlig till omvärderingar beräknas och redovisas till de värden som föreligger på fusionsdagen om uppskjuten skatt ska redovisas enligt de redovisningsprinciper det övertagande företaget tillämpar.

I många fall kan de värden som ska redovisas i det övertagande företaget utgå från de värden som har redovisats i en koncernredovisning eller skulle ha redovisats i en koncernredovisning om en sådan hade upprättats på fusionsdagen. Det gäller om förvärvet av andelarna har gjorts vid ett och samma tillfälle och om samma principer för värderingen, som tillämpas i det övertagande företaget, har tillämpats i koncernredovisningen. Om det övertagande företaget har förvärvat andelarna i det överlåtande företaget genom *ett* förvärv och koncernredovisning har upprättats i koncernen kan de värden som ska redovisas i det övertagande företaget i förekommande fall normalt hämtas från koncernredovisningen. En skillnad kan emellertid uppstå om tilläggsköpeskilling utgått senare än tolv månader efter förvärvet. I ett sådant fall görs ingen justering av värdena i koncernredovisningen. Däremot ökar anskaffningsvärdet för andelarna i juridisk person. En annan skillnad kan vara att i en koncernredovisning enligt IFRS kostnadsförs transaktionsutgifter i samband med förvärv medan de enligt ÅRL ingår i anskaffningsvärdet. Ytterligare skillnader kan finnas.

Har koncernredovisningen upprättats med tillämpning av andra principer än de som tillämpas i det övertagande företaget behöver koncernvärdena justeras. Sådana justeringar kan bli aktuella när det gäller t.ex. leasade tillgångar eller pågående arbeten samt goodwill om företaget tillämpar IFRS i koncernredovisningen. Goodwill som på grund av fusionen ska redovisas i det övertagande företaget ska reduceras med avskrivningar för innehavstiden. Detta gäller oavsett enligt vilket regelverk koncernredovisningen har upprättats.

Vid nedströmsfusioner innebär punkt 2.1 att det övertagande företaget kan behöva justera det överlåtande företags (moderföretags) redovisade värden på tillgångar, skulder och resultat.

Allmänt råd 2.6 Saknas det underlag som behövs för att beräkna värdena enligt punkterna 2.4 och 2.5, ska värdena fastställas efter vad som framstår som rimligt med hänsyn till de uppgifter företagen utan oskäligen kostnad eller inom rimlig tid kan få tillgång till.

Kommentar Punkten kan till exempel vara tillämplig om en förvärvsanalys inte upprättats i samband med förvärvet av andelarna. I ett sådant fall kan det i praktiken bli svårt att hitta ett tillförlitligt underlag för att fastställa värdet av de tillgångar och skulder samt goodwill som uppstod vid förvärvet av andelarna i enlighet med punkt 2.4. Det kan således vara svårt att ta fram de underlag som krävs för en beräkning av anskaffningsvärdena om andelarna i det överlåtande företaget har förvärvats i flera steg eller långt tillbaka i tiden. Skillnaden mellan andelarnas bokförda värde i det övertagande företaget och de bokförda värdena på tillgångarna och skulderna i det överlåtande företaget när andelarna förvärvades kan, i ett sådant fall, hänföras till goodwill under förutsättning att en sådan fördelning är rimlig. Har det passerat mer än fem år sedan förvärvet anses normalt goodwillen avskriven och övriga tillgångar och skulder överförs till bokförda värden. Är det fråga om tillgångar som t.ex. fastigheter med lång ekonomisk livslängd kan det däremot vara rimligt att skillnaden mellan andelarnas bokförda värde i det övertagande företaget och de bokförda värdena på tillgångarna och skulderna i det överlåtande företaget när andelarna förvärvades hänförs till fastigheten och fördelas på byggnaden och marken.

Ett företag som upprättar koncernredovisning och som har upprättat en förvärvsanalys i samband med att företaget fick bestämmande inflytande över det förvärvade företaget kan, under de förutsättningar som anges i punkten, fastställa värdena med den förvärvsanalysen som grund.

Allmänt råd 2.7 Vid fusion mellan helägda dotterföretag som är direkt ägda av ett och samma gemensamma moderföretag får värderingen utgå från de värden som följer av moderföretagets anskaffningsvärde för andelarna i det överlåtande företaget.

Om första stycket tillämpas vid värderingen ska det som anges i

punkterna 2.4 och 2.5 om fördelning av anskaffningsvärdet för andelarna utgå från moderföretagets anskaffningsvärde för andelarna i det överlåtande företaget.

Kommentar Av punkten följer att vid fusion av systerföretag får värderingen av övertagna tillgångar och skulder beräknas och fördelas med utgångspunkt i moderföretagets förvärv av andelarna i det överlåtande företaget. Punkten innebär ett undantag från att anskaffningsvärdet ska bestämmas med utgångspunkt i fusionsvederlaget eller det övertagande företagets anskaffningsvärde för andelarna i det överlåtande företaget. Beräkningen utgår i stället från moderföretagets anskaffningsvärde för andelarna i det överlåtande företaget. Se exempel 11 och 12.

Punkten gäller endast i de situationer då moderföretaget äger samtliga andelar i både det övertagande och det överlåtande företaget. Punkten gäller inte om andelarna ägs indirekt genom ett annat företag som ingår i samma koncern.

Värdering till bokförda värden

Allmänt råd 2.8 Övertagna tillgångar och skulder får redovisas till de bokförda värden de hade i det överlåtande företaget om det kan antas att detta sammantaget inte leder till en redovisning som väsentligt skiljer sig från en redovisning i vilken hänsyn tagits till justeringar och tillägg enligt punkterna 2.1–2.5.

Kommentar Om det kan antas att de bokförda värdena på tillgångarna och skulderna i det överlåtande företaget inte väsentligt skiljer sig från en värdering enligt punkterna 2.1–2.5 behöver tillgångarna och skulderna inte omvärderas i det övertagande företaget vid fusionen. Det kan till exempel vara fallet om det är sannolikt att det inte förelåg några övervärden av betydelse vid förvärvet och det passerat mer än fem år sedan förvärvet av andelarna. I ett sådant fall kan eventuella övervärden och goodwill som uppstod vid förvärvet antas vara fullt avskrivna. Det innebär att det inte behöver göras någon justering av värdena på de övertagna tillgångarna och skulderna samt att skillnaden mellan de bokförda värdena och fusionsvederlaget i så fall i sin helhet fördelas på fusionsdifferensen. Punkten får tillämpas även av företag som upprättar en koncernredovisning.

Punkten kan vara tillämplig t.ex. när förvärvet av andelarna har skett långt tillbaka i tiden och det kan antas att de övervärden på tillgångarna (inklusive goodwill) som fanns vid tidpunkten för förvärvet av andelarna är helt avskrivna.

Värdering vid fusion i oäkta koncerner

Allmänt råd 2.9 Vid fusion mellan företag som ägs av samma fysiska person eller i väsentligen samma proportion av en grupp fysiska personer får övertagna tillgångar och skulder redovisas till de bokförda värden de hade i det överlåtande företaget.

Om första stycket tillämpas och fusionsvederlaget, helt eller delvis, består av aktier ska aktierna som emitteras för att lämnas i utbyte i samband med fusionen värderas till summan av det bokförda värdet på de övertagna tillgångarna minskat med det bokförda värdet på de övertagna skulderna och eventuell ersättning i pengar.

Kommentar

När fusion görs mellan två företag som ingår i en s.k. oäkta koncern (dvs. företagen ägs av samma fysiska person) eller när fusion genomförs mellan företag som i väsentligen samma proportioner ägs av samma fysiska personer är det inte frågan om ett koncernförhållande. Punkten innebär att det inte behöver göras någon justering av värdet på de övertagna tillgångarna och skulderna samt att skillnaden mellan de bokförda värdena och fusionsvederlaget i så fall i sin helhet fördelas på fusionsdifferensen, se exempel 16. Om det övertagande företaget tillämpar andra redovisningsprinciper än de principer som tillämpats av det överlåtande företaget kan värdena emellertid behöva justeras på grund av det, se punkt 2.1. Det kan gälla t.ex. leasade tillgångar och uppskjuten skatt.

Det överlåtande företags resultat för det år som avslutas med fusionen ska, liksom vid fusion mellan koncernföretag, ingå i det övertagande företags resultaträkning. En skillnad är dock att hela resultatet ska ingå oavsett hur länge andelarna ägts, se punkt 2.14.

Andra stycket i punkten innebär att aktier eller andra egetkapitalinstrument ska värderas till summan av det bokförda värdet av de tillgångar och skulder som företaget övertagit minskat med eventuell ersättning som utgår i form av pengar.

Värdering vid fusion mellan ekonomiska föreningar

Allmänt råd

2.10 Vid fusion mellan ekonomiska föreningar ska övertagna tillgångar och skulder redovisas till de bokförda värden de hade i det överlåtande företaget.

Om den övertagande föreningen är medlem i den överlåtande föreningen får värderingen av övertagna tillgångar och skulder beräknas enligt punkterna 2.4 och 2.5 i tillämpliga delar.

Vid beräkning av fusionsdifferensen enligt punkt 2.16 ska det belopp varmed medlemsinsatserna och eventuella förlagsinsatser i den övertagande föreningen tillgodoförs medlemmar eller andra rättighetsinnehavare i den överlåtande föreningen behandlas som fusionsvederlag. Även ersättning för medlemsinsatser och förlagsinsatser eller annan ersättning som bestämts till visst belopp och som medlemmar eller andra rättighetsinnehavare i den överlåtande föreningen ska få i samband med fusionen (särskild förmån) behandlas som fusionsvederlag om den övertagande föreningen ska lämna ersättning för detta.

Förmåner som består av framtida rabatter och liknande rättigheter och

som inte kan bestämmas till visst belopp ska inte jämföras med fusionsvederlag.

Kommentar I samband med fusion mellan ekonomiska föreningar utgår inget fusionsvederlag av det slag som avses i 23 kap. 1 och 2 §§ ABL. När fusionen genomförs blir medlemmarna i den överlåtande föreningen medlemmar i den övertagande föreningen. Tillgångarna och skulderna övertas enligt punkten till de bokförda värdena de hade i det överlåtande företaget. Detta gäller även i de fall det nominella värdet på medlemsinsatserna inte blir detsamma som i den överlåtande föreningen liksom om annan ersättning utgår i pengar. Den enda justering av de bokförda värdena som blir aktuell i detta fall är om den övertagande föreningen tillämpar en annan redovisningsprincip som medför att värdet av den anledningen behöver justeras i enlighet med punkt 2.1.

Punkten innebär att det inte ska göras någon justering av värdet på de övertagna tillgångarna och skulderna samt att skillnaden mellan de bokförda värdena och fusionsvederlaget i sin helhet fördelas på fusionsdifferensen, se exempel 17 och 18. Om det övertagande företaget tillämpar andra redovisningsprinciper än det överlåtande företaget kan värdena emellertid behöva justeras på grund av det, se punkt 2.1. Det kan gälla t.ex. leasade tillgångar och uppskjuten skatt.

Tredje stycket i punkten innebär att vid beräkning av fusionsdifferensen enligt punkt 2.16 jämföras ersättning och annan kompensation som medlemmarna och andra rättighetsinnehavare i den överlåtande föreningen har rätt att få från den övertagande föreningen med fusionsvederlag. Exempelvis jämföras följande kompensation till medlemmar och andra rättighetsinnehavare i den överlåtande föreningen med fusionsvederlaget:

- tillgodoförda medlemsinsatser,
- tillgodoförda förlagsinsatser,
- inlösen av insatser som överstiger tillgodoförda insatser i den överlåtande föreningen, och
- annan ersättning som betalas i pengar på grund av fusionen till medlemmar eller andra rättighetsinnehavare i den överlåtande föreningen.

Om t.ex. insatsbeloppet i den överlåtande föreningen är 100 000 kronor men beloppet jämkas till 80 000 kronor i den övertagande föreningen räknas 80 000 kronor som fusionsvederlag. Om den övertagande föreningen dessutom kompenserar medlemmarna i den överlåtande föreningen genom att betala hela eller en del av mellanskillnaden mellan insatsbeloppet i den överlåtande föreningen och insatsbeloppet i den övertagande föreningen räknas även det till fusionsvederlaget.

Finns förlagsinsatser i den överlåtande föreningen och innehavare av förlagsandelarna inte får sina förlagsinsatser inlösta vid fusionen ska innehavarna erhålla minst motsvarande rättigheter i den övertagande föreningen

som i den överlåtande föreningen. Även sådana förlagsinsatser ska räknas som fusionsvederlag. Om den övertagande föreningen i stället betalar för att lösa in en förlagsinsats ska även det beloppet läggas till fusionsvederlaget.

Vid fusionen kan särskild förmån utgå i annan form än pengar. Det kan t.ex. vara fråga om en rätt att under en begränsad period få ett förmånligare pris i samhandeln med föreningen. Endast om förmånen kan värderas till visst belopp ska detta slag av förmåner räknas som fusionsvederlag. Det gäller oavsett om en förmån betalas ut omedelbart, amorteras eller kommer medlemmarna till godo genom rabatter. Förmåner av detta slag som inte kan bestämmas till visst belopp är inte en sådan förmån som jämföras med fusionsvederlag. Inte heller kompensation till medlemmar eller andra rättighetsinnehavare i den övertagande föreningen jämföras med fusionsvederlag. Sådana transaktioner behandlas på sedvanligt sätt och enligt ordinarie regelverk.

Elimineringar

- Allmänt råd* 2.11 Det överlåtande företags fordran på eller skuld till det övertagande företaget liksom det övertagande företags fordran på eller skuld till det överlåtande företaget ska elimineras.
- Allmänt råd* 2.12 Resultatposter hänförliga till försäljning och andra transaktioner mellan de fusionerande företagen under det räkenskapsår som avslutas med fusionen ska elimineras.
- Kommentar* Vinst som är hänförlig till sådana internförsäljningar som avses i punkten ska i vissa fall redovisas som uppskrivningsfond, se punkt 2.20.

Obeskattade reserver

- Allmänt råd* 2.13 Obeskattade reserver i det överlåtande företaget ska redovisas som obeskattade reserver i det övertagande företaget. De obeskattade reserverna ska redovisas direkt i balansräkningen och inte som en bokslutsdisposition i resultaträkningen.
- Kommentar* Enligt punkt 2.1 ska värderingen av tillgångar och skulder som övertas genom fusionen göras med ledning av de redovisningsprinciper som det övertagande företaget tillämpar. Om de företag som fusioneras tillämpar olika redovisningsprinciper kan det få till följd att obeskattade reserver som redovisas i det överlåtande företaget redovisas till ett annat belopp i det övertagande företaget. Endast om de tillämpade redovisningsprinciperna tillåter redovisning av motsvarande obeskattade reserver får redovisning göras i det övertagande företaget.

Överlåtande företags årsresultat

- Allmänt råd* 2.14 Det överlåtande företags resultat för det räkenskapsår som avslutas genom fusionen ska ingå i det övertagande företags resultat endast för

tid som det övertagande företaget ägt det överlåtande företaget före fusionen och med en andel som motsvarar dess ägarandel i det överlåtande företaget före fusionen.

Om punkt 2.7, om fusion av systerföretag, tillämpas vid redovisning av fusionen ska det överlåtande företags resultat för det räkenskapsår som avslutas genom fusionen ingå i det övertagande företags resultat endast för tid som moderföretaget ägt det överlåtande företaget före fusionen och med en andel som motsvarar dess ägarandel i det överlåtande företaget före fusionen.

Vid redovisning av fusion mellan företag i oäkta koncern enligt punkt 2.9 ska det överlåtande företags resultat för hela det räkenskapsår som avslutas i och med fusionen ingå i det övertagande företags resultaträkning.

Kommentar

Det överlåtande företaget upprättar inte något bokslut per fusionsdagen. Fusionsårets resultat i det överlåtande företaget ska därför redovisas i det övertagande företags resultaträkning. Övriga effekter på eget kapital som fusionen ger upphov till – fusionsdifferensen – redovisas direkt mot det övertagande företags eget kapital.

Resultatet ska redovisas i det övertagande företags resultaträkning bara till den del det motsvarar dess ägarandel och avser tid under vilket det övertagande företaget ägt det överlåtande företaget. (I exempel 10 illustreras fusion mellan två fristående företag.)

Vid gränsöverskridande fusioner kan regleringen där det överlåtande företaget har sin hemvist innebära att resultatet ska redovisas i det överlåtande företags resultaträkning. Om ett övertagande företag, av denna anledning, inte redovisar det överlåtande företags resultat ska upplysning om avvikelser från punkten och skälen för avvikelser lämnas i en not, se 2 kap. 3 § andra stycket ÅRL.

Enligt punkten ska så kallat förvärvat resultat inte tas med i det övertagande företags resultaträkning. Resultat som upparbetats i det överlåtande företaget före fusionen och som inte motsvarar någon ägarandel i det överlåtande företaget kommer därmed inte att redovisas i någon resultaträkning. Särskild upplysning ska därför lämnas av större företag i not, se punkt 4.2 d. Elimineringen av det förvärvade resultatet görs post för post i resultaträkningen.

Vid redovisning av fusion mellan företag i oäkta koncern enligt punkt 2.9 ska emellertid resultatet ingå från räkenskapsårets början trots att det övertagande företaget inte ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt.

Fusionsdifferens

Allmänt råd 2.15 Vid beräkningen av fusionsdifferensen enligt punkt 2.16 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt. Har ägarförhållandet uppstått först därefter används istället de värden som förelåg vid tidpunkten för förvärvet.

Vid redovisning av en fusion mellan två dotterföretag som redovisas enligt punkt 2.7 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om moderföretaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt. Har ägarförhållandet uppstått först därefter används istället de värden som förelåg vid tidpunkten för förvärvet.

Vid redovisning av fusionen till bokförda värden enligt punkt 2.9 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas vid beräkningen.

Allmänt råd 2.16 Fusionsdifferensen beräknas som skillnaden mellan

- a) de värden på tillgångar och skulder som är hänförliga till det överlåtande företaget, inklusive goodwill, efter eventuella justeringar samt med avdrag för obeskattade reserver, och
- b) fusionsvederlaget och/eller det övertagande företags bokförda värde på andelarna i det överlåtande företaget före fusionen.

Kommentar Fusionsdifferensen är den del av fusionens totala effekt på det övertagande företags eget kapital som inte beror på det överlåtande företags resultat under det räkenskapsår som avslutas med fusionen.

Punkterna 2.15 och 2.16 innebär att det överlåtande företags redovisade nettotillgångar vid ingången av det räkenskapsår fusionen avslutas ökas eller minskas med ett belopp som motsvarar effekten av eventuella justeringar. Justering kan t.ex. behöva göras för goodwill eller om det överlåtande företaget äger en fastighet vars bokförda värde är lägre än det värde som framkom i förvärvsanalysen vid förvärvet. De värden som framkom i förvärvsanalysen justeras med avskrivningar som belöper på perioden från förvärvet av andelarna. De obeskattade reserverna hanteras därefter i sin helhet som en skuld och värdet dras av från nettotillgångarna. Slutligen jämförs det nu framräknade beloppet med fusionsvederlaget och/eller det bokförda värdet på andelarna i det överlåtande företaget. Skillnadsbeloppet är fusionsdifferensen. Hur fusionsdifferensen beräknas och redovisas i det övertagande företaget vid absorption av helägt dotterföretag framgår av exempel 1.

Förvärvas en del av andelarna i det överlåtande företaget under fusionsåret ska de värden som förelåg vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget endast motsvara den andel av tillgångar och skulder som det

övertagande företaget hade ett indirekt ägande i vid ingången av det sista räkenskapsåret.

I de fall en del av andelarna i det överlåtande företaget förvärvas efter ingången av fusionsåret, t.ex. i samband med fusionen, beräknas fusionsdifferensen lämpligen separat för gamla respektive nya förvärv, se exempel 13 och 15.

För tillgångar och skulder som det övertagande företaget förvärvar genom fusionen och som företaget inte direkt eller indirekt ägt före fusionen ska de värden som föreligger på fusionsdagen användas, se exempel 10, 13 och 15.

Allmänt råd 2.17 Fusionsdifferensen ska redovisas som en justering av fritt eget kapital i det övertagande företaget, om inte annat följer av punkterna 2.18–2.20.

Bundet eget kapital m.m.

Kommentar Aktiebolag och ekonomiska föreningar ska redovisa eget kapital enligt 3 kap. 10 a § respektive 10 b § ÅRL. I samband med fusionen elimineras det överlåtande företags eget kapital om inte annat framgår av punkterna 2.18 och 2.19.

Enligt punkt 2.18 respektive 2.19 ska i vissa fall avsättning till uppskrivningsfond respektive kapitalandelsfond och fond för utvecklingsutgifter redovisas i det övertagande företaget.

Punkterna 2.20–2.22 tar upp hur internvinster som uppstått i samband med försäljningar mellan det överlåtande och det övertagande företaget ska hanteras.

Lagtext

4 kap. 6 § ÅRL

Ett aktiebolags eller en ekonomisk förenings anläggningstillgångar som har ett tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger bokfört värde enligt 3 §, 4 § första stycket, 5 § första–tredje styckena och 12 § får skrivas upp till högst detta värde. Uppskrivning får dock ske endast om uppskrivningsbeloppet används för avsättning till en uppskrivningsfond eller, i aktiebolag, för ökning av aktiekapitalet genom fondemission eller nyemission.

Avskrivningar och nedskrivningar av den tillgång som har skrivits upp ska efter uppskrivningen beräknas med utgångspunkt i det uppskrivna värdet. Lag (2015:813)

Allmänt råd 2.18 Uppskrivningsfond i det överlåtande företaget eller aktiekapital som ökat till följd av uppskrivning i enlighet med 4 kap. 6 § årsredovisningslagen (1995:1554) ska redovisas och hanteras som uppskrivningsfond i det övertagande företaget, om

- a) uppskrivningen har gjorts efter förvärvet av andelarna i det överlåtande företaget, och
- b) uppskrivningen har ökat koncernens eget kapital.

Kommentar För att punkten ska bli tillämplig krävs att uppskrivningen har gjorts efter förvärvet av andelarna i det överlåtande företaget samt att uppskrivningen ökat koncernens eget kapital, se exempel 3.

Uppskrivningar som *inte* har någon effekt på koncernens eget kapital är t.ex. uppskrivningar i ett dotterföretag som motsvaras av ett tidigare åsatt övervärde i koncernredovisningen.

- Allmänt råd* 2.19 Kapitalandelsfond och fond för utvecklingsutgifter i det överlåtande företaget ska redovisas på motsvarande sätt som gäller för uppskrivningsfond enligt punkt 2.18.
- Kommentar* Punkt 2.19 innebär att det övertagande företaget ska redovisa kapitalandelsfond och fond för utvecklingsutgifter som är hänförlig till det överlåtande företaget om förutsättningar motsvarande de i punkt 2.18 är uppfyllda.
- Allmänt råd* 2.20 Internvinst som uppkommit vid försäljning av en anläggningstillgång från det överlåtande företaget till det övertagande företaget ska på det övertagande företags nästkommande balansdag redovisas som uppskrivningsfond, i den utsträckning vinsten denna dag skulle ha eliminerats i en koncernredovisning. Omföringsbeloppet ska motsvara internvinsten minskad med uppskjuten skatt.
- Kommentar* Punkten innebär att vissa internvinster ska föras till uppskrivningsfonden och hanteras enligt de regler som gäller för uppskrivningar. I de fall internvinsten uppkommit före det övertagande företags senaste balansdag ingår vinsten i balanserat resultat och överföringen görs då från fria reserver. Uppkommer internvinsten efter det övertagande företags senaste balansdag görs överföring i stället från årets resultat i det övertagande företaget. Det belopp som ska föras över är i båda fallen internvinsten minskad med dess eventuella skatteeffekt, såsom internvinsten skulle ha beaktats i en koncernredovisning. Eftersom tillgångsvärdet i detta fall inte justeras för internvinsten ska inte heller internvinstens eventuella skatteeffekt redovisas som en uppskjuten skattefordran. I exempel 2 beskrivs redovisningseffekter av olika former av internvinster.
- Allmänt råd* 2.21 Internvinst som uppkommit vid försäljning av en anläggningstillgång från det övertagande företaget till det överlåtande företaget före ingången av det räkenskapsår som avslutas i och med fusionen ska elimineras om internvinsten skulle ha eliminerats i en koncernredovisning.
- Elimineringen enligt första stycket ska göras genom att tillgångens bokförda värde justeras mot fusionsdifferensen och, i förekommande fall, uppskjuten skatt.
- Allmänt råd* 2.22 Internvinst som uppkommit vid försäljning av en anläggningstillgång från det övertagande företaget till det överlåtande företaget efter ingången av det räkenskapsår som det överlåtande företaget avslutar i och med fusionen ska elimineras om internvinsten skulle ha eliminerats i en koncernredovisning.

Elimineringen enligt första stycket ska göras genom att tillgångens bokförda värde justeras mot årets resultat och, i förekommande fall, uppskjuten skatt.

Kommentar Värderingen av övertagna tillgångar får inte någon effekt på fusionsdifferensen om försäljningen har gjorts efter ingången av räkenskapsåret. Det beror på att fusionsdifferensen beräknas utifrån förhållandena på det överlåtande företags senaste balansdag. Enligt punkt 2.22 görs i stället en justering mot årets resultat i det övertagande företaget.

Kapitel 3 – Särskilda regler vid nedströmsfusion

Tillämpning

Allmänt råd 3.1 Detta kapitel ska tillämpas vid fusion när det överlåtande företaget är moderföretag och det övertagande företaget är dotterföretag (nedströmsfusion).

Det övertagande företaget ska även tillämpa kapitel 1, 2, 4 och 5 med de undantag och på sätt som anges i detta kapitel. Punkterna 2.2, 2.3 och 2.14–2.16 ska inte tillämpas.

Värdering av tillgångar och skulder

Värderingen av överlåtande företags tillgångar och skulder

Allmänt råd 3.2 Det överlåtande företags tillgångar och skulder ska redovisas till bokförda värden.

Kommentar Vid en nedströmsfusion är det moderföretaget som är det överlåtande företaget och dotterföretaget det övertagande företaget. Ägarna av moderföretaget blir genom fusionen direkt ägare av andelarna i dotterföretaget i stället för att vara indirekta ägare. Andelarna i det övertagande företaget som före fusionen ägs av moderföretaget kommer genom fusionen att tillföras ägarna av moderföretaget. Utgångspunkten är att redovisningen ska leda till samma värdering av de samlade nettotillgångarna som om moderföretaget varit det övertagande företaget och dotterbolaget det överlåtande företaget.

Moderföretagets tillgångar och skulder kommer efter fusionen att redovisas till de bokförda värden dessa tillgångar och skulder hade i moderföretaget om inte det övertagande företaget tillämpar en annan redovisningsprincip som innebär att värdet ska justeras enligt punkt 2.1.

Värderingen av det övertagande företags tillgångar och skulder

- Allmänt råd* 3.3 Värdet på det övertagande företags (dotterföretags) tillgångar och skulder ska justeras i företags redovisning. Vid bestämmande av värdet på det övertagande företags tillgångar och skulder ska punkterna 2.4 och 2.5 tillämpas enligt nedan.

Det som anges i punkt 2.4 om fördelning av anskaffningsvärdet för andelarna i det överlåtande företaget ska tillämpas på det överlåtande företags anskaffningsvärde för andelarna i det övertagande företaget och fördelas på det övertagande företags tillgångar och skulder, och på eventuell goodwill som uppkom, vid förvärvet av andelarna.

Det som anges i punkt 2.5 om justering av värdet på tillgångar och skulder på fusionsdagen ska tillämpas på det övertagande företags tillgångar och skulder.

- Kommentar* Värdet på det övertagande företags (dotterföretags) tillgångar och skulder ska justeras till de värden som tillgångarna och skulderna skulle ha redovisats till enligt punkt 2.5 om dotterföretaget i stället hade varit det överlåtande företaget vid fusionen. Över- eller undervärden och eventuell goodwill ska beräknas. De eventuella justeringarna såsom goodwill som på grund av fusionen ska redovisas i det övertagande företaget ska reduceras med avskrivningar för innehavstiden.

Vid skillnader mellan det övertagande och överlåtande företags tillämpade redovisningsprinciper är det, som framgår av punkt 2.1, det överlåtande företags (moderföretags) redovisade värden på tillgångar och skulder som kan behöva justeras.

Fusionsdifferens

- Allmänt råd* 3.4 Vid beräkningen av fusionsdifferensen enligt punkt 3.5 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas.

Har det överlåtande företaget förvärvat andelarna i det övertagande företaget efter ingången av det sista räkenskapsåret används istället de värden som förelåg vid tidpunkten för förvärvet vid beräkningen enligt punkt 3.5 a punkt b.

- Allmänt råd* 3.5 Fusionsdifferensen beräknas som skillnaden mellan
- a) det överlåtande företags redovisade värde på tillgångar och skulder som har övertagits genom fusionen
 - a. ökat eller minskat med nettobeloppet till följd av skillnader i tillämpade redovisningsprinciper mellan det överlåtande företaget och det övertagande företaget samt med avdrag för övertagna obeskattade reserver, och

- b. ökat eller minskat med nettobeloppet av den justering av det övertagande företags tillgångar och skulder, inklusive goodwill, som följer av punkt 3.3, och
- b) det överlåtande företags bokförda värde på andelarna i det övertagande företaget.

Kommentar Fusionsdifferensen är den del av fusionens totala effekt på det övertagande företags eget kapital som inte beror på det överlåtande företags resultat under det räkenskapsår som avslutas med fusionen.

Fusionsdifferensen vid nedströmsfusion skiljer sig från fusionsdifferensen vid fusion av helägt dotterföretag. Utgångspunkten är att redovisningen ska leda till samma värdering av de samlade nettotillgångarna som om moderföretaget varit det övertagande företaget och dotterbolaget det överlåtande företaget. Summan av eget kapital blir därför densamma efter fusionen oavsett vilket företag som är det övertagande företaget och vilket företag som är det överlåtande företaget, se exempel 9.

Elimineringar

Allmänt råd 3.6 Punkten 2.12 ska endast tillämpas på resultatposter som avser den tid som andelarna i det övertagande företaget har ägts av det överlåtande företaget.

Allmänt råd 3.7 Utdelning mellan det övertagande företaget och det överlåtande företaget under det räkenskapsår som fusionen avslutas ska elimineras mellan utdelningsintäkt och fusionsdifferensen.

Bundet eget kapital

Allmänt råd 3.8 Uppskrivningsfond i det överlåtande företaget ska redovisas i det övertagande företaget enligt punkten 2.18 utan begränsning av de villkor som anges i punkten 2.18 a och b.

Om uppskrivningsfond är hänförlig till uppskrivning av andelarna i det överlåtande företaget, ska första stycket inte tillämpas.

Kommentar Uppskrivningsfond i det överlåtande företaget liksom aktiekapital som tillkommit genom uppskrivning ska föras till uppskrivningsfonden i det övertagande företaget och behandlas som uppskrivning som företagits i det företaget.

Överlåtande företags årsresultat

Allmänt råd 3.9 Det överlåtande företags resultat från räkenskapsårets början ska ingå i det övertagande företags resultaträkning. Tillägg ska göras för avskrivning på övervärden och goodwill respektive upplösning av undervärden till följd av tillämpning av punkten 3.3. Om andelarna i det övertagande företaget har förvärvats under fusionsåret ska tillägg för

avskrivningar respektive upplösningar göras endast för den tid
koncernförhållandet förelegat.

Allmänt råd 3.10 Det övertagande företaget ska redovisa resultatposter från det
överlåtande företaget för det övertagande företags hela räkenskapsår.

Kommentar Punkten innebär att det överlåtande företags resultatposter ska tas med även för
tid då det övertagande företaget inte var dotterföretag till det överlåtande
företaget.

Kapitel 4 – Upplysningar i årsredovisningen

Kommentar I de allmänna råden finns bestämmelser som kompletterar de krav på upplysningar
som följer av ÅRL.

Upplysningar i förvaltningsberättelsen

Lagtext

6 kap. 1 § första stycket och andra stycket 1 och 2 ÅRL

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av företags
verksamhet, ställning och resultat. När det behövs för förståelsen av årsredovisningen ska
översikten innehålla hänvisningar till och ytterligare upplysningar om de belopp som tas upp i
andra delar av årsredovisningen.

Upplysningar ska även lämnas om

1.sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen, resultaträkningen eller noterna,
men som är viktiga för bedömningen av utvecklingen av företags verksamhet, ställning och
resultat,

2.sådana händelser av väsentlig betydelse för företaget som har inträffat under räkenskapsåret,
— — — Lag (2016:947)

Kommentar Det följer av 6 kap. 1 § ÅRL att upplysning om fusion ska lämnas i
förvaltningsberättelsen i det övertagande företags årsredovisning, om fusionen
är viktig för bedömningen av företags ställning och resultat eller annars är en
händelse av väsentlig betydelse för företaget som inträffat under räkenskapsåret.

Förändringar i eget kapital

Lagtext

6 kap. 2 § andra stycket ÅRL

— — —

Aktiebolag och ekonomiska föreningar ska i förvaltningsberättelsen eller i egen räkning
specificera förändringar i eget kapital jämfört med föregående års balansräkning. Lag (2016:113)

Kommentar En fusion leder normalt till förändringar i eget kapital. Av 6 kap. 2 § andra
stycket ÅRL följer att förändringar i eget kapital jämfört med föregående års
balansräkning ska specificeras i förvaltningsberättelsen eller i egen räkning.

Noter

Redovisningsprinciper

Lagtext

5 kap. 4 § ÅRL

Principerna för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder ska anges. Lag (2015:813)

Allmänt råd

- 4.1 De upplysningar om värderingsprinciper som ett företag ska lämna enligt 5 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) ska omfatta
- uppgift om att företaget tillämpar detta allmänna råd, samt
 - hur de övertagna tillgångarna och skulderna har värderats.

Kommentar

Principerna för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder ska anges i årsredovisningen enligt 5 kap. 4 § ÅRL. Ett företag som förvärvat tillgångarna och skulderna genom fusion ska därför bland annat ange hur tillgångarna och skulderna som förvärvats genom fusionen har värderats. Det kan t.ex. göras genom att företaget anger att de övertagna tillgångarna och skulderna övertagits till bokförda värden med tillämpning av punkt 2.8 eller att tillgångar och skulder värderats med utgångspunkt i moderföretagets anskaffningsvärde för andelarna i det överlåtande företaget med tillämpning av punkt 2.7.

Upplysning om att fusion har genomförts under året

Allmänt råd

- 4.2 Ett företag som är större företag enligt definitionen i 1 kap. 3 § första stycket 4 årsredovisningslagen (1995:1554) ska i not för vart och ett av de företag som övertagits genom en fusion lämna upplysningar om
- företagsnamn och organisationsnummer,
 - fusionsdag,
 - det belopp varmed det överlåtande företags nettoomsättning och rörelseresultat ingår i det övertagande företags resultaträkning för tiden före fusionens registrering,
 - den del av det överlåtande företags nettoomsättning och rörelseresultat som inte redovisats i det övertagande företags resultaträkning, och
 - storleken av det överlåtande företags tillgångar, skulder och obeskattade reserver omedelbart före överföringen till det övertagande företaget, redovisade i en sammandragen balansräkning.

Kommentar

De upplysningar som ska lämnas enligt punkten ersätter den information som skulle ha lämnats i det överlåtande företags årsredovisning. Vid bedömning av om ett företag är större eller mindre ska det övertagande företaget tillämpa Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2006:11) om gränsvärden.

Punkt 4.2 c och d behandlar det överlåtande företags resultat under det sista räkenskapsåret. Beloppen behöver inte exakt motsvara det resultat som hade redovisats om fusionen inte ägt rum. Det är tillräckligt att redovisa beloppen såsom de framkommer vid en sammanställning av resultatkonton på

fusionsdagen. Storleken på så kallat förvärvat resultat, som inte redovisas i resultaträkningen, ska anges särskilt.

- Allmänt råd* 4.3 Om upplysningarna i punkt 4.2 b–e utelämnas i en publicerad version av årsredovisningen ska det anges att upplysningarna utelämnats och skälet för utelämnandet.

Uppskrivningsfond

Lagtext

5 kap. 11 § ÅRL

Om storleken eller sammansättningen av uppskrivningsfonden har ändrats under räkenskapsåret, ska företaget i en sammanställning lämna upplysningar om

1. fondens storlek vid räkenskapsårets början och slut,
2. belopp som har satts av till fonden under räkenskapsåret och hur dessa har behandlats skattemässigt,
3. belopp som har överförts från fonden eller på annat sätt har tagits i anspråk, med uppgift om hur beloppet har använts, och
4. det värde som skulle ha redovisats i balansräkningen om anläggningstillgångarna inte hade skrivits upp. Lag (2015:813)

- Kommentar* Om uppskrivningsfonden har förändrats till följd av en fusion framgår den förändringen av den upplysning som ska lämnas enligt 5 kap. 11 § ÅRL.

Kapitel 5 – Bokföring och arkivering

Löpande bokföring

Lagtext

4 kap. 1 § 1–3 BFL

Ett företag skall

1. löpande bokföra alla affärshändelser enligt bestämmelserna i 5 kap. 1–5 §§,
 2. se till att det finns verifikationer enligt 5 kap. 6–9 §§ för alla bokföringsposter samt systemdokumentation och behandlingshistorik enligt 5 kap. 11 §,
 3. bevara all räkenskapsinformation och sådan utrustning och sådana system som behövs för att presentera räkenskapsinformationen i den form som anges i 7 kap. 1 § 1 eller 2,
- – – Lag (2006:874)

- Kommentar* Det överlåtande företaget ska bokföra affärshändelser som inträffar i företaget fram till fusionsdagen. Fram till det att fusionen registreras av Bolagsverket och det överlåtande företaget upplöses är det en självständig juridisk person. De överlåtande och övertagande företagens respektive löpande bokföringar ska hållas åtskilda fram till denna tidpunkt. Ett ytterligare skäl för detta är att fusionen fram till registreringstidpunkten kan komma att avbrytas.

BFNs normgivning ska tillämpas av företag som omfattas av BFLs bestämmelser. Ett överlåtande respektive övertagande företag med säte i annat land ska således beakta vad som gäller enligt bestämmelserna om bokföringsskyldighet i det landet.

Hur den löpande bokföringen överförs från det överlåtande företaget till det övertagande företaget regleras inte närmare i det allmänna rådet. I praktiken finns det flera sätt som är möjliga. Valet av metod påverkar inte bokföringsskyldigheten i det överlåtande företaget.

Ett alternativ innebär att saldonga på huvudbokskontona i det överlåtande företaget på fusionsdagen överförs konto för konto till det övertagande företaget. För varje enskilt konto hos det överlåtande företaget behöver det övertagande företaget avgöra hur detta konto bäst överförs till det övertagande företaget. För vissa konton kan en uppdelning eller sammanslagning behöva göras beroende på det övertagande företags kontoplan.

Ett annat möjligt alternativ är att det överlåtande företags huvudbokssaldon per senaste balansdag och de affärshändelser som därefter inträffat i företaget överförs till det övertagande företaget. De sistnämnda överföringarna görs då affärshändelse för affärshändelse.

Räkenskapsinformation och arkivering

- Allmänt råd* 5.1 Den löpande bokföring som förts i det överlåtande företaget fram till fusionsdagen utgör efter upplösningen räkenskapsinformation för både det överlåtande företaget och det övertagande företaget.
- Allmänt råd* 5.2 Det övertagande företaget övertar det överlåtande företags arkiveringsskyldighet på fusionsdagen.

Ikraftträdande

1. Detta allmänna råd gäller från och med den 16 oktober 2020.
2. Det allmänna rådet ska tillämpas på fusioner med fusionsdag, enligt definitionen i punkt 1.2, efter den 31 december 2021 och det får tillämpas även på fusioner som har fusionsdag efter den 15 oktober 2020.
3. Genom detta allmänna råd upphävs:
 - a) Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 1999:1) om fusion av helägt aktiebolag, och
 - b) Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2003:2) om redovisning av fusion.
4. De upphävda allmänna råden ska dock tillämpas på fusioner som har fusionsdag, enligt definitionen i punkt 1.2 i detta allmänna råd, före den 16 oktober 2020 och får tillämpas på fusioner som har fusionsdag senast den 31 december 2021.

Exempel

Av punkt 2.1 framgår att värderingen av de genom fusionen förvärvade tillgångarna och skulderna ska avse förhållandena på fusionsdagen. Utgångspunkten för redovisningen av övertagna tillgångar och skulder är de bokförda värdena som tillgångarna och skulderna har i det överlåtande företaget. De bokförda värdena ska justeras för över- och undervärden samt eventuell goodwill som identifierades i samband med förvärvet av andelarna i det överlåtande företaget. Anskaffningsvärdet för andelarna ska fördelas på de tillgångar och skulder som fanns i det överlåtande företaget vid förvärvet av andelarna. Har förvärvet av andelarna gjorts vid en tidigare tidpunkt än den då fusionen genomförs ska över- och undervärden samt goodwill justeras med hänsyn till innehavstiden och övriga förändringar.

En metod för att fördela anskaffningsvärdet på tillgångar och skulder i samband med förvärvet av andelarna är att upprätta en förvärvsanalys. Detta görs genomgående i exemplen i denna vägledning.

I exempel 1–3 och 8–14 upprättas koncernredovisning för koncernen i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning.

I exempel 4–6 och 15 tillämpar både det övertagande och det överlåtande företaget Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

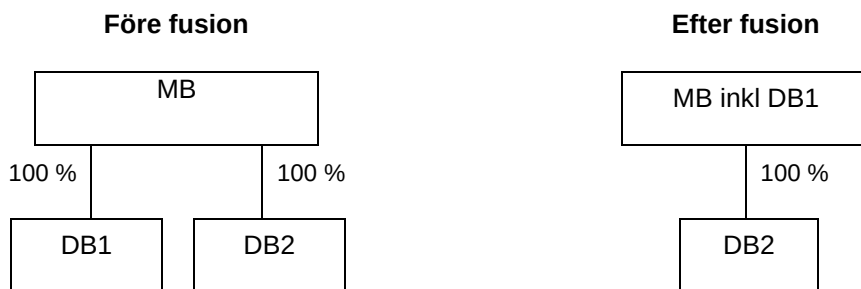
I samtliga exempel har en skattesats om 20 procent använts.

Gemensamma förutsättningar exempel 1–3

*Gemensamma
förutsättningar
exempel 1-3*

Exempel 1–3 utgår från en koncernstruktur med tre företag. Under år 4 fusioneras DB1 med sitt moderföretag MB.

Koncernstrukturen före fusionen framgår nedan. Dotterföretagen DB1 och DB2 ägs till 100% av MB och samtliga andelar i respektive företag har förvärvats genom ett förvärv.

Bakgrund

Per den 1 januari år 1 förvärvade MB samtliga andelar i DB1. I samband med förvärvet upprättade MB en förvärvsanalys. Balansräkningen i DB1 och förvärvsanalysen framgår nedan.

Före fusion

DB1:s balansräkningar	30/6 år 4	31/12 år 3	1/1 år 1
Tillgångar	2 600	2 450	1 650
Summa tillgångar	2 600	2 450	1 650
Aktiekapital	200	200	200
Fria reserver	1 600	1 300	635
Årets resultat	150	300	0
Obeskattade reserver	250	250	128
Avsättningar	50	50	50
Skulder	350	350	637
Summa skulder och EK	2 600	2 450	1 650

Förvärvsanalys DB1 1/1 år 1

Förvärvspris		1 700
Aktiekapital	200	
Annat eget kapital (inkl. eget kapital i obeskattade reserver)	737	
Övervärde byggnad	545	
Uppskjuten skatt övervärde		109
Goodwill	327	
	1 809	1 809

Avskrivningstiden för goodwill bestämdes till 5 år vilket ger en avskrivning per år om 65. Övervärdet på byggnaden fördelas på komponenter. Genomsnittlig nyttjandeperiod för dessa uppgick vid förvärvet till 20 år. Övervärdet skrivs därmed i exemplet av på 20 år, dvs. med 27 per år. Den uppskjutna skatteskulden för övervärdet skuldfördes och kommer att lösas upp med 5 per år. Vid förvärvet uppgick de obeskattade reserverna i DB1 till 128 varav eget-kapitalandelen till 102 och ingår ovan i annat eget kapital (635 + 128 * 0,8 = 737).

Koncernredovisning 31/12 år 3	MB	DB1	DB2	Förd OR	Elim DB1	Elim DB2	Elim int. f/s	KC
Goodwill					132			132
Andelar i koncernföretag	2 000				-1 700	-300		0
Fordringar på koncernföretag	100						-100	0
Övriga tillgångar	0	2 450	1 000		464			3 914
Summa tillgångar	2 100	2 450	1 000	0	-1 104	-300	-100	4 046
Aktiekapital	300	200	100		-200	-100		300
Annat eget kapital (inkl. reservfond)	800	1 300	500	200	-911	-200		1 689
Årets resultat	500	300	200		-87			913
Obeskattade reserver	0	250	0	-250				0
Avsättningar	50	50	100	50	94			344
Skulder till koncernföretag		100					-100	0
Övriga skulder	450	250	100					800
Summa skulder och EK	2 100	2 450	1000	0	-1 104	-300	-100	4 046

Resultatet i koncernen har belastats med avskrivning på goodwill med 65.
Avskrivning på övervärde hänförligt till byggnaden görs i koncernen med 27
och upplösning av den uppskjutna skatten ger en resultatförbättring med 5.
Netto påverkas årets resultat med -87 (-65 -27 +5 = - 87).

Efter avskrivningar år 3 uppgår värdet på goodwill till 132 (327 - 65 - 65 - 65 = 132) och övervärde på fastigheten 464 (545 - 27 - 27 - 27 = 464).
Uppskjuten skatt uppgår till 94 (109 - 5- 5 -5 = 94).

I samband med förvärvet av DB2 identifierades inte några över- eller undervärden. Priset motsvarade redovisat eget kapital i företaget.

Exempel 1 – Fusion utan internvinster eller omföringar mellan bundet och fritt eget kapital

Fusionen mellan DB1 och MB registreras per den 30 juni år 4. Hur detta kan redovisas i MB visas i tabell nedan.

Balansräkning 30/6 år 4	MB före Steg 1 fusion			Steg 2			Steg 3 MB efter fusion	
			a	b	c	d		
Goodwill				99				99
Andelar i koncernföretag	2 000				-1 700			300
Fordringar på koncernföretag	100					-100		0
Övriga tillgångar	400	2 600		450				3 450
Summa tillgångar	2 500	2 600	0	549	-1 700	0	-100	3 849
Aktiekapital	300	200	-200					300
Reservfond	60	0						60
Fria reserver	1 240	1 600	-1 600			602		1 842
Periodens resultat	400	150		-44				506
Obeskattade reserver	0	250						250
Avsättningar	50	50		91				191
Skulder till koncernföretag		100				-100		0
Övriga skulder	450	250						700
Summa skulder och EK	2 500	2 600	-1 800	47	0	602	-100	3 849

Steg 1 Värderingen av de tillgångar och skulder som förvärvas genom fusion ska avse förhållandena på fusionsdagen. De bokförda värdena som finns i DB1 per den 30 juni överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs. De eventuella justeringarna som ska göras av de bokförda värdena beräknas och redovisas i steg 2.

Steg 2 Steg 2 har delats upp i fyra delsteg för att göra det mer överskådligt. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steget genomförts i sin helhet.

Steg 2 a Belopp motsvarande det överlåtande företags eget kapital vid senaste balansdagen debiteras.

Steg 2 b Vid förvärvet av andelarna i DB1 upprättade MB en förvärvsanalys. Förvärvsanalysen omfattade samtliga andelar i DB1. De koncernmässiga värdena kan därför användas vid redovisningen av fusionen. De vid fusionen kvarvarande övervärdena, inklusive goodwill samt uppskjuten skatt ska redovisas. De koncernvärden som redovisades per senaste balansdag ska skrivas av och det avskrivna värdet redovisas i balansräkningen. Avskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.

Goodwill redovisas i balansräkningen med 99 ($132 - \text{avskrivning } 65 \cdot 6/12 = 99$), övervärde fastigheten 450 ($464 - 27 \cdot 6/12 = 450$) och uppskjuten skatt 91

$(94 - 5 \cdot 6/12 = 91)$.

Resultatet i koncernen har belastats med avskrivning på goodwill med 33. Avskrivning på övervärde hänförligt till byggnaden görs i koncernen med 14 och upplösning av den uppskjutna skatten ger en resultatförbättring med 3. Netto påverkas resultat med -44 $(-33 - 14 + 3 = -44)$.

Steg 2c Moderföretagets andelar i det överlåtande företaget krediteras.

Steg 2 d Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Hur beräkningen görs framgår av avsnittet "Beräkning av fusionsdifferensen". Fusionsdifferensen förs här i sin helhet till fria reserver. Det finns dock tillfällen då denna ska delas upp på fritt och bundet kapital. Detta exemplifieras i exempel 3.

Steg 3 Om fordringar och skulder finns mellan det överlåtande och det övertagande företaget ska dessa elimineras. Detta är ett avsteg från den princip som gäller i övrigt att de värden som finns i det övertagande företaget inte ska ändras. Om elimineringen inte görs innebär detta att det finns en fordran och en skuld inom en och samma juridiska person. Det är därför logiskt att låta fordran och skulden elimineras i den juridiska personen.

Kommentar

Eftersom MB förvärvade samtliga andelar i DB1 den 1/1 år 1 kunde den förvärvsanalys som upprättades i syfte att ligga till grund för koncernredovisningen och den efterföljande koncernredovisningen också läggas till grund för värderingen av tillgångar och skulder i samband med fusionen. Efter att de olika stegen utförts redovisas därmed det överlåtande företagets tillgångar och skulder värderade till de koncernmässiga värdena på fusionsdagen i det övertagande företaget.

Om någon koncernredovisning inte har upprättats i koncernen och någon förvärvsanalys inte heller upprättades i samband med förvärvet av andelarna behöver de värden som ska redovisas i det övertagande företaget beräknas i samband med att fusionen ska redovisas. Exempel på redovisningen av en fusion som avser företag som inte upprättat någon koncernredovisning finns i exempel 4–7.

En annan omständighet som kan medföra att koncernvärdena inte kan läggas till grund för värderingen i det övertagande företaget är när det överlåtande företaget har förvärvats i flera steg. Exempel 13–15 som avser fusion av delägt dotterföretag, helägt dotterföretag som förvärvats succesivt och fusion av intresseföretag illustrerar detta.

Det kan förekomma andra behov av justeringar än de som framgår av detta exempel. Om internvinster finns och dessa skulle elimineras om koncernförhållande kvarstått, ska även dessa elimineras i den juridiska

personen. Hur detta ska göras framgår av exempel 2. Justeringar kan också bli aktuella exempelvis då dotterföretaget lämnat utdelning till moderföretaget eller moderföretaget skrivit ned det bokförda värdet på andelarna under fusionsåret (se punkt 2.12).

Beräkning av fusionsdifferensen

Enligt punkt 2.16 ska fusionsdifferensen beräknas som skillnaden mellan de värden på tillgångar och skulder som är hänförliga till det överlåtande företaget, efter justeringar, samt med avdrag för obeskattade reserver, och det övertagande företags bokförda värde på andelarna i det överlåtande företaget.

Enligt punkt 2.15 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt.

En beräkning av fusionsdifferensen utifrån ovanstående förutsättningar ger följande:

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 3

Övriga tillgångar	2 450
Goodwill	132
Övervärde byggnad	464
Skulder o avsättningar	-400
Uppskjuten skatt övervärde	-94
Obeskattade reserver	-250
Tillgångar - skulder	2 302
 Andelar	 -1 700
Fusionsdifferens	602

Viktigt att beakta är att fusionsdifferensen beräknas utifrån värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget vilket motsvara värdena på senaste balansdag. Värdena i exemplet framgår i koncernbalansräkningen per den 31/12 år 3. Fusionsdifferens redovisas i steg 2d i ovanstående beskrivning.

Fusionsdifferensen som redovisas i det övertagande företaget uppkommer genom att det bokförda värdet på andelarna i det överlåtande företaget ersätts med tillgångar, skulder och obeskattade reserver från det överlåtande företaget. Detta beskrivs nedan i avsnittet ”Analys av fusionsdifferensen”.

Analys av fusionsdifferensen

Fusionsdifferensen är den del av fusionens totala effekt på det övertagande företags eget kapital som inte beror på det överlåtande företags resultat under det räkenskapsår som avslutas med fusionen. En analys av fusionsdifferensen kan göras genom att sammanställa de resultatposter som tidigare redovisats i koncernen, men inte i moderföretaget, avseende dotterföretaget.

Analys av fusionsdifferensen:

Resultat i DB1 1/1 år 1 - 31/12 år 3	965
Koncernjustering avseende avsättning till obeskattade reserver $(250-128)*80\%$	98
Avskrivning av koncernmässiga övervärden och upplösning av uppskjuten skatt hänförlig till dessa $(87*3= 261)$	-261
Upparbetat resultat hänförligt till DB1	802

När koncernredovisning upprättades per 31/12 år 3 fördelades de obeskattade reserverna i enlighet med gällande koncernredovisningsregler. Detta innebar att det egna kapitalet ökade med 98 jämfört med vad som fanns vid förvärvet av DB1. När fusionsdifferensen beräknas behandlas dock de obeskattade reserverna i sin helhet som en skuld vilket innebär att fusionsdifferensen minskas med det belopp som i koncernredovisningen förts till balanserade vinstmedel (annat eget kapital).

Fusionsdifferensen justeras därför enligt följande:

Upparbetat resultat hänförligt till DB1	802
Den del av obeskattade reserver som i koncernen redovisats som eget kapital, men som vid beräkning av fusionsdifferensen behandlats i sin helhet som skuld.	- 200
Fusionsdifferensen	602

Härigenom kan konstateras att fusionsdifferensen är korrekt beräknad.

Avstämning av eget kapital

En avstämning av eget kapital i det övertagande företaget direkt efter att fusionen redovisats får följande utseende.

Avstämning av eget kapital i MB	Aktie-kapital	Reserv-fond	Fria reserver	Årets resultat	Summa EK
Ingående eget kapital	300	60	740	500	1 600
Disposition föregående års resultat			500	-500	0
Fusionsdifferensen			602		602
Årets resultat				506	506
Utgående eget kapital	300	60	1 842	506	2 708

Av ovanstående framgår att i den juridiska personen uppstår en förändring av eget kapital som inte har redovisats över resultaträkningen.

Fusionsdifferensen har här i sin helhet redovisats mot fria reserver. Det finns tillfällen då fusionsdifferensen ska fördelas mellan bundet kapital och fria reserver. Exempel på det framgår av exempel 2 och 3.

MB-koncernen 31/12 år 4

När koncernredovisningen upprättas per 31/12 år 4 består koncernen endast av moderföretag och ett dotterföretag, DB2. En redovisning för koncernen per den 31/12 år 4 får följande utseende.

Koncernbalansräkning	Elim				
31/12 år 4	MB	DB2	OR	DB2	KC
Goodwill	66				66
Andelar i koncernföretag	300			-300	0
Övriga tillgångar	3 436	1 300			4 736
Summa tillgångar	3 802	1 300	0	-300	4 802
Aktiekapital	300	100		-100	300
Annat eget kapital (inkl. reservfond)	1 902	700	200	-200	2 602
Årets resultat	462	300			762
Obeskattade reserver	250	0	-250		0
Avsättningar	188	100	50		338
Skulder	700	100			800
Summa skulder och EK	3 802	1 300	0	-300	4 802

Observera att resultatet i MB har belastats med avskrivningar på de övervärden som tidigare redovisats på koncernnivå.

En avstämning av eget kapital på koncernnivå ger följande resultat:

Avstämning av eget kapital i koncernen 31/12 år 4	Aktie- kapital	Annat EK	Årets resultat	Summa EK
Ingående eget kapital	300	1 689	913	2 902
Disp föregående års resultat		913	-913	0
Årets resultat			762	762
Utgående eget kapital	300	2 602	762	3 664

Värderingen av tillgångar och skulder är oförändrad efter fusionen. Detta leder till att totalt eget kapital endast förändrats med koncernens resultat. Av ovanstående avstämning av eget kapital kan konstateras att fusionen redovisats korrekt då det inte finns andra förändringar av eget kapital än resultatet för året.

Referenser Punkterna 2.1, 2.4, 2.5, 2.11, 2.13–2.17

Exempel 2 – Fusion när det finns internvinster

*Gemensamma
föresättningar
exempel 2.1–2.4*

I följande exempel illustreras hur effekter av eventuell internvinst ska behandlas. De justeringar som görs är justeringar som tidigare har gjorts i koncernredovisningen eller som skulle ha gjorts om koncernförhållandet kvarstått. Uppskjuten skatt behandlas på sätt som skulle gjorts i en koncernredovisning upprättad enligt Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning. Beroende på om internvinsten uppstått före eller efter senaste bokslut uppkommer olika justeringsposter. I följande exempel avses med balansdag det övertagande företags senaste balansdag. För att förenkla beskrivningen bortses i exemplen från upplösning av internvinst som i koncernredovisningen görs i takt med avskrivning på tillgången.

Exemplen är uppbyggda så att de är en naturlig fortsättning på exempel 1. För att visa effekten av internvinsterna har justeringar gjorts i steg 4, som ett tillägg till övriga justeringar. I praktiken kan internvinstbokningarna integreras. Det bör t.ex. uppmärksammas att fusionsdifferensen blir annorlunda i det första exemplet om internvinst uppkommit vid försäljning från moderföretaget till dotterföretaget före balansdagen.

2.1 MB har sålt till DB1 före balansdagen 31/12 år 3

*Föresättningar
exempel 2.1*

Det antas att det övertagande företaget (MB) har sålt en fastighet (mark) till det överlåtande företaget före fusionsåret. Internvinsten uppgår till 75, före skatt. Det överlåtande företags tillgångar har överförs konto för konto in i det övertagande företaget och detta innebär att fastigheten i steg 1 överförs till ett för högt värde. Detta justeras i steg 4 då värdet sänks till det

koncernmässiga anskaffningsvärdet. Fusionsdifferensen är i steg 2 redovisad till 602. Denna har inte påverkats av att det koncernmässiga anskaffningsvärdet är lägre. För att redovisa en korrekt fusionsdifferens och redovisa det koncernmässiga värdet på fastigheten justeras därför fastighetens värde, fria reserver och uppskjuten skatt.

Balansräkning 30/6 år 4	MB före fusion	Steg 1-3	Steg 4	MB efter fusion
Goodwill		99		99
Andelar i koncernföretag	2 000	-1 700		300
Fordringar på koncernföretag	100	-100		0
Övriga tillgångar	400	3 050	-75	3 375
Summa tillgångar	2 500	1 349	-75	3 774
 Aktiekapital	300	0		300
Reservfond	60	0		60
Fria reserver	1 240	602	-60	1 782
Årets resultat	400	106		506
 Obeskattade reserver	0	250		250
 Avsättningar	50	141	-15	176
Skulder till koncernföretag		0		0
Övriga skulder	450	250		700
Summa skulder och EK	2 500	1 349	-75	3 774

I detta fall innebär internvinsten att koncernvärdet på fastigheten är 75 lägre. Då fusionsdifferensen beräknas innebär det att beräkningen får följande utseende:

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 3

Övriga tillgångar	2 450
Goodwill	132
Övervärde byggnad	464
Internvinst fastighet	-75
Skulder och avsättningar	-400
Uppskjuten skatt övervärde	-94
Uppskjuten skatt internvinst	15
Obeskattade reserver	-250
Tillgångar - skulder	2 242
 Andelar	-1 700
Fusionsdifferens	542

Ovan har i steg 1–3 fusionsdifferensen beräknats till 602 och sedan i steg 4 justerats med 60, netto 542. Det innebär att en korrekt fusionsdifferens redovisats.

Referenser Punkterna 2.16, 2.17 och 2.21

2.2 DB1 har sålt till MB före balansdagen 31/12 år 3

Förutsättningar exempel 2.2 Det antas att DB1 har sålt en fastighet (mark) till moderföretaget (MB) före balansdagen och att värdet av de vinster som eliminerats i den senaste koncernredovisningen avseende detta uppgår till 103 före skatt.

Ett belopp motsvarande internvinsten efter skatt ska därför överföras till uppskrivningsfond i det övertagande företaget, om vinsten denna dag skulle eliminerats i koncernredovisningen. Genom att minska fria reserver och öka bundna reserver görs vinsten icke utdelningsbar. Detta görs genom att fria reserver minskar (debiteras) och uppskrivningsfonden (ökar) krediteras med 82 (103 minskat med 20 % skatt).

Balansräkning 30/6 år 4	MB före fusion	Steg 1-3	Steg 4	MB efter fusion
Goodwill		99		99
Andelar i koncernföretag	2 000	-1 700		300
Fordringar på koncernföretag	100	-100		0
Övriga tillgångar	400	3 050	0	3 450
Summa tillgångar	2 500	1 349	0	3 849
Aktiekapital	300	0		300
Uppskrivningsfond	0		82	82
Reservfond	60	0	0	60
Fria reserver	1 240	602	-82	1 760
Årets resultat	400	106		506
Obeskattade reserver	0	250		250
Avsättningar	50	141		191
Skulder till koncernföretag	0	0		0
Övriga skulder	450	250		700
Summa skulder och EK	2 500	1 349	0	3 849

Referenser Punkt 2.20

2.3 MB har sålt till DB1 efter balansdagen 31/12 år 3

*Förutsättningar
exempel 2.3*

Det övertagande företaget (MB) har sålt en fastighet (mark) till det överlåtande företaget efter balansdagen 31/12 år 3. Internvinsten av denna försäljning uppgår till 50 före skatt. Enligt punkt 2.22 ska det redovisade resultatet efter skatt sänkas i det övertagande företaget. Detta görs i steg 4 genom att årets resultat och värdet på fastigheten minskas. Uppskjuten skattefordran 10 minskar avsättningarna för uppskjuten skatteskuld. Detta utgör 20 % av vinsten om 50. Genom detta elimineras internvinsten så som det skulle gjorts om koncernförhållandet kvarstått.

Balansräkning 30/6 år 4	MB före fusion	Steg 1-3	Steg 4	MB efter fusion
Goodwill		99		99
Andelar i koncernföretag	2 000	-1 700		300
Fordringar på koncernföretag	100	-100		0
Övriga tillgångar	400	3 050	-50	3 400
Summa tillgångar	2 500	1 349	-50	3 799
Aktiekapital	300	0		300
Reservfond	60	0		60
Fria reserver	1 240	602		1 842
Årets resultat	400	106	-40	466
Obeskattade reserver	0	250		250
				0
Avsättningar	50	141	-10	181
Skulder till koncernföretag	0	0		0
Övriga skulder	450	250		700
Summa skulder och EK	2 500	1 349	-50	3 799

Referenser

Punkterna 2.12 och 2.22

2.4 DB1 har sålt till MB efter balansdagen 31/12 år 3

*Förutsättningar
exempel 2.4*

I detta exempel antas att det överlåtande företaget har avyttrat en fastighet till det övertagande företaget efter balansdagen men före fusionen och internvinsten uppgår till 118 före skatt. Denna internvinst har inte beaktats när fusionsdifferensen beräknades eftersom vinsten uppkommit efter balansdagen. Den vinst, efter skatt, som övertagits från det överlåtande företaget förs till uppskrivningsfonden (118 minskat med 20 % skatt).

I detta fall redovisas vinsten i de transaktioner som MB övertagit från DB1, vilket leder till att årets resultat minskas med denna justering. Det belopp som ska överföras är internvinsten minskad med skatteeffekten. Eftersom

tillgångsvärdet inte justeras för internvinsten ska inte heller internvinstens eventuella skatteeffekt redovisas som en uppskjuten skattefordran. Enligt punkt 2.20 ska uppskrivningsfonden redovisas på balansdagen i den utsträckning vinsten skulle ha eliminerats i en koncernredovisning denna dag. I exemplet redovisas internvinsten som uppskrivningsfond i steg fyra på fusionsdagen. På balansdagen justeras uppskrivningsfonden med avskrivningar som belöper tillgången.

Balansräkning	MB före		MB efter	
30/6 år 4	fusion	Steg 1-3	Steg 4	fusion
Goodwill		99		99
Andelar i koncernföretag	2 000	-1 700		300
Fordringar på koncernföretag	100	-100		0
Övriga tillgångar	400	3 050	0	3 450
Summa tillgångar	2 500	1 349	0	3 849
Aktiekapital	300	0		300
Uppskrivningsfond	0		94	94
Reservfond	60			60
Fria reserver	1 240	602		1 842
Årets resultat	400	106	-94	412
Obeskattade reserver	0	250		250
Avsättningar	50	141		191
Skulder till koncernföretag	0	0		0
Övriga skulder	450	250		700
Summa skulder och EK	2 500	1 349	0	3 849

Referenser

Punkterna 2.12 och 2.20

Exempel 3 – Fusion när det överlåtande företaget redovisat uppskrivning efter förvärvet

Förutsättningar

Det antas att DB1 har gjort en uppskrivning av en fastighet och detta har gjorts efter att MB förvärvat företaget. Inget koncernmässigt övervärde förelåg på den uppskrivna fastigheten. Uppskrivningen har avsatts till uppskrivningsfond och gjordes per 31/12 år 3. Beloppet uppgår till 100. I detta exempel har bortsetts från eventuella uppskjutna skatteeffekter.

Fusionsdifferensens storlek påverkas inte av detta men redovisningen i det övertagande företaget ska förändras jämfört med exempel 1. I exempel 1 fördes hela fusionsdifferensen om 602 till fria reserver. Under ovanstående förutsättningar ska dock endast 502 öka fritt eget kapital och återstående 100

ska öka bundet kapital. Om denna omföring inte görs innebär det att kapital som tidigare varit bundet kapital i DB1, genom fusionen felaktigt blir fritt utdelningsbart kapital.

Balansräkning 30/6 år 4	MB före fusion	Steg 1-3	Steg 4	MB efter fusion
Goodwill		99		99
Andelar i koncernföretag	2 000	-1 700		300
Fordringar på koncernföretag	100	-100		0
Övriga tillgångar	400	3 050	0	3 450
Summa tillgångar	2 500	1 349	0	3 849
Aktiekapital	300			300
Uppskrivningsfond		0	100	100
Reservfond	60			60
Fria reserver	1 240	602	-100	1 742
Årets resultat	400	106		506
Obeskattade reserver	0	250		250
Avsättningar	50	141		191
Skulder till koncernföretag		0		
Övriga skulder	450	250		700
Summa skulder och EK	2 500	1 349	0	3 849

Referenser

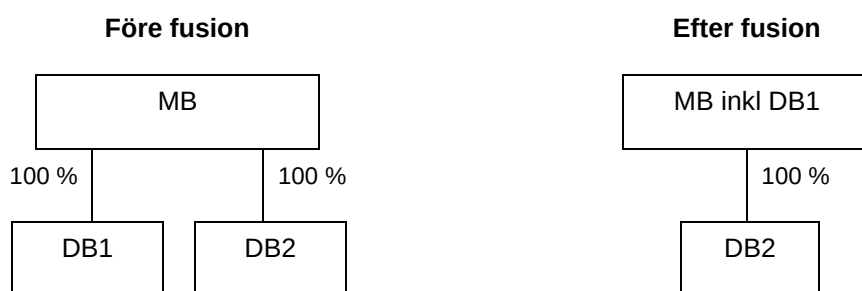
Punkt 2.18

Gemensamma förutsättningar exempel 4–6

*Gemensamma
förutsättningar
exempel 4–6*

Exempel 4–6 utgår från samma koncernstruktur som i exempel 1–3 med tre företag. Företagen tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag när årsredovisningen upprättas och någon koncernredovisning har inte upprättats. Koncernstrukturen framgår nedan.

I exempel 4 och 6 har andelarna i DB1 förvärvats av MB från en extern ägare. I exempel 5 har MB självt bildat DB1. Fusionen mellan DB1 och MB registreras den 30 juni år 4.

Av punkt 2.1 framgår att värderingen av de genom fusionen förvärvade tillgångarna och skulderna ska avse förhållandena på fusionsdagen. Anskaffningsvärdet för övertagna tillgångar och skulder ska således bestämmas utifrån förhållandena på fusionsdagen.

Utgångspunkten för redovisningen av övertagna tillgångar och skulder är huvudsakligen de bokförda värdena som tillgångarna och skulderna har i det överlåtande företaget. De bokförda värdena ska endast justeras för över- och undervärden om sådana värden förelåg vid förvärvet av andelarna i det överlåtande företaget. Anskaffningsvärdet för andelarna ska fördelas på de tillgångar och skulder som fanns i det överlåtande företaget vid förvärvet av andelarna. Om det efter en sådan fördelning av anskaffningsvärdet för andelarna kvarstår en skillnad ska detta värde hänföras till goodwill. Har förvärvet av andelarna gjorts vid en tidigare tidpunkt än den då fusionen genomförs ska eventuella över- och undervärden samt goodwill, som förelåg vid förvärvet av andelarna i företaget, justeras med hänsyn till innehavstiden och övriga förändringar.

Anskaffningsvärdet för de förvärvade tillgångarna och skulderna beräknas därför först avseende tidpunkten för förvärvet av andelarna. Därefter kan värdena per den 30 juni år 4 beräknas.

Exempel 4–6 utgår från tre olika scenarier. I exempel 4 är förhållandena desamma som i exempel 1 med den enda skillnaden att företagen tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag när årsredovisningen upprättas och att någon

koncernredovisning inte har upprättats. I exempel 5 har MB självt bildat DB1 och i exempel 6 är den enda verksamheten och tillgången i DB1 en fastighet med ett övervärde Balansräkningen i DB1 och fördelningen av anskaffningsvärdet framgår nedan.

Exempel 4 – Fusion av helägt dotterbolag som förvärvats med blandad verksamhet

Förutsättningar

MB förvärvade samtliga andelar i DB1 den 1 januari år 1. Fusionen registreras den 30 juni år 4. I DB1 fanns vid förvärvet en fastighet med ett värde som översteg bokfört värde med 545. DB1:s balansräkningar framgår nedan.

Före fusion

DB1:s balansräkningar	30/6 år 4	31/12 år 3	1/1 år 1
Tillgångar	2 600	2 450	1 650
Summa tillgångar	2 600	2 450	1 650
Aktiekapital	200	200	200
Fria reserver	1 600	1 300	635
Årets resultat	150	300	0
Obeskattade reserver	250	250	128
Avsättningar	50	50	50
Skulder	350	350	637
Summa skulder och EK	2 600	2 450	1 650

Fördelning av anskaffningsvärdet DB1 (förvärvsanalys)

I årsredovisningen får uppskjuten skatt inte redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning i mindre företag. Vid fördelningen av anskaffningsvärdet för andelarna på de vid förvärvet ingående tillgångarna och skulderna fördelas därför ingen del på uppskjuten skatt. Vid förvärvet uppgick de obeskattade reserverna i DB1 till 128. Hela beloppet tas upp utan fördelning på eget kapital och uppskjuten skatt vid fördelningen av förvärvspriset/anskaffningsvärdet.

Eftersom priset för andelarna har bestämts med beaktande av den skatt som belöper på övervärdet på fastigheten justeras övervärdet för fastigheten med detta i beaktande då anskaffningsvärdet för andelarna ska fördelas på de förvärvade tillgångarna och skulderna. Detta beror på att uppskjuten skatt inte får redovisas om företaget tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag. Värdet justeras därför

för den tillgång som den uppskjutna skatten är hänförlig till med samma belopp som den uppskjutna skatten påverkat priset för andelarna.

Fördelning av anskaffningsvärdet (förvärvsanalys 1/1 år 1)

Förvärvspris		1 700
Aktiekapital	200	
Annat eget kapital	635	
Obeskattade reserver	128	
Övervärde byggnad	436	
Goodwill	301	
	1 700	1 700
Övervärde byggnad	545	
Uppskjuten skatt som påverkat priset	-109	
Summa anskaffningsvärde/övervärde	436	

Värdering av tillgångar och skulder som övertas genom fusion ska avse förhållandena på fusionsdagen och vid beräkningen av fusionsdifferensen ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt. Det innebär att företaget behöver beräkna värdena för två olika tidpunkter, dels för förhållandena på fusionsdagen och dels för förhållandena vid ingången av det senaste räkenskapsåret.

Eftersom fusionen endast berör MB och DB1 behöver inga värden för DB2 beräknas.

Avskrivningstiden för goodwill bestäms till 5 år vilket ger en avskrivning per år om 60 (60,2). Återstående ekonomisk livslängd för fastigheten uppgick vid förvärvet till 20 år. Övervärden skrivs därmed av på 20 år, dvs med 22 per år.

	Ansk. värde 1/1 år 1	Ack. avskr. 31/12 år 3	Justerat värde 1/1 år 4	Avskr. t.o.m. 30/6 år 4	Justerat värde 30/6 år 4
Goodwill	301	-181	120	-30	90
Summa	301	-181	120	-30	90

	Ansk. värde 1/1 år 1	Ack. avskr. 31/12 år 3	Justerat värde 1/1 år 4	Avskr. t.o.m. 30/6 år 4	Justerat värde 30/6 år 4
Övervärde byggnad	436	-66	370	-11	359
Summa	436	-66	370	-11	359

Efter avskrivningar uppgår värdet på goodwill till 120 (301-301/5x3) och av övervärdet på fastigheten kvarstår 370 (436-436/20x3).

Fusion

Fusionen mellan DB1 och MB registreras per den 30 juni år 4. Redovisning av fusionen visas i tabell nedan.

Balansräkning 30/6 år 4	MB före fusion	Steg 1	a	Steg 2	b	c	d	Steg 3 MB efter fusion
Goodwill				90				90
Andelar i koncernföretag	2 000			-1 700				300
Fordringar på koncernföretag	100						-100	0
Övriga tillgångar	400	2 600		359				3 359
Summa tillgångar	2 500	2 600	0	449	-1 700	0	-100	3 749
Aktiekapital	300	200	-200					300
Fria reserver	1 300	1 600	-1 600			590		1 890
Periodens resultat	400	150		-41				509
Obeskattade reserver	0	250						250
Avsättningar	50	50						100
Skulder till koncernföretag		100					-100	0
Övriga skulder	450	250						700
Summa skulder och EK	2 500	2 600	-1 800	-41	0	590	-100	3 749

Steg 1 De saldon som finns i DB1 per den 30 juni överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.

Steg 2 Steget har delats upp i fyra delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.

Steg 2 a Belopp motsvarande det överlåtande företags eget kapital vid senaste balansdagen debiteras.

Steg 2 b Övervärden, inklusive goodwill, ska tas upp. De värden som beräknades per den senaste balansdag ska skrivas av och det avskrivna värdet 90 (120 – 30) och 359 (370 – 11) redovisas i balansräkningen. Avskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen 41 (30+11). Eftersom företaget tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag ska någon uppskjuten skatt inte redovisas.

Steg 2 c Moderföretagets andelar i det överlåtande företaget krediteras.

Steg 2 d Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Hur beräkningen görs framgår nedan. Fusionsdifferensen förs här i sin helhet till fria reserver.

Steg 3 Om fordringar och skulder finns mellan det överlåtande och det övertagande företaget ska dessa elimineras. Om elimineringen inte görs innebär detta att det finns en fordran och en skuld inom en och samma juridiska person. Det är därför logiskt att låta fordran och skulden elimineras i den juridiska personen.

Efter att dessa olika steg utförts redovisas det överlåtande företags tillgångar och skulder i det övertagande företaget värderade till justerade värden på fusionsdagen.

Enligt punkt 2.16 ska fusionsdifferensen beräknas som skillnaden mellan de värden på tillgångar och skulder som är hänförliga till det överlåtande företaget, efter justeringar, samt med avdrag för obeskattade reserver, och det övertagande företags bokförda värde på andelarna i det överlåtande företaget.

Enligt punkt 2.15 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt.

En beräkning av fusionsdifferensen utifrån ovanstående förutsättningar ger följande:

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 3

Övriga tillgångar	2 450
Goodwill	120
Övervärde byggnad	370
Skulder o avsättningar	-400
Obeskattade reserver	-250
Tillgångar - skulder	2 290
 Andelar	 -1 700
Fusionsdifferens	590

Analys av fusionsdifferensen

Resultat i DB 1/1 år 131/12 år 3 (ej utdelat)	965
Avskrivning av koncernmässiga övervärden 1/1 år 131/12 år 3	
Goodwill	-181
Byggnad	-66
<u>Obeskattade reserver vid förvärvstillfället</u>	<u>-128</u>
Fusionsdifferens	590

Referenser Punkterna 2.1, 2.4, 2.5, 2.11 och 2.13–2.17

Exempel 5 – Fusion av helägt nybildat dotterbolag

Förutsättningar MB bildade DB1 självt. Bolaget registrerades den 21 januari år 1. Aktiernas kvotvärde uppgår till 200 och aktierna tecknades till detta värde. Vid bolagsbildningen betalades aktiekapitalet genom insättning på särskilt konto.

År 4 fusioneras DB1 med MB. Fusionen registreras den 30 juni år 4.

Eftersom MB självt bildat DB1 genom insättning av aktiekapitalet på konto i bank finns inte några värden som ska justeras avseende tillgångar och skulder i DB1. Det innebär att tillgångar och skulder överförs till bokförda värden.

Värdering av tillgångar och skulder som övertas genom fusion ska avse förhållandena på fusionsdagen och vid beräkningen av fusionsdifferensen ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt. Det innebär att företaget behöver kännedom om värdena vid dessa två tidpunkter. DB1:s balansräkningar framgår nedan.

Före fusion

DB1:s balansräkning	30/6 år 4	31/12 år 3
Tillgångar	2 600	2 450
Summa tillgångar	2 600	2 450
Aktiekapital	200	200
Fria reserver	1 600	1 300
Årets resultat	150	300
Obeskattade reserver	250	250
Avsättningar	50	50
Skulder	350	350
Summa skulder och EK	2 600	2 450

Fusion

Balansräkning	MB före	Steg 1	Steg 2			Steg 3	MB efter
30/6 år 4	fusion		a	b	c		fusion
Andelar i koncernföretag	500			-200			300
Fordringar på koncernföretag	100					-100	0
Övriga tillgångar	400	2 600					3 000
Summa tillgångar	1 000	2 600	0	-200	0	-100	3 300
Aktiekapital	300	200	-200				300
Fria reserver	100	1 600	-1 600		1 600		1 700
Periodens resultat	100	150					250
Obeskattade reserver	0	250					250
Avsättningar	50	50					100
Skulder till koncernföretag		100				-100	0
Övriga skulder	450	250					700
Summa skulder och EK	1 000	2 600	-1 800	0	1 600	-100	3 300

Steg 1 De saldon som finns i DB1 per den 30 juni överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.

Steg 2 Steget har delats upp i tre delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.

- Steg 2 a* Belopp motsvarande det överlåtande företags eget kapital vid senaste balansdagen debiteras.
- Steg 2 b* Moderföretags andelar i det överlåtande företaget krediteras.
- Steg 2 c* Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Hur beräkningen görs framgår nedan. Fusionsdifferensen förs här i sin helhet till fria reserver.
- Steg 3* Om fordringar och skulder finns mellan det överlåtande och det övertagande företaget ska dessa elimineras.

Efter att dessa olika steg utförts redovisas det överlåtande företags tillgångar och skulder i det övertagande företaget värderade till justerade värden på fusionsdagen.

Enligt punkt 2.16 ska fusionsdifferensen beräknas som skillnaden mellan de värden på tillgångar och skulder som är hänförliga till det överlåtande företaget, efter justeringar, samt med avdrag för obeskattade reserver, och det övertagande företags bokförda värde på andelarna i det överlåtande företaget. Några värden som ska justeras finns emellertid inte eftersom bolaget förvärvades genom egen bolagsbildning utan att det uppstod några övervärden i samband med bildandet. Det finns därmed inga värden som ska justeras i samband med fusionen.

Enligt punkt 2.15 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt.

En beräkning av fusionsdifferensen utifrån ovanstående förutsättningar ger följande:

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 3

Övriga tillgångar	2 450
Skulder o avsättningar	-400
Obeskattade reserver	-250
Tillgångar - skulder	1 800
Andelar	-200
Fusionsdifferens	1 600

Avstämning av fusionsdifferensen

Resultat i DB 1/1 år 131/12 år 3 (ej utdelat)	1 600
---	-------

Inga koncernmässiga övervärden finns att justera för. Fusionsdifferensen består i sin helhet av upparbetat ej utdelat resultat.

Fusionsdifferens	1 600
------------------	-------

Fusionsdifferensen utgörs i sin helhet av upparbetat resultat i DB 1 efter bildandet. Om utdelning hade lämnats under innehavet hade fusionsdifferensen minskat med motsvarande belopp.

Referenser Punkterna 2.1, 2.4, 2.5 och 2.14–2.16

Exempel 6 – Fusion av DB med fastighet som enda tillgång

Förutsättningar MB driver genom sina dotterbolag DB1 och DB2 fastighetsförvaltning. MB förvärvade samtliga andelar i DB1 den 1 januari år 1. Vid förvärvet av DB1 fanns endast en fastighet i DB1. Fastigheten värderades till 2 022. Det bokförda värdet på fastigheten uppgick till 1 477 och övervärdet uppgick till 545. Vid förvärvet uppgick eget kapital till 840 och på övervärdet belöper en skatt om 109 varför förvärvspriset för andelarna bestämdes till 1 276 ($840 + 545 - 109 = 1\,276$). Den 30 juni fusioneras DB1 med MB.

Av punkt 2.1 framgår att värderingen av de genom fusionen förvärvade tillgångarna och skulderna ska avse förhållandena på fusionsdagen. Utgångspunkten för redovisningen av övertagna tillgångar och skulder är de bokförda värdena som tillgångarna och skulderna har i det överlåtande företaget. De bokförda värdena ska justeras för över- och undervärden samt eventuell goodwill som identifierades i samband med förvärvet av andelarna i det överlåtande företaget. Anskaffningsvärdet för andelarna ska fördelas på de tillgångar och skulder som fanns i det överlåtande företaget vid förvärvet av andelarna. Har förvärvet av andelarna gjorts vid en tidigare tidpunkt än den då fusionen genomförs ska över- och undervärden samt goodwill justeras med hänsyn till innehavstiden och övriga förändringar.

Anskaffningsvärdet för de förvärvade tillgångarna och skulderna beräknas därför först avseende tidpunkten för förvärvet av andelarna, dvs. per den 1 januari år 1. Därefter kan värdena per den 31 december år 3 och den 30 juni år 4 beräknas.

Balansräkningen i DB1 och fördelningen av anskaffningsvärdet framgår nedan.

Före fusion

DB1:s balansräkningar	30/6 år 4	31/12 år 3	1/1 år 1
Tillgångar	2 300	2 150	1 477
Summa tillgångar	2 300	2 150	1 477
Aktiekapital	200	200	200
Fria reserver	1 600	1 300	640
Årets resultat	150	300	0
Skulder	350	350	637
Summa skulder och EK	2 300	2 150	1 477

Fördelning av anskaffningsvärdet DB1 (förvärvsanalys 1/1 år 1)

Förvärvspris		1 276
Aktiekapital	200	
Annat eget kapital	640	
Övervärde byggnad – uppskjuten skatt (545-109 = 436)	436	
	1 276	1276

Eftersom priset för andelarna har bestämts med beaktande av den skatt som belöper på övervärdet på fastigheten justeras övervärdet för fastigheten med detta i beaktande då anskaffningsvärdet för andelarna ska fördelas på de förvärvade tillgångar och skulder. Detta beror på att uppskjuten skatt inte får redovisas om företaget tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag. Värdet justeras därför för den tillgång som den uppskjutna skatten är hänförlig till om den uppskjutna skatten påverkat priset för andelarna.

Återstående ekonomisk livslängd för fastigheten uppgick vid förvärvet till 20 år. Övervärden skrivs därmed av på 20 år, dvs med 22 per år.

Värdering av tillgångar och skulder som övertas genom fusion ska avse förhållandena på fusionsdagen och vid beräkningen av fusionsdifferensen ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt. Det innebär att företaget behöver beräkna

värdena för två olika tidpunkter. Värderingen behöver således beräknas dels för förhållandena på fusionsdagen och dels för förhållandena vid ingången av det senaste räkenskapsåret.

Eftersom fusionen endast berör MB och DB1 behöver inga värden för DB2 beräknas.

Värdering MB inkl justerade värden i DB1 31/12 år 3	MB	DB1	Elim andelar i DB1	Elim interna f/s	MB inkl DB1
Andelar i koncernföretag	1576		-1 276		300
Fordringar på koncernföretag	100			-100	0
Övriga tillgångar	0	2 150	370		2 520
Summa tillgångar	1 676	2 150	-906	-100	2 820
Aktiekapital	300	200	-200		300
Annat eget kapital	676	1 300	-640		1 336
Årets resultat	500	300	-66		734
Avsättningar	50	0			50
Skulder till koncernföretag		100		-100	0
Övriga skulder	150	250			400
Summa skulder och EK	1 676	2 150	-906	-100	2 820

Vid värderingen ska värdena justeras med beaktande av avskrivning på övervärdet på fastigheten.

Av övervärdet på fastigheten kvarstår 370 (436-22x3). Resultat justeras med avskrivningarna på övervärdet på fastigheten 66 (22 x 3).

Fusion

Fusionen mellan DB1 och MB registreras per den 30 juni år 4. Redovisning av fusionen visas i tabell nedan.

Balansräkning 30/6 år 4	MB före fusion	Steg 1	a	Steg 2	b	c	d	Steg 3MB efter fusion
Andelar i koncernföretag	1 576				-1 276			300
Fordringar på koncernföretag	100						-100	0
Övriga tillgångar	300	2 200		359				2 859
Summa tillgångar	1 876	2 200	0	359	-1 276	0	-100	3 159
Aktiekapital	300	200	-200					300
Fria reserver	1 166	1 600	-1 600			894		2 070
Periodens resultat	200	150		-11				339
Avsättningar	50							50
Skulder till koncernföretag		100					-100	0
Övriga skulder	150	250						700
Summa skulder och EK	1 876	2 200	-1 800	-11	0	894	-100	3 159

- Steg 1* De saldon som finns i DB1 per den 30 juni överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.
- Steg 2* Steget har delats upp i fyra delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.
- Steg 2 a* Belopp motsvarande det överlåtande företags eget kapital vid senaste balansdagen debiteras.
- Steg 2 b* Övervärdet på fastigheten ska tas upp. De värden som beräknades per den senaste balansdag ska justeras för avskrivning och det avskrivna värdet 359 (370 – 11) redovisas i balansräkningen. Avskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen 11.
- Steg 2 c* Moderföretags andelar i det överlåtande företaget krediteras.
- Steg 2 d* Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Hur beräkningen görs framgår nedan. Fusionsdifferensen förs här i sin helhet till fria reserver.
- Steg 3* Om fordringar och skulder finns mellan det överlåtande och det övertagande företaget ska dessa elimineras.
- Efter att dessa olika steg utförts redovisas det överlåtande företags tillgångar och skulder i det övertagande företaget värderade till justerade värden på fusionsdagen.

Enligt punkt 2.16 ska fusionsdifferensen beräknas som skillnaden mellan de värden på tillgångar och skulder som är hänförliga till det överlåtande företaget, efter justeringar, samt med avdrag för obeskattade reserver, och det övertagande företags bokförda värde på andelarna i det överlåtande företaget.

Enligt punkt 2.15 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt.

En beräkning av fusionsdifferensen utifrån ovanstående förutsättningar ger följande:

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 3

Övriga tillgångar	2 150
Övervärde byggnad	370
Skulder o avsättningar	-350
Tillgångar - skulder	2 170
Andelar	-1 276
Fusionsdifferens	894

Analys av fusionsdifferensen

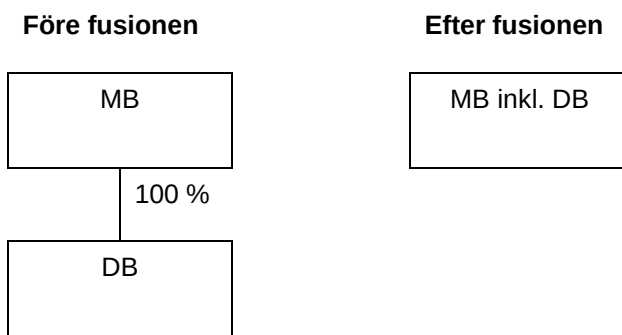
Resultat i DB 1/1 år 131/12 år 3 (ej utdelat)	960
Avskrivning av koncernmässiga övervärden 1/1 år 131/12 år 3	
Byggnad	-66
Fusionsdifferens	894

Referenser

Punkterna 2.1, 2.4, 2.5 och 2.14–2.16

Exempel 7 – Förvärv av konsulttrörelse, all goodwill avskriven

Förutsättningar

MB förvärvade den 1 januari år 1 en konsulttrörelse genom förvärv av DB. MB har fortsatt att driva konsulttrörelsen vidare i DB. Vid förvärvet av DB fanns upparbetade vinster i form av likvida medel samt en bil. Vid förvärvet uppgick eget kapital till 840 varav 200 utgjorde aktiekapital och 640 fritt eget kapital. MB betalade 1 200 för andelarna i DB. Någon koncernredovisning har inte upprättats av MB.

Under perioden 1 januari år 1 – 31 december år 5 genererade konsulttrörelsen ytterligare vinst med 900. Upparbetade vinster har delats ut löpande med ett sammanlagt belopp om 1 140. Den 30 juni år 7 fusioneras DB med MB.

Av punkt 2.1 framgår att värderingen av de genom fusionen förvärvade tillgångarna och skulderna ska avse förhållandena på fusionsdagen.

Anskaffningsvärdet för andelarna ska fördelas på de tillgångar och skulder som fanns i det överlåtande företaget vid förvärvet av andelarna. I de fall det övertagande företaget äger andelarna i det överlåtande företaget före fusionen ska värderingen utgå från anskaffningsvärdet för andelarna i det överlåtande företaget och över- och undervärden samt goodwill justeras med hänsyn till innehavstiden och övriga förändringar.

Vid beräkningen av fusionsdifferensen ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt.

Balansräkningen i DB år 1, 6 och 7 samt fördelningen av anskaffningsvärdet framgår nedan.

Före fusion

DB:s balansräkningar	30/6 år 7	31/12 år 6	1/1 år 1
Tillgångar	950	800	1 040
Summa tillgångar	950	800	1 040
Aktiekapital	200	200	200
Fria reserver	600	400	640
Årets resultat	150	200	0
Skulder	0	0	200
Summa skulder och EK	950	800	1 040

Fördelning av anskaffningsvärdet DB (förvärvsanalys 1/1 år 1)

Förvärvspris		1 200
Aktiekapital	200	
Annat eget kapital	640	
Goodwill	360	
	1 200	1200

Koncernredovisning upprättas inte av MB. I samband med fusionen ska anskaffningsvärdet för andelarna fördelas på de tillgångar och skulder som fanns i DB vid förvärvet av andelarna. En förvärvsanalys per den 1 januari år 1 ger att det vid förvärvet uppstod en koncernmässig goodwill om 360. Vid värderingen ska värdena justeras med beaktande av avskrivning på goodwillen.

Om nyttjandeperioden för goodwill inte kan fastställas med rimlig grad av säkerhet ska perioden enligt 4 kap. 4 § andra stycket ÅRL anses uppgå till fem år. Vid fusionen år 7 är all goodwill därför att anse som avskriven.

Värderingen av tillgångar och skulder som övertas genom fusion ska avse förhållandena på fusionsdagen och fusionsdifferensen ska beräknas på värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget. Beräkningen av fusionsdifferensen framgår nedan.

Fusion

Fusionen mellan DB och MB registreras den 30 juni år 7. Redovisning av fusionen visas i tabell nedan.

Balansräkning 30/6 år 7	MB före fusion	Steg 1	Steg 2		MB efter fusion	
			a	b	c	
Andelar i koncernföretag	1 200			-1 200		0
Övriga tillgångar	300	950				1 250
Summa tillgångar	1 500	950	0	-1 200	0	1 250
Aktiekapital	300	200	-200			300
Fria reserver	800	600	-600		-400	400
Periodens resultat	200	150				350
Avsättningar	50					50
Övriga skulder	150	0				150
Summa skulder och EK	1 500	950	-800	-1 200	-400	1 250

Steg 1 De saldon som finns i DB per den 30 juni överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.

Steg 2 Steget har delats upp i tre delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.

Steg 2 a Belopp motsvarande det överlåtande företags eget kapital vid senaste balansdagen debiteras.

Steg 2 b Moderföretags andelar i det överlåtande företaget krediteras.

Steg 2 c Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Fusionsdifferensen förs i sin helhet till fria reserver. I detta fall uppstår en negativ fusionsdifferens. Hur beräkningen görs framgår nedan.

Enligt punkt 2.16 ska fusionsdifferensen beräknas som skillnaden mellan de värden på tillgångar och skulder som är hänförliga till det överlåtande företaget, efter eventuella justeringar, och det övertagande företags bokförda värde på andelarna i det överlåtande företaget. Enligt punkt 2.15 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt. Goodwill som kunde identifieras i förvärvsanalysen anses avskriven eftersom mer än fem år förflutit sedan förvärvet av andelarna.

En beräkning av fusionsdifferensen utifrån ovanstående förutsättningar ger följande:

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 6

Övriga tillgångar	800
Skulder	0
Tillgångar - skulder	800
Andelar	-1 200
Fusionsdifferens	-400

Analys av fusionsdifferensen

Resultat i DB 1/1 år 1 31/12 år 5	900
Resultat i DB 1/1 – 31/12 år 6 (ej utdelat)	200
Avskrivning av koncernmässiga övervärden 1/1 år 1 31/12 år 5	
Goodwill	-360
Utdelning 1/1 år 1 – 31/12 år 6	-1 140
Fusionsdifferens	-400

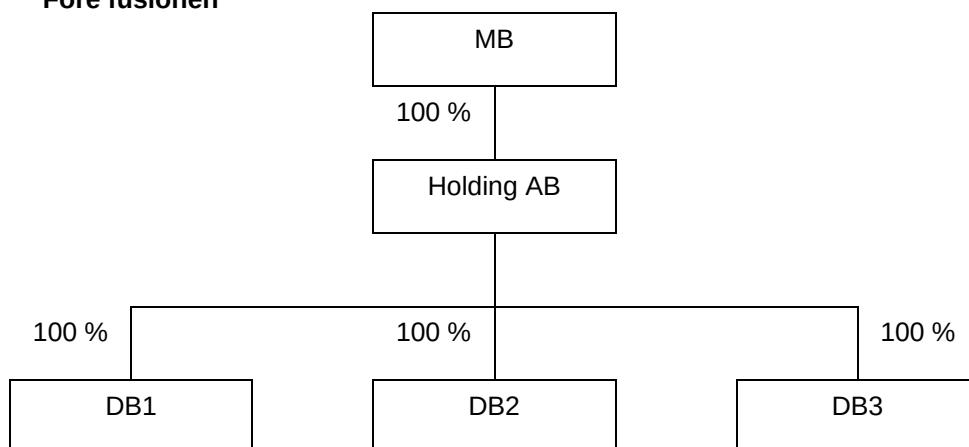
Fusionsdifferensen utgörs av upparbetat resultat i DB efter förvärvet minskat med avskrivning på goodwill och utdelning som lämnats under innehavet.

Referenser 2.1, 2.4, 2.5, 2.14 – 2.16

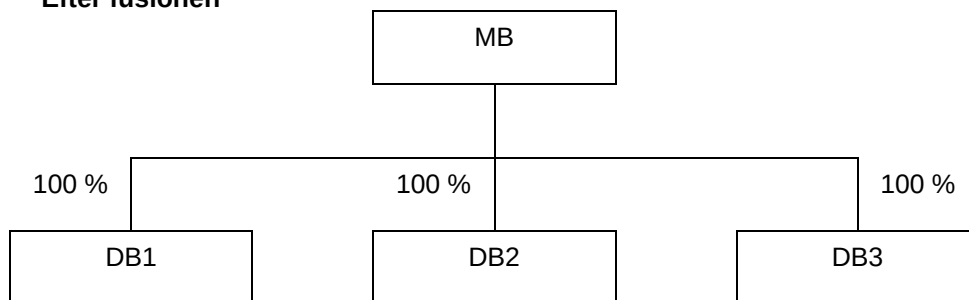
Exempel 8 – Fusion av holdingbolag

Förutsättningar

Före fusionen

Efter fusionen

MB äger 100% av Holding AB. Förvärvet skedde den 31 december år 1 för 1 500.

Det övervärde som uppkom i samband med förvärvet avser verksamheter som bedrivs i Holding ABs underkoncern. Den 1 oktober år 4 registreras fusionen mellan Holding AB och MB.

För koncernredovisningsändamål upprättades en förvärvsanalys avseende holding-koncernen vid förvärvet.

Tillämpad skattesats är 20 %.

Förvärvsanalys av 100% av Holding AB koncernen per 31/12 år 1

Köpeskilling		1 500
Förvärvat EK	800	
Goodwill	700	
	1 500	1 500

Avskrivningstiden för goodwill bestäms till 5 år vilket ger en avskrivning per år om 140. Av den initiala goodwillen är 300 hänförligt till verksamheten i DB2 och 400 till DB3.

När fusionen ska redovisas kan inte den förvärvsanalys som upprättades för koncernen ligga till grund för värderingen. MB måste därför upprätta en förvärvsanalys avseende den juridiska personen Holding AB.

Förvärvsanalys av 100% av Holding AB per 31/12 år 1

Köpeskilling		1 500
Förvärvat EK	800	
Övervärde andelar i DB2	300	
Övervärde andelar i DB3	400	
	1 500	1 500

I detta fall är förvärvat eget kapital lika stort i Holding AB som i Holding-koncernen, dvs. dotterbolagen bidrar inte med något eget kapital till Holding-koncernen då MB gör sitt förvärv den 31 december år 1. Summan av övervärden på andelarna i dotterbolagen blir därför i detta fall lika stor som goodwillen i förvärvsanalysen för koncernredovisningsändamål.

Före fusion

MB:s balansräkningar	1/10 år 4	31/12 år 3
Andelar i koncernföretag	1 500	1 500
Övriga tillgångar	2 500	2 300
Summa tillgångar	4 000	3 800
Aktiekapital	500	500
Fria reserver	2 500	2 400
Årets resultat	200	100
Summa eget kapital	3 200	3 000
Obeskattade reserver	800	800
Summa skulder och eget kapital	4 000	3 800

Holding-koncernens balansräkningar:	1/10 år 4	31/12 år 3	31/12 år 1
Övriga tillgångar	2 700	2 700	800
Summa tillgångar	2 700	2 700	800
Aktiekapital	100	100	100
Annat eget kapital	2 500	2 500	600
Årets resultat			100
Summa eget kapital	2 600	2 600	800
Avsättning	100	100	0
Summa skulder och eget kapital	2 700	2 700	800

Koncernredovisning Holding AB 31/12 år 3

	Holding AB	DB1	DB2	DB3	Elim DB1	Elim DB2	Elim DB3	Holding koncernen
Andelar i koncernföretag	300				-100	-100	-100	0
Goodwill								0
Övriga tillgångar	300	700	800	900				2 700
Summa tillgångar	600	700	800	900	-100	-100	-100	2 700
Aktiekapital	100	100	100	100	-100	-100	-100	100
Annat eget kapital	500	600	600	800				2 500
Årets resultat								
Summa EK	600	700	700	900	-100	-100	-100	2 600
Avsättningar			100					100
Summa skulder och EK	600	700	800	900	-100	-100	-100	2 700

Koncernredovisning MB 31/12 år 3

	MB	Holding koncernen	Förvärvs- eliminering	M koncernen
Andelar i koncernföretag	1 500	0	-1 500	0
Goodwill		0	420	420
Övriga tillgångar	2 300	2 700		5 000
Summa tillgångar	3 800	2 700	-1 080	5 420
Aktiekapital	500	100	-100	500
Annat eget kapital	3 040	2 500	-840	4 700
Årets resultat	100		-140	-40
Summa EK	3 640	2 600	-1 080	5 160
Avsättningar	160			260
Summa skulder och EK	3 800	2 700	-1 080	5 420

Analys av bidrag till eget kapital 31/12 år 3

	MB	Holding koncernen	Koncernen
Redovisat EK	3 640	2 600	6 240
Goodwill		420	420
Bokfört värde		-1 500	-1 500
Bidrag till totalt EK	3 640	1 520	5 160

Fusion

Fusion 1/10 år 4	MB före fusion	Steg 1	a	Steg 2	b	c	d	MB inkl Holding
Andelar i koncernföretag:								
Andelar i Holding AB	1 500				-1 500			0
Andelar i DB1		100						100
Andelar i DB2		100		300				400
Andelar i DB3		100		400				500
Övriga tillgångar	2 500	300						2 800
Summa tillgångar	4 000	600	0	700	-1 500		0	3 800
Aktiekapital	500	100	-100					500
Fria reserver	2 500	500	-500				-200	2 300
Årets resultat	200							200
Summa EK	3 200	600	-600	0	0		-200	3 000
Obeskattade reserver	800							800
Summa skulder och EK	4 000	600	-600	0	0		-200	3 800

Steg 1 De saldon som finns i Holding AB per den 1/10 överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.

Steg 2 För att göra bokningen av fusionsdifferensen samt därmed tillhörande bokningar mer överskådliga har detta steg delats upp i fyra steg. Debet och kredit balanserar inte förrän steget genomförts i sin helhet.

Steg 2 a Belopp motsvarande det överlåtande bolagets eget kapital vid fusionen debiteras.

Steg 2 b Värdering av andelarna i DB2 och DB3 enligt förvärvsanalysen av Holding AB redovisas. I förvärvsanalysen hänfördes övervärdet till andelarna i DB2 och DB3. Ingen avskrivning görs på andelar i koncernföretag och i förvärvsanalysen var 300 hänförligt till DB2 och 400 till DB3. Hela övervärdet läggs därmed till värdet på andelarna i DB2 och DB3.

Steg 2 c Moderföretagets andelar i det överlåtande bolaget krediteras.

Steg 2 d

Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Fusionsdifferensen förs i sin helhet till fria reserver.

Enligt punkt 2.16 ska fusionsdifferensen beräknas som skillnaden mellan de värden på tillgångar och skulder som är hänförliga till det överlåtande företaget, efter justeringar, samt med avdrag för obeskattade reserver, och det övertagande företags bokförda värde på andelarna i det överlåtande företaget.

Enligt punkt 2.15 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt.

En beräkning av fusionsdifferensen utifrån ovanstående förutsättningar ger följande:

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 3

Bokfört värde på tillgångar i Holding AB	600
Övervärden hänförliga till DB2 och DB3	700
Skulder	0
Obeskattade reserver	0
	1 300
Andelar / förvärvspris	-1 500
Fusionsdifferens	
	-200

Ur koncernens perspektiv har ingenting hänt. Fusionen är endast en koncernintern omstrukturering vilket inte ska påverka koncernredovisningen. Den goodwill som redovisas i MB-koncernen påverkas därför inte av fusionen.

Koncernbokslut 31/12 år 4	MB	DB1	DB2	DB3	Elim OR	Elim	KC
Goodwill						280	280
Andelar i koncernföretag	1 000					-1 000	0
Övriga tillgångar	2 800	700	800	900			5 200
Summa tillgångar	3 800	700	800	900	0	-720	5 480
Aktiekapital	500	100	100	100		-300	500
Annat eget kapital	2 300	600	600	800	640	-280	4 660
Årets resultat	200					-140	60
Summa EK	3 000	700	700	900	640	-720	5 220
Avsättningar			100		160		260
Obeskattade reserver	800				-800		0
Summa skulder och EK	3 800	700	800	900	0	-720	5 480

Avstämning av eget kapital i koncernen 31/12 år 4	Aktie- kapital	Annat EK	Årets resultat	Summa EK
Ingående eget kapital	500	4 700	-40	5 160
Omföring årets resultat		-40	40	0
Årets resultat			60	60
Utgående eget kapital	500	4 660	60	5 220

När MB förvärvade Holding-koncernen erlades en likvid om 1 500. Denna likvid avsåg den rörelse som bedrevs i Holding koncernen. När fusionen genomförs ersätts ett indirekt ägande av andelar i Holding AB med de nettotillgångar som tidigare redovisades i Holding AB. Dessa tillgångar avsåg främst andelar i de tre underliggande dotterbolagen till Holding AB. I MB läggs övervärdet helt på de andelar de är hänförliga till, dvs. DB2 och DB3, och till belopp som framgår av den förvärvsanalys som görs av Holding AB (dvs. inte den förvärvsanalys som gjorts av Holding-koncernen för koncernredovisningsändamål).

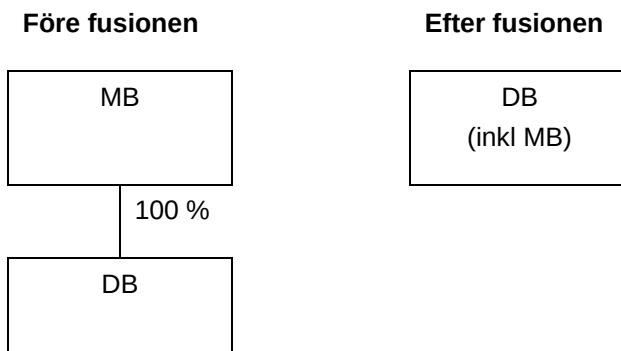
I samband med en fusion av ett holdingbolag där det redovisade värdet på de övertagna andelarna i dotterbolagen ökar genom fusionen ska det alltid prövas om det finns ett nedskrivningsbehov. Om så är fallet ska det redovisas inom årets resultat på sedvanligt sätt.

Referenser

Punkterna 2.1, 2.4, 2.5 och 2.13–2.17

Exempel 9 – Nedströmsfusion

Förutsättningar

Bolag MB äger 100% av DB. Vid fusionen fusioneras MB in i DB. Fusionen registreras per 1/10 år 4.

DB erlägger köpeskillingen för tillgångar och skulder i MB med egna aktier, de aktier i DB som MB ägde före fusionen.

MB:s bokförda värde på DB uppgår till 2 000 före fusionen. DB förvärvades 31/12 år 1 varvid goodwill om 400 uppstod. Goodwillposten skrivs av på 5 år. Återstående värde för denna per 31/12 år 3 uppgick till 240.

Tillämpad skattesats i exemplet är 20 %.

Före fusionen

MB:s balansräkningar:	1/10 år 4	31/12 år 3
Andelar i koncernföretag	2 000	2 000
Övriga tillgångar	600	400
Summa tillgångar	2 600	2 400
Aktiekapital	500	500
Fria reserver	1 100	1 000
Årets resultat	200	100
Summa EK	1 800	1 600
Obeskattade reserver	800	800
Summa skulder och EK	2 600	2 400

DB:s balansräkningar	1/10 år 4	31/12 år 3	31/12 år 1
Övriga tillgångar	3 000	2 600	1 600
Summa tillgångar	3 000	2 600	1 600
Aktiekapital	500	500	500
Fria reserver	1 600	1 100	1 000
Årets resultat	400	500	100
Summa EK	2 500	2 100	1 600
Obeskattade reserver	500	500	0
Summa skulder och EK	3 000	2 600	1 600

Förvärvsanalys av DB 31/12 år 1

Köpeskilling		2 000
Förvärvat EK	1 600	
Goodwill	400	
	2 000	2 000

Goodwill skrivs av på 5 år vilket ger 80 per år.

Koncernredovisning 31/12 år 3	MB	DB	Elim DB	Koncern
Andelar i koncernföretag	2 000		-2 000	0
Goodwill			240	240
Övriga tillgångar	400	2 600		3 000
Summa tillgångar	2 400	2 600	-1 760	3 240
Aktiekapital	500	500	-500	500
Annat eget kapital	1 640	1 500	-1 180	1 960
Årets resultat	100	500	-80	520
Summa EK	2 240	2 500	-1 760	2 980
Avsättningar	160	100		260
Summa skulder och EK	2 400	2 600	-1 760	3 240

Analys av bidrag till eget kapital 31/12 år 3

	DB	MB	EK KC
Redovisat eget kapital	2 500	2 240	4 740
Goodwill	240		240
Bokfört värde	-2 000		- 2 000
Bidrag till totalt eget kapital	740	2 240	2 980

Fusion

Bolag MB fusioneras in i DB. I utbyte får MB:s aktieägare aktier i DB.

Fusion per 1/10 år 4	DB	Steg 1 MB	a	Steg 2 b	c	d	DB inkl MB
Andelar i koncernföretag		2 000	-2 000				0
Goodwill					180		180
Övriga tillgångar	3 000	600					3 600
Summa tillgångar	3 000	2 600	-2 000		180		3 780
Aktiekapital	500	500		-500			500
Fria reserver	1 600	1 100		-1 100			1 600
Fusionsdifferens						-160	-160
Årets resultat	400	200			-60		540
Summa EK	2 500	1 800		-1 600	-60	-160	2 480
Obeskattade reserver	500	800					1 300
Summa skulder och EK	3 000	2 600		-1 600	-60	-160	3 780

- Steg 1* De saldon som finns i MB per den 1/10 överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.
- Steg 2* För att göra bokningen av fusionsdifferensen samt därmed tillhörande bokningar mer överskådliga har detta steg delats upp i fyra steg. Debet och kredit balanserar inte förrän steget genomförts i sin helhet.
- Steg 2 a* Moderföretagets andelar i DB krediteras.
- Steg 2 b* Belopp motsvarande det överlåtande bolagets eget kapital vid senaste räkenskapsårets utgång debiteras.
- Steg 2 c* MB:s tillgångar och skulder redovisas till bokförda värden. De över- och undervärden som ska redovisas är de som identifierades vid MB:s förvärv av andelarna i DB. I detta fall finns endast goodwill. Det värde som redovisades per senaste balansdagen ska skrivas av och det avskrivna värdet redovisas i balansräkningen i det övertagande bolaget. Avskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.
- Steg 2 d* Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Fusionsdifferensen förs i sin helhet till fria reserver. Fusionsdifferensen blir en annan jämfört med om fusionen gått åt andra hållet. Det är en naturlig följd av att fusionen går i omvänd riktning. Summan av eget kapital är däremot densamma oavsett i vilken riktning fusionen går, se jämförelsen längre ner i exemplet.

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 3

Tillgångar	2 400
Goodwill	240
Skulder	0
Obeskattade reserver	-800
Tillgångar - skulder	1 840
Andelar/förvärvspris	-2 000
Fusionsdifferens	-160

Avstämning av eget kapital i DB 1/10 år 4	Aktie- kapital	Fria reserver	Årets resultat	Summa EK
Ingående balans 1/1 år 4	500	1 100	500	2 100
Disp av fg års res		500	-500	0
Årets resultat			540	540
Fusionsdifferens		-160		-160
Utgående eget kapital	500	1 440	540	2 480

Referenser

Punkterna 3.2–3.5 och 3.9

Jämförelse om fusionen gjorts i omvänd riktning

Fusionsdifferensen vid nedströmsfusion skiljer sig från fusionsdifferensen vid fusion av helägt dotterföretag. Utgångspunkten är att redovisningen ska leda till samma värdering av de samlade nettotillgångarna som om moderföretaget varit det övertagande företaget och dotterbolaget det överlåtande företaget. Summan av eget kapital blir därför densamma efter fusionen oavsett vilket företag som är det övertagande företaget och vilket företag som är det överlåtande företaget. Nedan visas därför hur redovisningen av fusionen gjorts om det varit MB som var det övertagande företaget och DB som var det överlåtande företaget.

Fusion per 1/10 år 4	MB	Steg 1 DB	a	Steg 2 b	c	d	MB inkl DB
Andelar i koncernföretag	2 000		-2 000				0
Goodwill					180		180
Övriga tillgångar	600	3 000					3 600
Summa tillgångar	2 600	3 000	-2 000		180		3 780
Aktiekapital	500	500		-500			500
Fria reserver	1 100	1 600		-1 600			1 100
Fusionsdifferens						340	340
Årets resultat	200	400			-60		540
Summa EK	1 800	2 500		-2 100	-60	340	2 480
Obeskattade reserver	800	500					1 300
Summa skulder och EK	2 600	3 000		-2 100	-60	340	3 780

Även om fusionsdifferensen beräknas till ett annat belopp framgår av avstämningen av eget kapital att det egna kapitalet uppgår till samma belopp efter fusionen oavsett i vilken riktning fusionen görs.

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 3

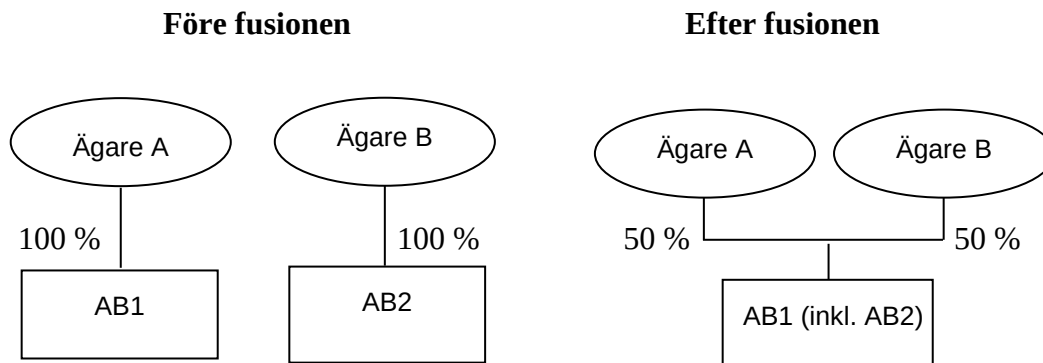
Tillgångar	2 600
Goodwill	240
Skulder	0
Obeskattade reserver	-500
Tillgångar - skulder	2 340

Andelar/förvärvspris	-2 000
Fusionsdifferens	340

Avstämning av eget kapital i MB 1/10 år 4	Aktie- kapital	Fria reserver	Årets resultat	Summa EK
Ingående balans 1/1 år 4	500	1 000	100	1 600
Disp av fg års res		100	-100	0
Årets resultat			540	540
Fusionsdifferens		340		340
Utgående eget kapital	500	1 440	540	2 480

Exempel 10 – Absorption fristående företag

Förutsättningar Exemplet beskriver hur absorption av två helt fristående företag redovisas.

AB1 övertar tillgångar och skulder i AB2 genom absorption. Fusionen registreras den 1 oktober år 4. Fusionsvederlaget består av aktier i AB1. AB1 emitterar aktier med kvotvärde 100 för att förvärva tillgångar och skulder i AB2. Värdet av dessa beräknas till 1 500 vilket motsvarar det verkliga värdet på dessa andelar.

Före Fusion

AB1:s balansräkningar	1/10 år 4	31/12 år 3
Övriga tillgångar	2 400	2 000
Summa tillgångar	2 400	2 000

Aktiekapital	100	100
Fria reserver	1 400	900
Årets resultat	400	500
Obeskattade reserver	500	500
Summa skulder och EK	2 400	2 000

AB2:s balansräkningar	1/10 år 4	31/12 år 3
Övriga tillgångar	800	700
Summa tillgångar	800	700

Aktiekapital	100	100
Fria reserver	500	300
Årets resultat	100	200
Obeskattade reserver	100	100
Summa skulder och EK	800	700

Förvärvsanalys av AB2 per 1/10 år 4

Fusionsvederlag		1 500
Eget kapital	700	
Andel eget kapital i obeskattade reserver	80	
Goodwill	720	
	1 500	1 500

Fusion

Redovisning fusion per 1/10 år 4	AB1	Steg 1 AB2	a	Steg 2 b	c	d	AB1 efter fusion
Goodwill					720		720
Övriga tillgångar	2 400	800					3 200
Summa tillgångar	2 400	800	0	0	720	0	3 920
Aktiekapital	100	100	100	-100			200
Överkursfond			1 400				1 400
Fria reserver	1 400	500		-500		-80	1 320
Årets resultat	400	100		-100			400
Obeskattade reserver	500	100					600
Summa skulder och EK	2 400	800	1 500	-700	0	-80	3 920

- Steg 1* De saldon som finns i AB2 per den 1 oktober överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.
- Steg 2* Steget har delats upp i fyra olika delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.
- Steg 2 a* AB1 emitterar aktier med kvotvärdet 100 för att överta tillgångar och skulder i AB2 genom fusionen. Värdet av dessa beräknas till 1 500. Aktiekapitalet ökar med 100 och den del av värdet som överstiger kvotvärdet (1 400) tas upp som överkursfond.
- Steg 2 b* Belopp motsvarande det överlåtande företags egna kapital vid fusionen debiteras. Resultatet ska redovisas i det övertagande företags resultaträkning bara till den del det motsvarar dess ägarandel och avser tid under vilket det övertagande företaget ägt det överlåtande företaget. Då resultatet i sin helhet är förvärvat resultat elimineras detta.
- Steg 2 c* Övervärden, inklusive goodwill, samt uppskjuten skatt ska tas upp. Goodwillpostens storlek framgår av förvärvsanalysen ovan.

Steg 2 d

Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Fusionsdifferensen redovisas i sin helhet mot fria reserver. Beräkningen av fusionsdifferensen framgår nedan.

Enligt punkt 2.16 ska fusionsdifferensen beräknas som skillnaden mellan de värden på tillgångar och skulder som är hänförliga till det överlåtande företaget, efter justeringar, samt med avdrag för obeskattade reserver, och det övertagande företags bokförda värde på andelarna i det överlåtande företaget.

Enligt punkt 2.15 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt. Har ägarförhållandet uppstått först därefter används i stället de värden som förelåg vid förvärvet.

En beräkning av fusionsdifferensen utifrån ovanstående förutsättningar ger följande:

Beräkning av fusionsdifferensen per 1/10 år 4

Tillgångar	800
Goodwill	720
Skulder	0
Obeskattade reserver	-100
Tillgångar - skulder	1420
Fusionsvederlaget	-1 500
Fusionsdifferens	-80

Fusionsdifferensen utgörs i detta fall i sin helhet av egetkapitaldelen i obeskattade reserver. Anledningen till detta är att i samband med förvärvet anses 80 % utgöra eget kapital, men vid beräkningen av fusionsdifferensen hanteras posten i sin helhet som en skuld.

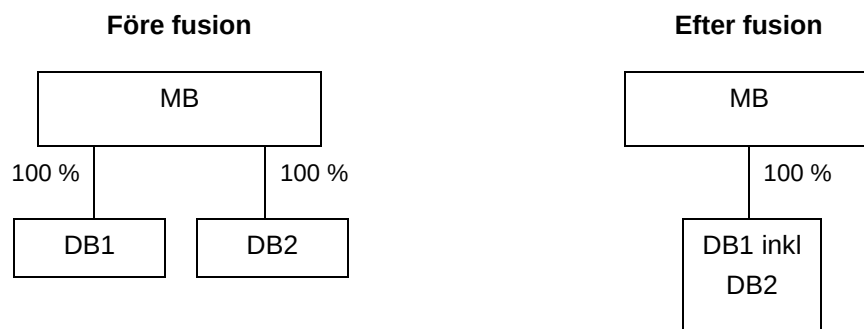
Avstämning av eget kapital i AB1 efter fusionen 1/10 år 4	Aktie-kapital	Överkurs-fond	Fria reserver	Årets resultat	Summa EK
Ingående balans	100		900	500	1 500
Disposition av föregående års resultat			500	-500	0
Nyemission	100	1 400			1 500
Årets resultat				400	400
Fusionsdifferens			-80		-80
Utgående eget kapital	1 600		1 320	400	3 320

Referenser

Punkterna 2.1–2.3, 2.13–2.17 och 4.2

Exempel 11 – Systerabsorption, emission och kontant likvid högre än bokfört värde

Förutsättningar

Exemplet beskriver absorption som görs mot fusionsvederlag i form av kontant ersättning och aktier. DB1 övertar tillgångar och skulder i DB2 genom absorption. MB förvärvade DB1 den 31 december år 1 och DB2 den 31 december år 2. Varje förvärv avsåg 100 % av respektive företag. Fusionen registreras per 1/10 år 4. Då detta är en koncernintern fusion innebär fusionen ingen förändring på koncernnivå. Den förvärvsanalys som MB upprättade i samband med förvärvet av DB2 får enligt punkt 2.7 ligga till grund för värderingen. Tillgångarna och skulderna i DB2 redovisas därmed till sina tidigare redovisade koncernmässiga värden.

Betalning genom emission i DB1

DB1 emitterar aktier med kvotvärde 100 för att förvärva tillgångar och skulder i DB2. Emissionsbeloppet (värdet) uppgår till 400. DB1 erlägger dessutom 200 kontant. Sammanlagt uppgår fusionsvederlaget till 600 vilket överstiger MB:s bokförda värde på andelarna i DB2 med 100. Det belopp varmed ersättningen överstiger det bokförda värdet redovisas som en utdelningsintäkt i MB.

MB äger samma tillgångsmassa såväl före som efter fusionen. Andelarna i DB2 ersätts emellertid med andelar i DB1 och likvida medel. Endast 400 av det tidigare redovisade värdet på DB2 överförs till DB1.

MB:s balansräkningar (i BR den 1/10 år 4 har

DB1s emission för att förvärva DB2 beaktats):

	1/10 år 4	31/12 år 3
Andelar i DB1	1 400	1 000
Andelar i DB2	-	500
Övriga tillgångar	2 900	2 800
Kassa	200	0
Summa tillgångar	4 500	4 300
Aktiekapital	500	500
Fria reserver	3 000	2 900
Årets resultat (inklusive utdelningsintäkt 100)	200	100
Obeskattade reserver	800	800
Summa skulder och EK	4 500	4 300

Årets resultat före fusionen i MB uppgår till 100. MB debiterar kassan med 200 motsvarande den kontanta likvid som erhålls. Andelarna i DB2 krediteras med 500 då dessa försvinner i och med fusionen. Av det tidigare bokförda värdet på DB2 överförs 400 motsvarande värdet för nyemitterade aktier i DB1. Den skillnad som erhålls mellan det tidigare bokförda värdet på DB2 och värdet på nyemitterade aktier i DB1 samt den likvid som DB1 erlägger redovisas som en utdelningsintäkt i resultaträkningen.

Före fusion

DB1:s balansräkningar	1/10 år 4	31/12 år 3	31/12 år 1
Övriga tillgångar	2 400	2 000	800
Summa tillgångar	2 400	2 000	800
Aktiekapital	100	100	100
Fria reserver	1 400	900	600
Årets resultat	400	500	100
Obeskattade reserver	500	500	0
Summa skulder och EK	2 400	2 000	800

Förvärvsanalys av DB1 per 31/12 år 1

Pris		1 000
Eget kapital	800	
Goodwill	200	
	1 000	1 000

Goodwill skrivs av på 5 år vilket ger 40 per år.

DB2:s balansräkningar	1/10 år 4	31/12 år 3	31/12 år 2
Övriga tillgångar	800	700	400
Summa tillgångar	800	700	400
Aktiekapital	100	100	100
Fria reserver	500	300	200
Årets resultat	100	200	100
Obeskattade reserver	100	100	0
Summa skulder och EK	800	700	400

Förvärvsanalys av DB2 per 31/12 år 2

Pris		500
Eget kapital	400	
Goodwill	100	
	500	500

Goodwill skrivs av på 5 år vilket ger 20 per år.

Koncernbokslut 31/12 år 3	MB	DB1	DB2	Elim DB1	Elim DB2	KC
Goodwill				120	80	200
Andelar i koncernföretag	1 500			-1 000	-500	0
Övriga tillgångar	2 800	2 000	700			5 500
Summa tillgångar	4 300	2 000	700	-880	-420	5 700
Aktiekapital	500	100	100	-100	-100	500
Annat eget kapital	3 540	1 300	380	-740	-300	4 180
Årets resultat	100	500	200	-40	-20	740
						0
Avsättningar	160	100	20			280
Summa skulder och EK	4 300	2 000	700	-880	-420	5 700

I ovanstående har de obeskattade reserverna fördelats på eget kapital och uppskjuten skatteskuld (rubriceras som avsättning) i enlighet med BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Analys av bidrag till eget kapital 31/12 år 3

	DB1	DB2	MB	EK KC
Redovisat eget kapital	1 900	680	4 140	6 720
Goodwill	120	80		200
Bokfört värde	-1 000	-500		-1 500
Bidrag till totalt eget kapital	1 020	260	4 140	5 420

Fusion

Redovisning fusion 1/10 år 4	DB1	Steg 1 DB2	a	Steg 2 b	c	d	DB1 efter fusion
Goodwill					65		65
Övriga tillgångar	2 400	800	-200				3 000
Summa tillgångar	2 400	800	-200	0	65	0	3 065
Aktiekapital	100	100	100	-100			200
Överkursfond			300				300
Fria reserver	1 400	500		-500		80	1 480
Årets resultat	400	100			-15		485
Obeskattade reserver	500	100					600
Summa skulder och EK	2 400	800	400	-600	-15	80	3 065

- Steg 1* De saldon som finns i DB2 per den 1 oktober överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.
- Steg 2* Steget har delats upp i fyra olika delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.
- Steg 2 a* DB1 erlägger likvid 200 och emitterar aktier för att förvärva tillgångar och skulder i DB2. Värdet av nyemitterade aktier beräknas till 400. Kvotvärdet bestäms till 100. Skillnaden mellan kvotvärdet och värdet på de nyemitterade aktierna tas upp som överkursfond.
- Steg 2 b* Belopp motsvarande det överlåtande företags egna kapital vid senaste räkenskapsårs utgång debiteras. Då MB har ägt DB2 i sin helhet och hela räkenskapsåret fram till fusionsdagen ska DB2s resultat i sin helhet redovisas i övertagande företag.
- Steg 2 c* Koncernmässiga över- och undervärden, inklusive goodwill, samt uppskjuten skatt hänförlig till dessa, ska tas upp. Likaså ska avskrivningar på koncernmässiga övervärden, inklusive goodwill, redovisas.
- Steg 2 d* Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Fusionsdifferensen förs i sin helhet till fria reserver. Beräkningen av fusionsdifferensen framgår nedan.

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 3

Tillgångar	700
Goodwill	80
Skulder	0
Obeskattade reserver	-100
Tillgångar - skulder	680
Pris	-600
Fusionsdifferens	80

Analys av fusionsdifferensen

Intjänat resultat i DB2 efter MBs förvärv (=bidrag per 31/12 år 3)	260
Andel eget kapital i obeskattade reserver vid fusionen	-80
Belopp varmed emissionen och erhållen likvid överstiger tidigare bokfört värde på DB2	-100
Fusionsdifferens	80

Avstämning eget kapital i DB1 efter fusionen 1/10	Aktie- kapital	Överkurs- fond	Fria reserver	Årets resultat	Summa EK
Ingående balans	100		900	500	1 500
Disposition av föregående års resultat			500	-500	0
Årets resultat				485	485
Nyemission	100	300			400
Fusionsdifferens			80		80
Utgående eget kapital	200	300	1 480	485	2 465

Koncernen efter fusion 1/10 år 4	MB	DB1	Elim DB1	Elim. utd.	KC
Goodwill		65	90		155
Andelar i koncernföretag	1 400		-1 400		0
Övriga tillgångar	2 900	3 000			5 900
Kassa	200				200
Summa tillgångar	4 500	3 065	-1 310		6 255
Aktiekapital	500	500	-500		500
Annat eget kapital	3 640	1 960	-780	100	4 920
Årets resultat	200	485	-30	- 100	555
Obeskattade reserver	0	0			0
Avsättningar	160	120			280
Summa skulder och EK	4 500	3 065	- 1 310	0	6 255

Den utdelningsintäkt som uppkom i samband med fusionen elimineras då denna är koncernintern.

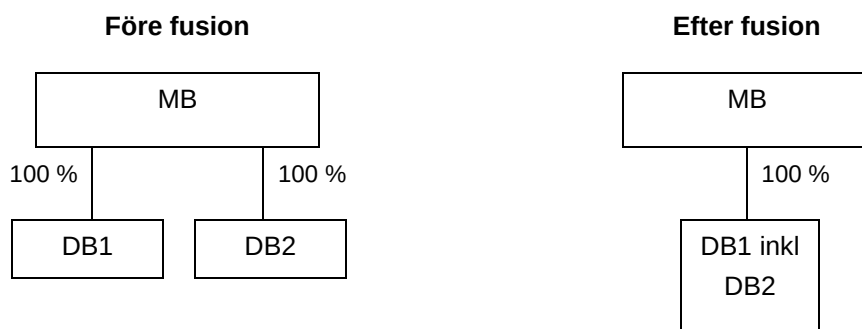
Avstämning eget kapital i koncernen efter fusionen 1/10 år 4	Aktie- kapital	Annat eget kapital	Årets resultat	Summa EK
Ingående balans	500	4 180	740	5 420
Disposition av föregående års resultat		740	-740	0
Årets resultat			555	555
Utgående eget kapital	500	4 920	555	5 975

Referenser

Punkterna 2.7 och 2.13–2.17

Exempel 12 – Systerabsorption, vederlagsfri

Förutsättningar

Exemplet beskriver absorption som görs vederlagsfritt. DB1 övertar tillgångar och skulder i DB2 genom absorption. MB förvärvade DB1 den 31 december år 1 och DB2 den 31 december år 2. Varje förvärv avsåg 100 % av respektive företag. MB äger 100 % av DB1 samt DB2. Fusionen registreras per 1/10 år 4. Då detta är en koncernintern fusion innebär fusionen ingen förändring på koncernnivå. Den förvärvsanalys som MB upprättade i samband med förvärvet av DB2 får enligt punkt 2.7 ligga till grund för värderingen. Företaget väljer att tillämpa punkt 2.7. Tillgångarna och skulderna i DB2 redovisas därmed till sina tidigare redovisade koncernmässiga värden.

Fusionsvederlag

Fusionen genomförs vederlagsfritt, dvs. ingen kontant likvid betalas och inte heller gör DB1 någon nyemission av aktier för att få överta DB2:s tillgångar och skulder från MB genom absorption. Det belopp varmed vederlaget (0) understiger MB:s bokförda värde på DB2 (500) utgör ur MB:s synvinkel ett aktieägartillskott till DB1. MB:s värde på DB2 överförs därför till MB:s värde på DB1. I det fall fusionen inte genomförs vederlagsfritt, men till ett vederlag som understiger det bokförda värdet på aktierna, utgör endast den del av värdet på de erhållna aktierna som understiger det bokförda värdet

aktieägartillskott till D1. Om fusionsvederlaget i detta exempel i stället uppgått till 400 hade således 100 utgjort aktieägartillskott till DB1.

Före fusion

MB:s balansräkningar	1/10 år 4	31/12 år 3
Andelar i DB1	1 500	1 000
Andelar i DB2	-	500
Övriga tillgångar	2 900	2 800
Summa tillgångar	4 400	4 300
Aktiekapital	500	500
Fria reserver	3 000	2 900
Årets resultat	100	100
Obeskattade reserver	800	800
Summa skulder och EK	4 400	4 300

Årets resultat i MB före fusionen uppgår till 100.

DB1:s balansräkningar:	1/10 år 4	31/12 år 3	31/12 år 1
Övriga tillgångar	2 400	2 000	800
Summa tillgångar	2 400	2 000	800
Aktiekapital	100	100	100
Fria reserver	1 400	900	600
Årets resultat	400	500	100
Obeskattade reserver	500	500	0
Summa skulder och EK	2 400	2 000	800

Förvärvsanalys av DB1 per 31/12 år 1

Pris		1 000
Eget kapital	800	
Goodwill	200	
	1 000	1 000

Goodwill skrivs av på 5 år vilket ger 40 per år.

DB2:s balansräkningar	1/10 år 4	31/12 år 3	31/12 år 2
Övriga tillgångar	800	700	400
Summa tillgångar	800	700	400
Aktiekapital	100	100	100
Fria reserver	500	300	200
Årets resultat	100	200	100
Obeskattade reserver	100	100	0
Summa skulder och EK	800	700	400

Förvärvsanalys av DB2 per 31/12 år 2

Pris		500
Eget kapital	400	
Goodwill	100	
	500	500

Goodwill skrivs av på 5 år vilket ger 20 per år.

Koncernbokslut 31/12 år 3	MB	DB1	DB2	Elim DB1	Elim DB2	KC
Goodwill				120	80	200
Andelar i koncernföretag	1 500			-1 000	-500	0
Övriga tillgångar	2 800	2 000	700			5 500
Summa tillgångar	4 300	2 000	700	-880	-420	5 700
Aktiekapital	500	100	100	-100	-100	500
Annat eget kapital	3 540	1 300	380	-740	-300	4 180
Årets resultat	100	500	200	-40	-20	740
Avsättningar	160	100	20			280
Summa skulder och EK	4 300	2 000	700	-880	-420	5 700

I ovanstående har de obeskattade reserverna fördelats på eget kapital och uppskjuten skatteskuld (rubriceras som avsättning) i enlighet med BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Analys av bidrag till eget kapital

	DB1	DB2	MB	EK KC
Redovisat eget kapital	1 900	680	4 140	6 720
Goodwill	120	80		200
Bokfört värde	-1 000	-500		-1 500
Bidrag till totalt eget kapital 31/12 år 3	1 020	260	4 140	5 420

Fusion

Redovisning fusion 1/10 år 4	DB1	Steg 1 DB2	Steg 2 a	Steg 2 b	DB1 efter c fusion
Goodwill				65	65
Övriga tillgångar	2 400	800			3 200
Summa tillgångar	2 400	800		65	3 265
Aktiekapital	100	100	-100		100
Fria reserver	1 400	500	-500		2 080
Årets resultat	400	100		-15	485
Obeskattade reserver	500	100			600
Summa skulder och EK	2 400	800	-600	-15	3 265

- Steg 1* De saldon som finns i DB2 per den 1 oktober överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.
- Steg 2* Steget har delats upp i tre olika delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.
- Steg 2 a* Belopp motsvarande det överlåtande bolagets egna kapital vid senaste räkenskapsårs utgång debiteras. Då M ägt DB2 i sin helhet och hela räkenskapsåret fram till fusionsdagen ska DB2s resultat i sin helhet redovisas i övertagande företag.
- Steg 2 b* Över-/undervärden och goodwill, samt uppskjuten skatt ska tas upp. Likaså ska avskrivningar på koncernmässiga övervärden, inklusive goodwill, redovisas.
- Steg 2 c* Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Fusionsdifferensen förs i sin helhet till fria reserver. Beräkningen av fusionsdifferensen framgår nedan.

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 3

Tillgångar	700
Goodwill	80
Skulder	0
Obeskattade reserver	-100
Tillgångar - skulder	680
Pris	-0
Fusionsdifferens	680

Analys fusionsdifferensen

Intjänat resultat i DB2 efter MB:s förvärv (=bidrag per 31/12 år 3)	260
Skillnad mellan erhållen likvid och tidigare bokfört värde (aktieägartillskott)	500
Eget kapital i obeskattade reserver vid fusionen	-80
Fusionsdifferens	680

Om fusionen sker mot vederlag som understiger det bokförda värdet betraktas mellanskillnaden normalt som aktieägartillskott (om inte nedskrivningsbehov föreligger avseende andelarnas värde). I exemplet sker fusionen vederlagsfritt vilket således är att jämställa med vederlag som understiger det bokförda värdet på andelarna. Bokfört värde på andelarna i DB2 uppgick till 500. Skillnaden mellan erhållen likvid och bokfört värde på andelarna i DB2 uppgår till 500 och betraktas som ett aktieägartillskott från MB till DB1. I MB ökar det redovisade värdet på DB1 med aktieägartillskottet 500.

Avstämning av eget kapital i DB1 efter fusionen 1/10 år 4	<i>Aktie- kapital</i>	<i>Fria reserver</i>	<i>Årets resultat</i>	<i>Summa EK</i>
Ingående balans	100	900	500	1 500
Disp. av föregående års resultat		500	-500	0
Årets resultat			485	485
Fusionsdifferens		680		680
Utgående eget kapital	100	2 080	485	2 665

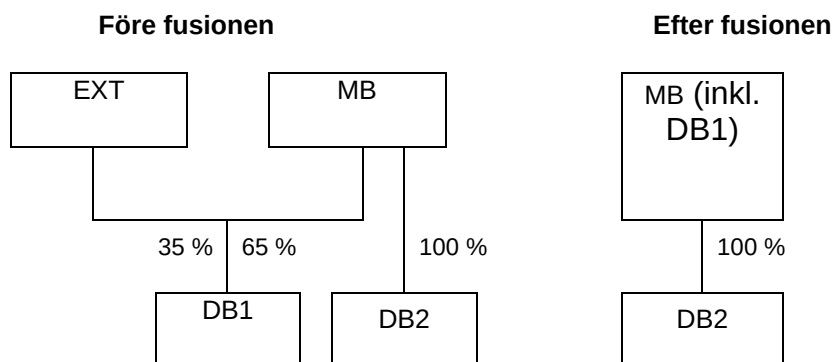
Koncernbokslut efter fusionen 1/10 år 4	MB	DB1	Elim DB1	KC
Goodwill		65	90	155
Andelar i koncernföretag	1 500		-1 500	0
Övriga tillgångar	2 900	3 200		6 100
Summa tillgångar	4 400	3 265	-1 410	6 255
 Aktiekapital	500	100	-100	500
Annat eget kapital	3 640	2 560	-1 280	4 920
Årets resultat	100	485	-30	555
Avsättningar	160	120		280
Summa skulder och EK	4 400	3 265	-1 410	6 255

Avstämning eget kapital i koncernen efter fusionen 1/10 år 4	<i>Aktie- kapital</i>	<i>Annat EK</i>	<i>Årets resultat</i>	<i>Summa EK</i>
Ingående balans	500	4 180	740	5 420
Disp. av föregående års resultat		740	-740	0
Årets resultat			555	555
Utgående eget kapital	500	4 920	555	5 975

Referenser Punkterna 2.1, 2.7 och 2.13–2.17

Exempel 13 – Absorption av delägt dotterföretag

Förutsättningar

Företag MB äger 65 procent av DB1. Vid förvärvet den 31/12 år 1 betalade MB 1 000 för 65 procent av företaget DB1. Genom fusionen förvärvar MB resterande andelar i DB1. Fusionen mellan MB och DB1 registreras per 1/10 år 4.

Fusionsvederlaget för resterande 35 procent uppgår till 1 200. MB emitterar aktier med 800 (kvotvärde 100) och erlägger 400 kontant.

Bokfört värde på DB1 uppgår till 1 000 före fusionen. MB äger även andelar i DB2. Bokfört värde på DB2 uppgår till 500.

Före fusion

MB:s balansräkningar:	1/10 år 4	31/12 år 3
Andelar i koncernföretag	1 500	1 500
Övriga tillgångar	3 000	2 800
Summa tillgångar	4 500	4 300
Aktiekapital	500	500
Fria reserver	3 000	2 900
Årets resultat	200	100
Summa eget kapital	3 700	3 500
Obeskattade reserver	800	800
Summa skulder och EK	4 500	4 300

DB1s balansräkningar	1/10 år 4	31/12 år 3	31/12 år1
Övriga tillgångar	2 400	2 000	800
Summa tillgångar	2 400	2 000	800
Aktiekapital	100	100	100
Fria reserver	1 400	900	600
Årets resultat	400	500	100
Summa eget kapital	1 900	1 500	800
Obeskattade reserver	500	500	0
Summa skulder och EK	2 400	2 000	800

Koncernredovisningen

Koncernredovisningen upprättas i enlighet med reglerna i Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning. En förvärvsanalys upprättas när bestämmande inflytande erhålls. Detta är en skillnad jämfört med reglerna som ska tillämpas i juridisk person och vi behöver därför justera i koncernredovisningen. En förvärvsanalys i enlighet med enhetssynen upprättas därför. Verkligt värde beräknas till $1\,000/0,65 = 1\,538$.

Förvärvsanalys av DB1 per 31/12 år 1 för koncernredovisningen

	Total	MBs aktieägare	Minoritetsintresse
Pris	1 000	1 000	
Förvärvat eget kapital	800	520	280
Minoritetsintressets värde vid förvärvstidpunkten	538		538
Goodwill	738	480	258
Summa	1 538	1 000	538

Goodwill skrivs av på 5 år vilket ger 148 per år (96 och 52).

Koncernbokslut 31/12 år 3	MB	DB1	DB2	Mino i DB1	Elim DB1	Elim DB2	KC
Goodwill				155	288		443
Andelar i koncernföretag	1 500				- 1 000	-500	0
Övriga tillgångar	2 800	2 000	600				5 400
Summa tillgångar	4 300	2 000	600	155	-712	-500	5 843
Aktiekapital	500	100	100	-35	-65	-100	500
Annat eget kapital	3 540	1 300	400	-455	-551	-400	3 834
Årets resultat	100	500	100	-175	-96		429
Summa MB:s andel eget kapital	4 140	1 900	600	-665	-712	-500	4 763
Minoritetsintresse							
Andel av eget kapital				665			665
Andel av goodwill				155			155
Summa minoritetens andel av eget kapital				820			820
Summa eget kapital	4 140	1 900	600	155	-712	-500	5 583
Avsättningar	160	100					260
Summa skulder och EK	4 300	2 000	600	155	-712	-500	5 843

I ovanstående har de obeskattade reserverna fördelats på eget kapital och uppskjuten skatteskuld (rubriceras som avsättning) i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning.

Fusion

En förvärvsanalys upprättades för koncernredovisningen vid förvärvet av DB1. Eftersom DB1 endast ägs till 65 % och resterande 35 % förvärvas genom fusionen behöver vi beräkna värdena som belöper på de olika delförvärven.

Förvärvsanalys av 65 % av DB1 per 31/12 år 1

Pris		1 000
Förvärvat eget kapital	520	
Goodwill	480	
	1 000	1 000

Bokfört värde på DB1 uppgår till 1 000 före fusionen. Vid förvärvet uppstod goodwill om 480. Goodwillposten skrivs av på 5 år vilket ger 96 per år. Kvarvarande värde för denna per 31/12 år 3 uppgick till 288 och vid fusionen uppgår kvarvarande goodwill till 216.

Goodwill DB1 65 % 1/10 år 4

Goodwill 31/12 år 1	480
Ack. avskrivning år 2 och år 3	-192
Avskrivning 1/1- 1/10 år 4	-72
Goodwill 1/10 år 4	216

Förvärvsanalys av 35 % av DB1 per 1/10 år 4

Fusionsvederlag		1 200
Förvärvat eget kapital inkl. eget kapital i obeskattade reserver	805	
Goodwill	395	
	1 200	1 200

Redovisning fusion 1/10 år 4	MB	Steg 1 DB1	a	b	Steg 2 c	d	e	f	MB efter fusion
Goodwill					216	395			611
Andelar i koncernföretag	1 500		1 200				-2 200		500
Övriga tillgångar	3 000	2 400	-400						5 000
Summa tillgångar	4 500	2 400	800	0	216	395	-2 200	0	6 111
Aktiekapital	500	100	100	-100					600
Överkursfond			700						700
Fria reserver	3 000	1 400		-1 400				123	3 123
Årets resultat	200	400		-140	-72				388
Obeskattade reserver	800	500							1 300
Summa skulder och EK	4 500	2 400	800	-1 640	-72	0	0	123	6 111

Steg 1 De saldon som finns i DB1 per den 1 oktober överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.

Steg 2 Steget har delats upp i sex olika delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.

Steg 2 a MB erlägger ett fusionsvederlag om 1 200 vilket utgörs av 400 i kontanter samt nyemitterade aktier till ett värde om 800 (kvotvärde 100) för att förvärva återstående andel (35 %) av DB1.

Steg 2 b Belopp motsvarande det överlåtande företags egna kapital vid det senaste räkenskapsårets utgång debiteras. Av årets resultat på 400 utgör 140 en förvärvad andel av resultatet (400*35%) och elimineras även det. Återstående del av resultatet redovisas i det övertagande företaget då detta avser den del (65 %) som ägts före fusionen.

- Steg 2 c* Över-/undervärden och goodwill, samt uppskjuten skatt hänförliga till dessa, ska tas upp. Värdet per den 31/12 år 3 ska skrivas av och det avskrivna värdet redovisas i balansräkningen ($288 - 96/12 \cdot 9$). Avskrivningen redovisas i resultaträkningen.
- Steg 2 d* Den goodwill som uppkom i samband med förvärvet av de återstående 35 % redovisas. För förvärvsanalys avseende förvärvet av återstående 35 %, se nedan.
- Steg 2 e* Moderföretagets andelar i det överlåtande företaget krediteras.
- Steg 2 f* Fusionsdifferensen beräknas och redovisas, se nedan. Fusionsdifferensen förs i sin helhet till fria reserver. Effekten av fusionen utgörs dels av fusionsdifferensen om 263 som uppkommer på grund av tidigare ägda 65 %, dels av fusionsdifferensen på de anskaffade 35 %, dvs. eget kapitalandelen i obeskattade reserver $-140 (175 \cdot 0,80)$. Totalt 123 ($263 - 140$).

Beräkning av fusionsdifferensen

Enligt punkt 2.16 ska fusionsdifferensen beräknas som skillnaden mellan de värden på tillgångar och skulder som är hänförliga till det överlåtande företaget, efter justeringar, samt med avdrag för obeskattade reserver, och det övertagande företags bokförda värde på andelarna i det överlåtande företaget.

Enligt punkt 2.15 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt. Har ägarförhållandet uppstått först därefter används i stället de värden som förelåg vid förvärvet.

En beräkning av fusionsdifferensen utifrån ovanstående förutsättningar ger följande:

Beräkning av fusionsdifferensen på tidigare innehav 65 % 31/12 år 3

Tillgångar	1 300
Goodwill	288
Skulder	0
Obeskattade reserver	-325
Tillgångar - skulder	1 263
 Andelar/förvärvspris	 -1 000
Fusionsdifferens	263

Beräkning av fusionsdifferensen på nyförvärv 35 % 1/10 år 4

Tillgångar	840
Goodwill	395
Skulder	0
Obeskattade reserver	-175
Tillgångar - skulder	1 060
Fusionsvederlag	-1 200
Fusionsdifferens	-140

Avstämning eget kapital i MB 1/10 år 4	Aktie- kapital	Fria reserver	Över- kursfond	Årets resultat	Summa EK
Ingående balans	500	2 900		100	3 500
Disposition av föregående års resultat		100		-100	0
Nyemission	100		700		800
Årets resultat				388	388
Fusionsdifferens		123			123
Utgående eget kapital	600	3 123	700	388	4 811

Koncernredovisningen

När koncernen förvärvar ytterligare 35% så måste detta även hanteras i koncernredovisningen. I koncernen hade MB ett bestämmande inflytande över DB1 redan tidigare. I enlighet med enhetsteorin betraktas därför denna transaktion som en ägartransaktion mellan majoriteten och minoriteten och därför görs ingen omvärdering av andelarna i koncernen.

<u>Koncernmässigt värde på minoritetsandelen (35%) före förvärvet</u>	
Eget kapital dotterföretag DB1 (35% av (EK + årets resultat)	805
Kvarvarande goodwill	115
Redovisat värde	920
Anskaffningsvärde för 35%	-1 200
Redovisas direkt mot eget kapital	-280

Koncernbokslut per 1/10 år 4

	MB	DB1	DB2	Mino i DB1	Elim DB1	Elim DB2	KC	Ny- emiss.	Ägar- trans	KC
Goodwill				115	216		331			331
Andelar i koncernföretag	1 500				-1 000	-500	0	1 200	-1 200	0
Övriga tillgångar	3 000	2 400	650				6 050	-400		5 650
Summa tillgångar	4 500	2 400	650	115	-784	-500	6 381	800	-1 200	5 981
Aktiekapital	500	100	100	-35	-65	-100	500	100		600
Överkursfond								700		700
Annat EK	3 640	1 800	500	-630	-647	-400	4 263		-280	3 983
Årets resultat	200	400	50	-140	-72		438			438
MB:s andel av EK	4 340	2 300	650	-805	-784	-500	5 201	800	-280	5 721
Minoritetsintresse										
Andel av EK				805			805		-805	0
Andel av goodwill				115			115		-115	0
Summa minoritetens andel av EK	0	0	0	920	0	0	920	0	-920	0
Summa EK	4 340	2 300	650	115	-784	-500	6 121	800	-1 200	5 721
Avsättningar	160	100					260			260
Summa skulder och EK	4 500	2 400	650	115	-784	-500	6 381	800	-1 200	5 981

Koncernbokslut 31/12 år 4

Ur koncernens perspektiv har ingenting hänt. Fusionen är endast en koncernintern omstrukturering vilket inte ska påverka koncernredovisningen. Eftersom det föreligger skillnader i MB:s fördelade anskaffningsvärde och avskrivning i förhållande till koncernens värde på goodwill sker justering till koncernens värden enligt nedan.

Koncernens goodwill per 31/12 år 3	443
Årets goodwillavskrivningar (12 månader)	- 148
Utgående koncerngoodwill per 31/12 år 4	295
Redovisad goodwill i MB per 1/10 år 4	611
3 månaders avskrivningar hänförliga till det första förvärvet (65%)	-24
3 månaders avskrivningar hänförliga till det andra förvärvet (35%)	-20
Redovisad goodwill i MB	567
Övervärde goodwill att justera i koncernredovisningen	- 272

Under perioden 1/10-31/12 år 4 uppgår resultatet i MB till 200 före avskrivning av goodwill. Det sammanlagda resultatet efter avskrivning för hela räkenskapsåret uppgår efter avskrivning goodwill till 544 kr (388+200-24-20).

Resultat i MB 31/12 år 4

Resultat i MB 1/10 år 4	200
Resultat i DB1 1/10 år 4	400
Eliminering av förvärvat resultat 1/10 år 4	-140
Det förvärvade resultatet som eliminerades vid fusionen motsvarar minoritetens andel av resultatet i DB1 1/10 år 4 ($400 \cdot 0,35$) exkl. avskrivningar	
Avskrivning goodwill 1/1-1/10 år 4	-72
Resultat MB 1/10-31/12 år 4	200
Avskrivning goodwill 1/10-31/12 år 4 (24+20)	-44
Summa resultat i MB	544

I samband med fusionen beräknades avskrivning av goodwill och avräknades mot resultatet med -72. Även förvärvat resultat om -140 avräknades, se steg 2 b och c. Summan av dessa belopp, 212, återläggs på raden för årets resultat. Även MB:s avskrivning på goodwill för perioden 1/10-31/12 år 4 -24 och -20 i MB:s återläggs. I kolumnen för förvärveliminering görs justering för årets avskrivning på goodwill i koncernen (-148) + minoritetens andel av goodwill avskrivningarna (+40) minus minoritetens andel av årets resultat (-140), summa -248. I tabellen nedan visas koncernbokslutet med justering för återläggning av MB:s avskrivning på goodwill samt fusions- och förvärvelimineringar.

Koncernbokslut 31/12 år 4	MB efter fusion	DB2	Återl. MBs goodwill avskr.	Återl. fusions- elim	Förv.- elim DB1	Elim DB2	KC
Goodwill	567		44	-611	295		295
Andelar i koncernföretag	500			2 200	-2 200	-500	0
Övriga tillgångar	5 200	800					6 000
Summa tillgångar	6 267	800	44	1 589	-1 905	-500	6 295
Aktiekapital	600	100		100	-100	-100	600
Överkursfond	700						700
Annat eget kapital	4 163	500		1 277	-1 557	-400	3 983
Årets resultat	544	200	44	212	-248		752
Summa EK	6 007	800	44	1 589	-1 905	-500	6 035
Avsättningar	260						260
Summa skulder och EK	6 267	800	44	1 589	-1 905	-500	6 295

I tabellen nedan visas endast justering för den effekt fusionen haft i koncernen på avskrivning av goodwill. Beräkningen av justeringen av goodwillvärdet framgår ovan. Årets resultat justeras med +8 då majoritetens avskrivningar enligt koncernredovisningen ska uppgå till 108 vilket överstiger de avskrivningar på goodwill som gjorts i MB (96+20=116) med 8 (116-108). Justeringen av Fria reserver förklaras av att goodwillvärdet enligt koncernredovisningen vid början av år 4 var 443 att jämföra med motsvarande värde enligt fusionsredovisningen (611 per 1/10 år 4 plus avskrivningarna på goodwill redovisade i MB för tiden från årets början, 72, dvs. totalt 723), 443-723=-280.

Koncernbokslut 31/12 år 4	MB	DB2	Justering goodwill	Elim DB2	KC
Goodwill	567		- 272		295
Andelar i koncernföretag	500			-500	0
Övriga tillgångar	5 200	800			6 000
Summa tillgångar	6 267	800	- 272	-500	6 295
Aktiekapital	600	100		-100	600
Överkursfond	700				700
Annat eget kapital	4 163	500	-280	-400	3 983
Årets resultat	544	200	8		752
Summa eget kapital	6 007	800	- 272	-500	6 035
Avsättningar	260				260
Summa skulder och EK	6 267	800	-272	-500	6 295

Avstämning eget kapital i koncernen 31/12 år 4	Aktie-kapital	Överkurs-fond	Annat EK inkl. Årets resultat	Majoritetens andel	Minoritetens andel	Summa EK
IB 1/1 år 4	500		4 263	4 763	820	5 583
Nyemission	100	700		800		800
Årets resultat			752	752	100	852
Ägartransaktion			-280	-280	-920	-1 200
Utgående eget kapital	600	700	4 735	6 035	0	6 035

Majoritetens andel i tabellen är en summering av de tre föregående kolumnerna. Resultatet i koncernen 852 kan kontrollräknas och upplysning om beräkningen kan lämnas i not.

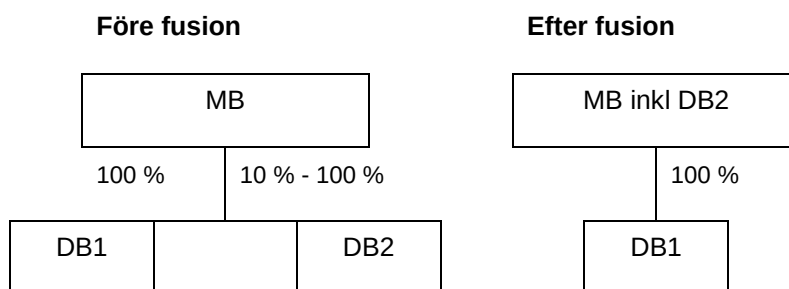
Resultat i koncernen 31/12 år 4

Resultat i MB före 1/10 år 4	200
Resultat i MB efter fusionen exkl. avskrivning på goodwill	+200
Resultat i DB1 före fusionen	+400
Resultat i DB2	+200
Avskrivning goodwill för hela året	-148
Summa resultat	852

Referenser Punkterna 2.1–2.5 och 2.14–2.17

Exempel 14 – Fusion med dotterföretag som förvärvats succesivt

Förutsättningar

DB1 startades av MB för tio år sedan med ett insatt kapital om 300. Några övervärden hänförliga till DB1 finns inte i koncernredovisningen. MB har förvärvat DB2 stegvist enligt nedanstående tabell. Förvärven har i sin helhet finansierats med nyemissioner i MB som i sin helhet har förts mot aktiekapital. I MB har det under hela innehavstiden inte skett några övriga transaktioner utöver nyemissionerna och förvärven av andelarna i DB2.

Förvärven av DB2 har skett vid olika tidpunkter och olika pris enligt nedanstående tabell:

Förvärvstidpunkt	Andel %	Pris
Den 1 januari år 1	10	200
Den 1 januari år 2	20	450
Den 1 januari år 3	40	1 100
Den 1 januari år 4	30	1 050
Summa	100	2 800

MB har inte tillgång till någon balans- och resultaträkning för DB2 vid det första förvärvet den 1 januari år 1, utan tillämpar förenklingsregeln i punkt 2.6 och gör den första förvärvs-kalkylen baserat på en balansräkning per 1 januari år 2, då ytterligare 20% förvärvas och ett betydande inflytande uppstår.

Följande balansräkningar för DB2 har använts vid förvärvs-kalkylerna samt för fusionen som sker den 30/6 år 4:

DB2:s balansräkningar	30/6 år 4	1/1 år 4	1/1 år 3	1/1 år 2
Tillgångar	2 800	2 700	2 450	2 100
Summa tillgångar	2 800	2 700	2 450	2 100
Aktiekapital	200	200	200	200
Fria reserver	1 800	1 600	1 300	635
Föregående års resultat		200	300	665
Årets resultat	100			
Summa eget kapital	2 100	2 000	1 800	1 500
Obeskattade reserver	300	300	250	200
Avsättningar	50	50	50	50
Skulder	350	350	350	350
Summa skulder och EK	2 800	2 700	2 450	2 100

I DB2 finns en byggnad. Verkligt värde och bokfört värde på den av DB2 innehavda byggnaden har vid de olika förvärvstillfällena utvecklats enligt följande:

	1/1 år 2	1/1 år 3	1/1 år 4
Verkligt värde byggnad	1 350	1 350	1 380
Bokfört värde byggnad	790	760	720
Skillnad	560	590	660

Några övriga skillnader mellan verkligt värde och bokfört värde föreligger inte i DB2. Den 1/1 år 2 uppskattades den återstående nyttjandeperioden för

byggnaden i DB2 till 20 år. Någon ändrad uppskattning har inte skett över den kvarvarande nyttjandeperioden under de nu aktuella åren.

Uppskjuten skatt värderas enligt en skattesats om 20%

Nyttjandeperiod för goodwill är uppskattad till 5 år från anskaffningstillfället. MBs intresseföretagsredovisning i koncernen enligt kapitalandelsmetoden för DB2 fram till att det bestämmande inflytandet inträder den 1/1 år 3 är enligt nedan:

	Förvärvsanalys 1/1 år 2	Resultat år 2	Bokfört 1/1 år 3
Summa eget kapital	1 500	300	1 800
Summa obeskattade reserver	200	50	250
Uppskjuten skatt i obeskattade reserver	-40	-10	-50
Summa EK inkl. EK i OR	1 660	340	2 000
Ägarandel 30 %	498	102	600
Övervärde byggnad	168	-8	160
Uppskjuten skatt byggnad	-34	2	-32
Goodwill	18	-4	14
Summa värde på andel i KC	650	92	742

MBs koncernmässiga förvärvsanalys när det bestämmande inflytandet uppstår genom förvärvet den 1/1 år 3 återges nedan. (Vid detta tillfälle uppskattas den återstående nyttjandeperioden för byggnaden som redovisas i DB 1 till 19 år).

MB tillämpar förenklingsregeln enligt Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning punkt 19.7 och beräknar anskaffningsvärdet för koncernen (det totala verkliga värdet) baserat på anskaffningsvärdet på de senast förvärvade andelarna:

Anskaffningsvärde DB2 1/1 år 3 för koncernen

Förvärvspris tillkommande andelar	40 %	1 100
Totalt verkligt värde		2750
Verkligt värde på tidigare innehav	30 %	825
Koncernens bokförda värde på andelarna vid förvärvstidpunkten 1/1 år 3	30 %	742
Omvärderingsresultat		83
Minoritetens andel av totalt verkligt värde	30 %	825

Förvärvsanalys DB2 1/1 år 3 för koncernen

Förvärvspris		1 750
Aktiekapital	200	
Annat eget kapital (inkl. eget kapital i obeskattade reserver)	1 800	
Ingående kapital (intresseföretagsredovisning)		92
Omvärderingsresultat, se ovan		83
Minoritet		825
Övervärde byggnad	590	
Uppskjuten skatt övervärde		118
Goodwill	278	
	1 809	1 809

Koncernbokslut 31/12 år 3	MB	DB1	DB2	Elim DB1	Förvärvs- analys DB2	Årets just. DB2	KC
Goodwill					278	-56	222
Andelar i koncernföretag	2 050			-300	- 1 750		0
Övriga tillgångar		1 000	2 700		590	-31	4 259
Summa tillgångar	2 050	1 000	2 700	-300	- 882	-87	4 481
Aktiekapital	2 050	100	200	-100	-200		2 050
Annat eget kapital		500	1 600	-200	-1 600	92	392
Föregående års resultat					92	-92	0
Årets resultat		200	200		83	-88	395
Minoritetsintresse					825	48	873
Summa Eget kapital	2 050	800	2 000	-300	-800	-40	3 710
Obeskattade reserver			300		-250	-50	0
Avsättningar		100	50		168	4	322
Skulder		100	350				450
Summa skulder och EK	2 050	1 000	2 700	-300	-882	-86	4 481

Tillgångarna summerar på grund av avrundningseffekter till 4 481 jämfört med skulder och eget kapital som summerar till 4 482, i exemplet har justerats för skillnaden i summeringsraden för summa skulder och eget kapital.

Fördelning av årets resultat	DB1	DB2	Förvärvs- analys	Årets justering	KC
MB:s aktieägare	200	200	83	-88	395
Minoritet				48	48
Summa resultat	200	200	83	-40	443

Resultatet i koncernen har belastats med en avskrivning på goodwill med 56 ($278/5=56$). Avskrivning på övervärde hänförlig till byggnaden görs i koncernen med 31 ($590/19=31$) och upplösning av den uppskjutna skatten hänförlig till byggnaden ger en resultatförbättring med 6. Tillsammans med eliminering av DB2:s obeskattade reserver (50) och dess skatteeffekt (-10). Utgör årets resultat i justeringskolumnen -40 ($-56-31+6+50-10$).

Vad beträffar mer detaljerade uppgifter om anskaffningsvärde, avskrivningar och bokförda värden på goodwill och byggnad hänförlig till DB2 återges dessa också under rubrik koncernbalansräkning 31/12 år 4.

Minoritetens andel av resultatet utgörs av 30% av koncernjusteringarna om 40 som i sin helhet är hänförliga till DB2 samt resultatet i DB2, 200. 30% av ($200-40$) är 48.

Fusion

Efter att MB har förvärvat ytterligare 30% av DB2 den 1/1 år 4 uppgår MB:s innehav till 100% av DB2. Den 30/6 fusioneras DB2 med MB.

Eftersom MB har gjort stegvisa förvärv, kan den koncernmässiga förvärvskalkylen inte ligga till grund för fusionsbokningen. Vid tillfället då det bestämmande inflytandet inträder sker i koncernen en omvärdering av tidigare andelar, vilket påverkar den koncernmässiga goodwillen. Denna omvärdering ska inte ingå i moderföretagets fördelade anskaffningsvärde. Utöver detta redovisas det sista förvärvet i koncernen som en transaktion med minoriteten och påverkar inte koncernens anskaffningsvärde.

I koncernredovisningen görs enbart en förvärvskalkyl vari anskaffningsvärdena fördelas då det bestämmande inflytandet inträder. Moderföretaget ska fördela sitt anskaffningsvärde vid varje förvärvstillfälle. Det innebär då också att moderföretagets anskaffningsvärde på byggnaden kommer att skilja sig mot koncernens, då moderföretaget förvärvat delar av byggnaden vid olika tillfällen, då de verkliga värdena har skiljt sig åt.

Skillnaden innebär att det måste upprättas en förvärvsanalys som kan ligga till grund för redovisning av fusionen.

Fördelning av MB:s anskaffningsvärde DB2

MB:s fördelade anskaffningsvärden vid de olika förvärvstillfällena är enligt nedan:

Förvärvsanalys för fusionen	1/1 år 4	1/1 år 3	1/1 år 2
Aktiekapital	200	200	200
Annat eget kapital inkl. (eget kapital i obeskattade reserver)	2 040	1 800	1 460
Summa eget kapital	2 240	2 000	1 660
Andel	30 %	40 %	30 %
Förvärvspris	1 050	1 100	650
Förvärvat eget kapital	672	800	498
Övervärde byggnad	198	236	168
Uppskjuten skatt byggnad	40	47	34
Goodwill	220	111	18
	1 090	1 147	684

Kvarvarande bokfört värde på de av moderföretagets fördelade anskaffningsvärde på goodwill och byggnad är enligt nedanstående:

Goodwill	Ansk. år	Ansk. värde	Ack. avskr. 1/1 år 4	Avskr. t.o.m. 30/6 år 4	Bokfört värde 30/6 år 4
Nyttjandeperiod	1/1 år 2	18	-7	-2	9
5 år	1/1 år 3	111	-22	-11	78
	1/1 år 4	220		-22	198
Summa		348	-29	-35	284

Byggnad	Ansk. år	Ansk. värde	Ack. avskr. 1/1 år 4	Avskr. t.o.m. 30/6 år 4	Bokfört värde 30/6 år 4
Nyttjandeperiod 20 år	1/1 år 2	168	-17	-4	147
Kvarv. nyttj. period 19 år	1/1 år 3	236	-12	-6	217
Kvarv. nyttj. period 18 år	1/1 år 4	198		-6	193
Summa		602	-29	-16	557

Uppskjuten skatteskuld		120	-6	-3	111
------------------------	--	-----	----	----	-----

Utifrån ovanstående information redovisas fusionen enligt nedan.

Redovisning fusion 30/6 år 4	MB	Steg 1 DB2	a	Steg 2 b	c	d	MB efter fusion
Goodwill				284			284
Andelar i koncernftg	3 100				-2 800		300
Övriga tillgångar		2 800		557			3 357
Summa tillgångar	3 100	2 800	0	841	-2 800	0	3 941
Aktiekapital	3 100	200	-200				3 100
Fria reserver		1 800	-1 800			-22	-22
Årets resultat		100		-48			52
Obeskattade reserver		300					300
Avsättningar		50		111			161
Övriga skulder		350					350
Summa skulder och EK	3 100	2 800	-2 000	63		-22	3 941

Steg 1 De saldon som finns i DB2 per den 30 juni överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.

Steg 2 Steget har delats upp i fyra olika delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.

Steg 2 a Belopp motsvarande det överlåtande företags egna kapital vid det senaste räkenskapsårets utgång debiteras.

Steg 2 b

Över-/undervärden och goodwill, samt uppskjuten skatt hänförliga till dessa, ska tas upp. Värdet per den 31/12 år 3 ska skrivas av och det avskrivna värdet redovisas i balansräkningen. Goodwill 284 ($348 - 29 - 35 = 284$) och byggnad 557 ($602 - 29 - 16 = 557$). Periodens avskrivning redovisas i resultaträkningen $35 + 16 = 51$. Uppskjuten skatt uppgår vid fusionen till 111 ($120 - 6 - 3 = 111$). Upplösning uppskjuten skatt hänförlig till övervärdet på fastigheten +3. Beräkningarna av värdena framgår av tabellerna ovan. Sammanlagt uppgår justeringarna av periodens resultat till - 48 ($-35 - 16 + 3 = -48$).

Steg 2 c

Moderföretagets andelar i det överlåtande företaget krediteras.

Steg 2 d

Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Hur beräkningen görs framgår nedan. Fusionsdifferensen förs här i sin helhet till fria reserver.

Enligt punkt 2.16 ska fusionsdifferensen beräknas som skillnaden mellan värdena på tillgångar och skulder som är hänförliga till det överlåtande företaget, efter justeringar, samt avdrag för obeskattade reserver, och det övertagande företags bokförda värde på andelarna i det överlåtande företaget.

Enligt punkt 2.15 ska värdena vid ingången av det sista räkenskapsåret i det överlåtande företaget användas om det övertagande företaget ägde andelarna i det överlåtande företaget vid denna tidpunkt.

En beräkning av fusionsdifferensen utifrån ovanstående förutsättningar ger följande

Beräkning av fusionsdifferensen 31/12 år 3

Övriga tillgångar	2 700
Goodwill	319
Övervärde byggnad	573
Skulder o avsättningar	-400
Uppskjuten skatt övervärde	-114
Obeskattade reserver	-300
Tillgångar - skulder	2 778
Andelar	-2 800
Fusionsdifferens	-22

Analys av fusionsdifferensen

Fusionsdifferensen är den del av fusionens totala effekt på det övertagande företags egna kapital som inte beror på det överlåtande företags resultat under det räkenskapsår som avslutas med fusionen. En analys av fusionsdifferensen kan göras genom att sammanställa de resultatposter som är hänförliga till dotterföretaget och moderföretagets fördelade

anskaffningsvärde men som inte moderföretaget tidigare redovisat i sin resultaträkning avseende dotterföretaget.

Analys av fusionsdifferensen:

		Varav minoritet	Minoritets- andel
Resultat i DB2 år 2	300	210	70%
Resultat i DB2 år 3	200	60	30%
Koncernjustering avseende avsättning till obeskattade reserver år 2 (50 - 10)	40	28	70%
Koncernjustering avseende avsättning till obeskattade reserver år 3 (50 - 10)	40	12	30%
Avskrivning goodwill	-29		
Avskrivning av koncernmässiga övervärden byggnad och upplösning av uppskjuten skatt hänförlig till dessa	-29 6		
Upparbetat resultat hänförligt till DB1	528	310	
Avdrag för minoritetens andel	- 310		
Den del av obeskattade reserver som i koncernen redovisas som eget kapital, men som vid beräkning av fusionsdifferens i sin helhet behandlats som skuld (300*80%)	-240		
Fusionsdifferens	-22		

När en koncernredovisning upprättas fördelas de obeskattade reserverna i enlighet med gällande koncernredovisningsregler. Detta innebär att det egna kapitalet per den 31/12 år 3 i detta exempel ökade med 40 (40+40-28-12=40) efter avdrag för minoritet jämfört med vad som fanns vid förvärvet av DB2. När fusionsdifferensen beräknas behandlas dock de obeskattade reserverna i sin helhet som en skuld vilket innebär att fusionsdifferensen minskas med det belopp som i koncernredovisningen förts till annat eget kapital. Eftersom den tidigare minoriteten förvärvades blir det beloppet i sin helhet som behandlas som skuld.

Avstämning av eget kapital

En avstämning av eget kapital i det övertagande företaget direkt efter att fusionen redovisats får följande utseende:

Avstämning eget kapital i MB efter fusionen 30/6 år 4	Aktie- kapital	Fria reserver	Årets resultat	Summa EK
Ingående eget kapital	2 050	0	0	2 050
Nyemission	1 050			1 050
Fusionsdifferens		-22		-22
Årets resultat			52	52
Utgående eget kapital	3 100	-22	52	3 130

Av ovanstående framgår att i den juridiska personen uppstår en förändring av eget kapital som inte har redovisats över resultaträkningen.
Fusionsdifferensen har här redovisats mot fria reserver.

MB-koncernen 31/12 år 4

När koncernredovisningen upprättas per 31/12 år 4 består koncernen endast av moderföretag och ett dotterföretag, DB1. En redovisning för koncernen per den 31/12 år 4 får följande utseende.

Koncernbokslut 31/12 år 4	MB	DB1	Elim DB1	Justering DB2 till KC-värden	OR MB	KC
Goodwill	249			-82		167
Andelar i koncernföretag	300		-300			0
Övriga tillgångar	3 489	1 350		-13		4 826
Summa tillgångar	4 038	1 350	-300	-95	0	4 993
Aktiekapital	3 100	100	-100			3 100
Annat eget kapital	- 22	700	-200	-108	240	610
Årets resultat	152	350		15		517
Minoritetsintresse						
Summa Eget kapital						
Obeskattade reserver	300				-300	0
Avsättningar	158	100		-2	60	316
Skulder	350	100				450
Summa skulder och EK	4 038	1 350	-300	-95	0	4 993

Eftersom det föreligger skillnader i MB:s fördelade anskaffningsvärde och avskrivningar i förhållande till koncernens värde sker justeringar till koncernens värden enligt nedanstående:

Goodwill

Koncernens goodwill per 31/12 år 3 (278-56)	222
Årets goodwillavskrivningar (12 månader)	-56
Utgående koncerngoodwill per 31/12 år 4	167
Beräknad goodwill i MB 31/12 (348-29)	319
Årets goodwillavskrivning	-70
Redovisad goodwill i MB	249
Värde att justera i koncernredovisningen	-82

Byggnad

Koncernens övervärde byggnad per 31/12 år 3 (590-31)	559
Årets avskrivning övervärde (12 månader)	-31
Utgående övervärde byggnad per 31/12 år 4	528

Beräkna övervärde i MB 31/12 (602-29)	573
Årets avskrivning övervärde	-32
Redovisat övervärde i MB	541

Värde att justera i koncernredovisningen	-13
--	-----

Uppskjuten skatteskuld övervärde byggnad

Uppskjuten skatteskuld i koncernen per 31/12 år 3 (559*0,2)	-112
Årets upplösning skatteskuld	+6
Utgående värde per 31/12 år 4	-106

Uppskjuten skatteskuld i MB per 31/12 år 3 (573*0,2)	-114
Årets upplösning skatteskuld	+6
Redovisat övervärde i MB	-108

Värde att justera i koncernredovisningen	2
--	---

Justering nettoresultat

Årets avskrivning goodwill i MB	70
Årets avskrivning goodwill koncernen	-56
Justering nettoresultat i koncernen per 31/12 år 4	14

Årets avskrivning övervärde byggnad i MB	32
Årets avskrivning övervärde byggnad i koncernen	-31
Justering nettoresultat i koncernen per 31/12 år 4	1

Nettoresultat att justera i koncernredovisningen (14+1)	15
---	----

Avstämning av eget kapital i koncernen 31/12 år 4	Aktie- kapital	Annat eget kapital	Årets resultat	Summa	Minoritet	Totalt eget kapital
IB eget kapital	2 050	392	395	2 837	873	3 710
Disp. föregående års resultat		395	-395	0		0
Nyemission	1 050			1 050		1 050
Årets resultat			517	517	0	517
Transaktion med minoritet		-177		-177	-873	-1 050
Utgående eget kapital	3 100	610	517	4 227	0	4 227

Som transaktion med minoritet redovisas MB:s 30%-iga förvärv av DB som skedde den 1/1 år 4.

Justering nettoresultat

Bokfört minoritetsintresse den 31/12 år 3	873
Köpeskillning	-1 050
Påverkan på MB:s aktieägares kapital vid förvärv	-177

Referenser

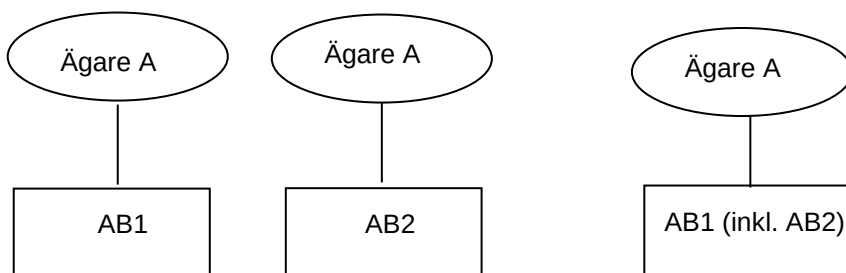
Punkterna 2.1–2.6, och 2.13–2.17

Exempel 15 – Absorption i oäkta koncern

Förutsättningar

Före fusionen

Efter fusionen

AB1 vill överta tillgångar och skulder i AB2 genom absorption. Detta sker per 1 oktober år 4. Ägare A är sedan länge ensam ägare till de två företagen AB1 och AB2. Båda företagen tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag. Detta är en fusion inom en "oäkta koncern" som får redovisas till bokförda värden.

Fusionsvederlag

AB1 emitterar aktier med kvotvärde 100 för att förvärva AB2. Vid emissionen bestäms aktiernas värde till 800 vilket motsvarar det bokförda värdet på de tillgångar och skulder som tas över i samband med fusionen.

Före fusion

AB1:s balansräkningar:	1/10 år 4	31/12 år 3
Övriga tillgångar	2 400	2 000
Summa tillgångar	2 400	2 000
Aktiekapital	100	100
Fria reserver	1 400	900
Årets resultat	400	500
Obeskattade reserver	500	500
Summa skulder och EK	2 400	2 000

AB2:s balansräkningar:	1/10 år 4	31/12 år 3
Övriga tillgångar	800	700
Summa tillgångar	800	700
Aktiekapital	100	100
Fria reserver	500	300
Årets resultat	100	200
Obeskattade reserver	100	100
Summa skulder och EK	800	700

Fusion

Redovisning fusion	Steg 1		Steg 2			AB1	
1/10 år 4	AB1	AB2	a	b	c	d	(inkl AB2)
Goodwill							
Övriga tillgångar	2 400	800					3 200
Summa tillgångar	2 400	800	0	0	0	0	3 200
Aktiekapital	100	100	100	-100			200
Överkursfond			700				700
Fria reserver	1 400	500		-500		-200	1 200
Årets resultat	400	100					500
Obeskattade reserver	500	100					600
Summa skulder och EK	2 400	800	800	-600	0	-200	3 200

- Steg 1* De saldon som finns i AB2 per den 1 oktober överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.
- Steg 2* Steget har delats upp i fyra delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.
- Steg 2 a* AB1 emitterar aktier för att förvärva tillgångar och skulder i AB2. Då tillgångar och skulder överförs till bokförda värden emitteras aktierna till ett värde av 800 med kvotvärde 100.
- Steg 2 b* Belopp motsvarande det överlåtande företags egna kapital vid fusionen debiteras. Det överlåtande företags resultat för det räkenskapsår som avslutas i och med fusionen ska ingå i det övertagande företags resultaträkning.
- Steg 2 c* Eftersom tillgångar och skulder överförs till bokförda värden finns inga värden att justera i samband med fusionen.
- Steg 2 d* Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Fusionsdifferensen beräknas per ingången av det räkenskapsår som avslutas genom fusionen. Det beror på att det resultat som upparbetats i det överlåtande företaget före fusionen ska ingå

i det övertagande företags resultat. Fusionsdifferensen redovisas i sin helhet mot fria reserver. Beräkningen av fusionsdifferensen framgår nedan.

Beräkning av fusionsdifferensen per 31/12 år 3

Tillgångar						700
Goodwill						-
Skulder						0
Obeskattade reserver						-100
Tillgångar - skulder						600
Fusionsvederlaget						-800
Fusionsdifferens						-200
Avstämning av eget kapital AB1 1/10 år 4	Aktie- kapital	Överkurs- fond	Fria reserver	Årets resultat	Summa EK	
Ingående balans	100		900	500	1 500	
Disp. av föregående års resultat			500	-500	0	
Nyemission	100	700			800	
Årets resultat				500	500	
Fusionsdifferens			-200		-200	
Utgående eget kapital	200	700	1 200	500	2 600	

Referenser

Punkterna 2.9 och 2.13–2.17

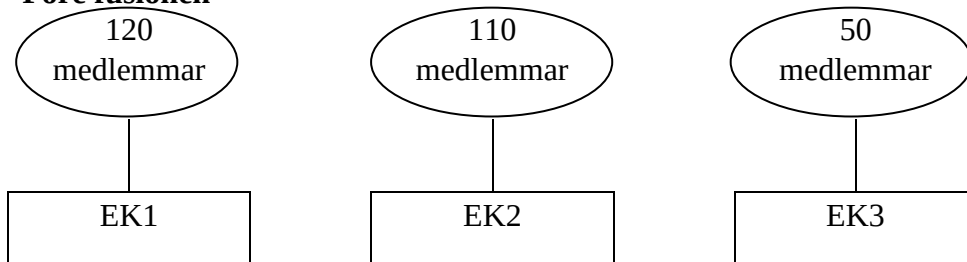
Exempel 16 – Fusion av ekonomiska föreningar med förlagsandelar

Exemplet beskriver absorption mellan tre föreningar, EK1, EK2 och EK3. I samtliga föreningar finns bundet eget kapital i form av medlemsinsatser (uteslutande obligatoriska insatser) och förlagsinsatser. Förlagsandelarna innehas av medlemmarna i föreningen.

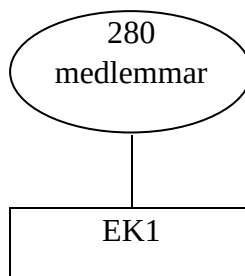
Medlemmarna är överens om att den obligatoriska medlemsinsatsen efter fusionen ska vara den samma som tidigare, 100 kronor per medlem. Man är också överens om att det kapital som motsvarar de samlade förlagsinsatserna behövs för den fortsatta verksamheten. Förlagsandelarna ska därför inte lösas in i samband med fusionen.

Förutsättningar

Före fusionen

Efter fusionen

I EK1 finns 120 medlemmar, i EK2 finns 110 medlemmar och i EK3 finns 50 medlemmar. Fusionen registreras den 1 juni år 1.

Alla tre föreningar har tillämpat Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Fusionsvederlag

Den obligatoriska medlemsinsatsen i EK1 ska enligt fusionsplanen vara 100 kronor per medlem även efter fusionen. Innehavare av förlagsandelar i EK2 och EK3 ska enligt fusionsplanen inte få sina förlagsandelar inlösta. De ska i stället tillgodoföras förlagsinsatser i EK1 med samma belopp som förlagsinsatserna i EK2 respektive EK3. Inga andra förmåner ska utgå i samband med fusionen.

Medlemsinsatser och fusionsinsatser som tillgodoförs medlemmarna i de överlåtande föreningarna jämföras med fusionsvederlag vid beräkning av fusionsdifferensen. Summan av dessa insatser uppgår vid fusionen till 755 kkr (11 + 489 + 5 + 250).

Före fusion

Balansräkning 1/6 år 1 kkr:	EK1	EK2	EK3
Övriga tillgångar	4 000	5 000	2 500
Kassa och bank	3 000	5 000	3 000
Summa tillgångar	7 000	10 000	5 500
Medlemsinsatser	12	11	5
Förlagsinsatser	588	489	250
Fria reserver	4 000	6 500	4 000
Årets resultat	1 400	1 000	745
Summa EK	6 000	8 000	5 000
Obeskattade reserver	0	0	500
Övriga skulder	1 000	2 000	0
Summa skulder och EK	7 000	10 000	5 500

En fusion mellan ekonomiska föreningar ska redovisas till bokförda värden. Fusionen ger därmed inte upphov till någon goodwill som ska redovisas i den övertagande föreningen. Föreningarna har tillämpat samma redovisningsprinciper. Det innebär att inga värden ska justeras vid fusionen.

Skillnaden mellan de bokförda värdena och fusionsvederlaget fördelas i sin helhet på fusionsdifferensen.

Fusion

	Steg 1			Steg 2				EK1 (inkl EK2 & EK3)
Redovisning fusion 1/6 år 1 kkr	EK1	EK2	EK3	a	b	c	d	
Övriga tillgångar	4 000	5 000	2 500					11 500
Kassa och bank	3 000	5 000	3 000					11 000
Summa tillgångar	7 000	10 000	5 500	0	0	0	0	22 500
Medlemsinsatser	12	11	5	16	-16			28
Förlagsinsatser	588	489	250	739	-739			1 327
Fria reserver	4 000	6 500	4 000		-10 500		12 245	16 245
Årets resultat	1 400	1 000	745		-1 745			1 400
Obeskattade reserver			500					500
Övriga skulder								
Summa skulder och EK	7 000	10 000	5 500	755	13 000	0	12 245	22 500

Steg 1

De saldon som finns i EK2 respektive EK3 per den 1 juni överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.

- Steg 2* Steget har delats upp i fyra olika delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.
- Steg 2 a* EK1 tillgodoför medlemmarna i EK2 och EK3 medlemsinsatser motsvarande den obligatoriska insatsen 16 000 kr (100 kr/medlem x 160 medlemmar = 16 000 kr). Även förlagsinsatser tillgodoförs innehavarna av förlagsandelar i EK2 och EK3 739 000 kr (489 000 kr + 250 000 kr).
- Steg 2 b* Belopp motsvarande de överlåtande föreningarnas egna kapital vid fusionen debiteras. Resultatet ska redovisas i det övertagande företags resultaträkning bara till den del det motsvarar dess ägarandel och avser tid under vilket det övertagande företaget ägt det överlåtande företaget. Något ägarförhållande har inte förelegat och resultatet elimineras därför. De överlåtande föreningarnas resultat för det räkenskapsår som avslutas i och med fusionen ska således inte ingå i den övertagande föreningens resultaträkning.
- Steg 2 c* Eftersom tillgångar och skulder överförs till bokförda värden och föreningarna har tillämpat samma redovisningsprinciper finns inga värden att justera i samband med fusionen.
- Steg 2 d* Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Fusionsdifferensen beräknas per fusionsdagen. Fusionsdifferensen redovisas i sin helhet mot fria reserver. Beräkningen av fusionsdifferensen framgår nedan.

<i>Beräkning av fusionsdifferensen per 1/6 år 1</i>	EK2	EK3
Tillgångar	10 000	5 500
Skulder	-2 000	0
Obeskattade reserver		-500
Tillgångar - skulder	8 000	5 000
Fusionsvederlaget	-500	-255
Fusionsdifferens	7 500	4 745

Summan av de tillgodoförda insatserna som, efter fusionen, belöper på de tidigare medlemmarna i den överlåtande föreningen och tillgodoförda förlagsinsatser i den övertagande föreningen jämföras med fusionsvederlag.

Fusionsvederlaget uppgår därmed till 500 (11 + 489) för EK2 och 255 (5 + 250) för EK3.

- Referenser* Punkterna 2.1, 2.10 och 2.14–2.17

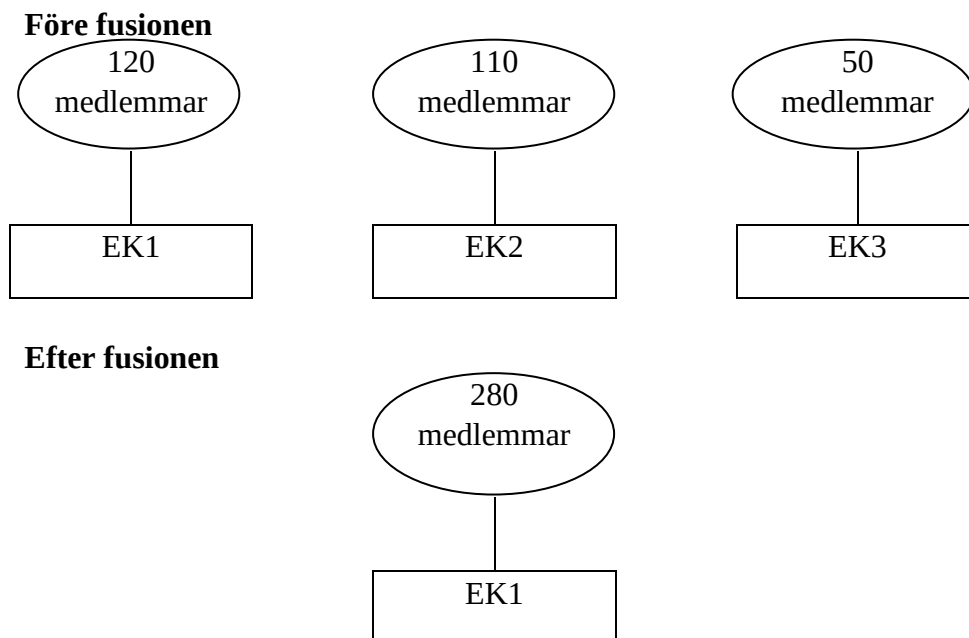
Exempel 17 – Fusion av ekonomiska föreningar med reservfond

Exemplet beskriver absorption mellan tre konsumentföreningar, EK1, EK2 och EK3. Samtliga föreningar har regelmässigt beslutat om återbäring till medlemmarna av vinsten. Det fria egna kapitalet är därför litet. Avsättning till en reservfond har skett tidigare år i EK1 och EK2 och det finns därför en större skillnad mellan hur mycket bundet eget kapital som finns per medlem i respektive förening.

I EK1 utgör reservfonden 10 % av det bundna egna kapitalet. Resten, 90 %, är medlemsinsatser. I EK2 utgör reservfondens 4 procent av det bundna egna kapitalet. Ingen av föreningarna har bundet eget kapital utöver medlemsinsatser (uteslutande obligatoriska insatser) och reservfond.

Fusionen ska genomföras genom en absorption och EK1 är övertagande förening. Medlemmarna i samtliga föreningarna är överens om att den obligatoriska medlemsinsatsen per medlem efter fusionen ska vara samma som tidigare. Man är också överens om att det kapital som motsvarar de samlade reservfonderna behövs för den fortsatta verksamheten. Men medlemmarna i EK1 anser att de ska kompenseras för att de bidrar med mer kapital per medlem. Det beslutas därför att ett belopp motsvarande reservfonden i respektive EK1 och EK2 fördelas mellan respektive förenings medlemmar och tillgodoförs dem som emissionsinsats i den övertagande föreningen.

Förutsättningar

I EK1 finns 120 medlemmar, i EK2 finns 110 medlemmar och i EK3 finns 50 medlemmar. Den obligatoriska insatsen per medlem är 500 kronor i respektive förening. Den obligatoriska medlemsinsatsen i EK1 ska enligt fusionsplanen vara 500 kronor per medlem även efter fusionen. Fusionen registreras den 1 juni år 1.

Alla tre föreningar har tillämpat Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Fusionsvederlag

Medlemsinsatser som tillgodoförs medlemmarna i de överlåtande föreningarna jämföras med fusionsvederlag vid beräkning av fusionsdifferensen. Medlemmarna i EK2 och EK3 ska tillgodoföras medlemsinsats genom insatsemission i EK1 med sammanlagt 80 000 kronor (500 x 110 + 500 x 50). Dessutom ska ett belopp motsvarande reservfonden i EK2 enligt fusionsplanen tillgodoföras medlemmarna i EK2 genom insatsemission i den övertagande föreningen. Inga andra förmåner ska utgå till medlemmarna i EK2 eller EK3 i samband med fusionen.

Emissionsinsats som tillgodoförs befintliga medlemmar i den övertagande föreningen jämföras däremot inte med fusionsvederlaget och därmed påverkas inte heller fusionsdifferensen av denna insatsemission. Insatsemission till förmån för befintliga medlemmar i EK1 redovisas som en omföring från fritt till bundet eget kapital i EK1.

Före fusion

Balansräkning 1/6 år 1 kkr:	EK1	EK2	EK3
Övriga tillgångar	100	97	50
Kassa och bank	16	5	7
Summa tillgångar	116	102	57
Medlemsinsatser	60	55	25
Reservfond	6	2	0
Fria reserver	10	10	12
Årets resultat	40	35	20
Summa EK	116	102	57
Obeskattade reserver	0	0	0
Övriga skulder	0	0	0
Summa skulder och EK	116	102	57

En fusion mellan ekonomiska föreningar ska redovisas till bokförda värden. Fusionen ger därmed inte upphov till någon goodwill som ska redovisas i den övertagande föreningen. Föreningarna har tillämpat samma redovisningsprinciper. Det innebär att inga värden ska justeras vid fusionen.

Skillnaden mellan de bokförda värdena och fusionsvederlaget fördelas i sin helhet på fusionsdifferensen.

Fusion

	Steg 1			Steg 2				EK1 (inkl EK2 & EK3)	
Redovisning fusion 1/6 år 1 kkr	EK1	EK2	EK3	a	b	c	d	e	
Övriga tillgångar	100	97	50						247
Kassa och bank	16	5	7						28
Summa tillgångar	116	102	57	0	0		0	0	275
Medlemsinsatser	60	55	25	6	82	-80			148
Reservfond	6	2	0			-2			6
Fria reserver	10	10	12	-6		-22		77	81
Årets resultat	40	35	20			-55			40
Obeskattade reserver									0
Övriga skulder									0
Summa skulder och EK	116	102	57	0	82	-159	0	77	275

Steg 1 De saldon som finns i EK2 respektive EK3 per den 1 juni överförs konto för konto i det övertagande företaget. Alla resultat- och balanskonton överförs.

Steg 2 Steget har delats upp i fem olika delsteg för att göra de olika deltransaktionerna mer överskådliga. Denna uppdelning innebär att debet och kredit inte balanserar förrän steg 2 genomförts i sin helhet.

Steg 2 a Emissionsinsats motsvarande reservfonderna i EK1 (6 000 kr) tillgodoförs medlemmarna i EK1 genom insatsemission. Emissionen redovisas som en omföring från fritt till bundet eget kapital.

Steg 2 b EK1 tillgodoför medlemmarna i EK2 och EK3 medlemsinsatser motsvarande den obligatoriska insatsen 80 000 kr (500 kr/medlem x 160 medlemmar = 80 000 kr). Dessutom tillgodoförs medlemmarna i EK2 emissionsinsats motsvarande reservfonden i EK2 (2 000 kr).

Steg 2 c Belopp motsvarande de överlåtande föreningarnas egna kapital vid fusionen debiteras. Resultatet ska redovisas i det övertagande företags resultaträkning bara till den del det motsvarar dess ägarandel och avser tid under vilket det övertagande företaget ägt det överlåtande företaget. Eftersom något ägarförhållande inte förelegat för fusionen ska de överlåtande föreningarnas resultat för det räkenskapsår som avslutas i och med fusionen elimineras.

Steg 2 d Tillgångar och skulder överförs till bokförda värden och föreningarna har tillämpat samma redovisningsprinciper. Det finns därför inga värden att justera i samband med fusionen i detta steg.

Steg 2 e

Fusionsdifferensen beräknas och redovisas. Fusionsdifferensen beräknas per fusionsdagen. Fusionsdifferensen redovisas i sin helhet mot fria reserver. Beräkningen av fusionsdifferensen framgår nedan.

<i>Beräkning av fusionsdifferensen per 1/6 år 1</i>	EK2	EK3
Tillgångar	102	57
Skulder	0	0
Obeskattade reserver	0	0
Tillgångar - skulder	102	57
Fusionsvederlaget	-55	-27
Fusionsdifferens	47	30

Medlemmarna i EK2 ska tillgodoföras medlemsinsats genom insatsemission i EK1 med 55 000 kronor (500 x 110). Medlemmarna i EK3 ska tillgodoföras medlemsinsats genom insatsemission i EK1 med 25 000 kronor (500 x 50). Dessutom ska ett belopp motsvarande reservfonden om 2 000 kronor i EK2 tillgodoföras medlemmarna i EK2. Sammanlagt uppgår fusionsvederlaget i EK 3 till 27 000 kronor.

Referenser

Punkterna 2.1, 2.10 och 2.14–2.17

Exempel 18 – Upplysningar

Exemplet innehåller förslag till hur frivilliga upplysningar kan utformas i det övertagande företags förvaltningsberättelse eller i not.

AB1 övertar tillgångar och skulder i AB2 genom absorption. Fusionen registreras den 1 oktober år 4. Fusionsvederlaget består av aktier i AB1. AB1 emitterar aktier med kvotvärde 100 för att förvärva tillgångar och skulder i AB2. Värdet av dessa beräknas till 1 500 vilket motsvarar det verkliga värdet på dessa andelar. Nettoomsättningen i AB2 uppgick per fusionsdagen till 3 000 och årets rörelseresultat uppgick till 100. AB2:s balansräkning vid fusionen framgår nedan.

AB2:s balansräkning 1/10 år 4

Övriga tillgångar	800
Summa tillgångar	800
Aktiekapital	100
Fria reserver	500
Årets resultat	100
Obeskattade reserver	100
Summa skulder och EK	800

Förvärvsanalys av AB2 per 1/10 år 4

Fusionsvederlag		1 500
Eget kapital	700	
Andel eget kapital i obeskattade reserver	80	
Goodwill	720	
	1 500	1 500
Goodwill	720	
Övriga tillgångar	800	
Obeskattade reserver	-100	
Övriga skulder	0	
Summa övertagna nettotillgångar	1 420	
Fusionsvederlag	- 1 500	

AB1 är inte skyldigt att lämna upplysning enligt punkt 4.2. AB1 väljer ändå att lämna följande upplysning i förvaltningsberättelsen.

Upplysningar i förvaltningsberättelsen

Under året har företaget AB2 (556999-9999) fusionerats med AB1. Fusionsdagen var den 1/10 år 4.

I AB1:s resultaträkning ingår inte någon del av AB2:s resultat före fusionen, då inget ägarförhållande förelåg före fusionen.

Nettoomsättningen i AB2 uppgick per fusionsdagen till 3 000 och årets resultat uppgick till 100. Värdet på omsättningstillgångarna uppgick till 800, anläggningstillgångar saknades. Inga skulder förelåg. De obeskattade reserverna uppgick till 100. Således uppgick eget kapital per fusionsdagen till 700.